

HÄÄDEMEESTE VALLA

TERVISE- JA HEAOLUPROFIIL

2022-2026

Sisukord

Sissejuhatus.....	5
1. Demograafiline olukord ja rahvastiku tervis.....	7
1.1 Demograafiline olukord.....	7
1.1.1 Rahvaarv.....	7
1.1.2 Rahvastiku soo- ja vanusjaotus.....	8
1.1.3 Laste arv ja osakaal rahvastikust	9
1.1.4 Demograafiline tööturusurveindeks	10
1.1.5 Sündimus.....	11
1.1.6 Suremus.....	12
1.1.7 Loomulik iive.....	13
1.1.8 Ülalpeetavate määr	14
1.1.9 Ränne.....	15
1.1.10 Haridustase.....	16
1.1.11 Laste arv haridusasutustes ja lastehoius	17
1.1.12 Keskkhariduse tasemel õppurite jagunemine üldkeskkhariduse ja kutsekeskkhariduse vahel	18
1.1.13 Koolikohustuse täitmine	19
Demograafiline olukord- kokkuvõte	19
1.2 Rahvastiku tervise seisund	21
1.2.1 Suremus vereringeelundite haigustesse	21
1.2.2 Suremus pahaloomulistes kasvajatesse.....	22
1.2.3 Suremus välispõhjustesse.....	23
1.2.4 Maakonna elanike alkoholist põhjustatud suremus.....	24
1.2.5 Maakonna elanike varajane suremus.....	25
1.2.6 Maakonna elanike oodatav eluiga.....	27
1.2.7 Maakonna elanike tervena elatud aastad	28
1.2.8 Maakonna elanike hinnang oma tervisele	29
1.2.9 Uppunud.....	30
1.2.10 Tulekahjud	30
Rahvastiku tervise seisund- kokkuvõte.....	31
1.3 Haavatavad sihtrühmad	33
1.3.1 Vähenenud töövõimega inimesed.....	33
1.3.2 Puudega inimesed	34
1.3.3 Vanemliku hoolitsuseta ja abivajavad lapsed	36
Haavatavad sihtrühmad- kokkuvõte.....	38
1.4 Tööturg	40
1.4.1 Registreeritud töötus.....	40

1.4.2	Palgatöötajate keskmine brutotulu	41
1.4.3	Sooline palgalõhe	42
1.4.4	Majanduslik aktiivsus	43
	Tööturg- kokkuvõte	43
1.5	Kuritegevus	45
1.5.1	Väärteod KOV'is	45
1.5.2	Perevägivalda/lähisuhtevägivalda käigus toime pandud kuriteojuhtumid	45
	Kuritegevus- kokkuvõte	46
2.	Tervist toetav ja turvaline elukeskkond ning osalusvõimalused	47
2.1	Turvaline elukeskkond	47
2.1.4	Inimkannatanutega liiklusõnnetused	47
2.1.5	Tabatud joobes sõidukijuhid	48
	Turvaline elukeskkond- kokkuvõte	48
2.2	Elukeskkond ja planeeringud	49
2.2.1	Ühistranspordi korraldus	49
2.2.2	Koolitranspordi korraldus	49
2.2.4	Alkoholi ja tubakatarvitamist mõjutavad tegurid	50
2.2.5	Toitumist ja liikuvat eluviisi mõjutavad tegurid	51
	Elukeskkond ja planeeringud- kokkuvõte	52
2.3	Osalusvõimalused	54
2.3.3	Võimalused noorsootöös osalemiseks ning osalus- ja kuuluvuskogemuse saamiseks	54
2.3.4	Noorsootöö ja huvihariduse kättesaadavus KOV-is	55
2.3.5	Organiseeritud osalusvõimalused noortele	55
	Osalusvõimalused-kokkuvõte	56
3.	Universaalsete teenuste kättesaadavus ja kvaliteet	57
3.1	Tervishoiuga seotud universaalsed teenused	57
3.1.1	Esmatasandi tervishoiuteenuse	57
3.1.2	Eriarstiabi kättesaadavus	58
3.1.3	Koolilaste tervise ülevaatused	59
3.1.4	Nõustamisteenuste kättesaadavus	60
	Tervishoiuga seotud universaalsed teenused- kokkuvõte	64
3.2	Haridusega seotud teenused	66
3.2.1	Alushariduse ja lastehoiu kättesaadavus	66
3.2.2	Üldkeskhariduse ja kutsehariduse omandamise toetamine	67
3.2.3	Koolikohustust mittetäitvate lastega tegelemine	68
3.2.4	Hariduslikud tugiteenused	69
3.2.5	Koolivägivalda ja koolikiusamise ennetamine	73

Haridusega seotud teenused- kokkuvõte	73
4. Haavatavate (riskis) sihtrühmadega tegelemine	75
4.1 Sotsiaalteenused ja -toetused	75
4.1.1 KOV osutatavad sotsiaalteenused	75
4.1.2 Toimetulekutoetuse saajad Toimetulekutoetuse saajate hulk	75
4.1.3 KOV eelarvest makstavad sotsiaaltoetused	77
Sotsiaalteenused ja -toetused- kokkuvõte	77
4.2 Abivajavate lastega tegelemine	79
4.3 Perede toetamine	80
5. Kohaliku omavalitsuse toimimine ja ressursid	81
5.1 Kohaliku omavalitsuse toimimine	81
5.1.1 Füüsilise isiku tulumaksu laekumine KOV eelarvesse	81
5.1.2 Kohaliku omavalitsuse eelarvetulud	82
5.1.3 Sotsiaalse kaitse kulud KOV eelarves	82
Kohaliku omavalitsuse toimimine- kokkuvõte	83
5.2 Kvalifitseeritud spetsialistid ja koostöö heaolu tagamiseks	85
5.2.1 KOV'i juhitud võrgustikud ennetuse, tervise ja heaolu edendamiseks	85
5.2.2 Juhtumitöö võrgustikud	86
5.2.3 Rahvatervise tegevuste korraldus kohalikus omavalitsuses	87
5.2.4 Lastekaitse spetsialistide olemasolu ja kvalifikatsioon	88
5.2.5 Lastega töötavad inimesed formaalhariduses ja nende kvalifikatsioon	89
5.2.6 Noorsootöötajate olemasolu ja kvalifikatsioon (sh huvihariduse osutajad)	90
Kvalifitseeritud spetsialistid ja koostöö heaolu tagamiseks- kokkuvõte	91
Koondhinnang olukorrale	92
1. Demograafiline olukord ja rahvastiku tervis	92
2. Tervist toetav ja turvaline elukeskkond ning osalusvõimalused	94
3. Universaalsete teenuste kättesaadavus ja kvaliteet	95
4. Haavatavate (riskis) sihtrühmadega tegelemine	96
5. Kohaliku omavalitsuse toimimine ja ressursid	97
Kasutatud allikad	98

Sissejuhatus

Hea tervis on meie kõige olulisem kingitus ja terve ning rahulolev inimene on iga omavalitsuse kõige suurem vara!

Suurimaks tervise mõjutajaks on inimene ise, kuid tervist mõjutavad ka väga paljud erinevad tegurid väljastpoolt meid ennast. See tähendab, et ka riik ja omavalitsus kujundavad elukeskkonda ning tehtavad otsused mõjutavad otseselt inimeste valikuid ja eluviisi. Omavalitsuste võimuses on mõjutada inimeste tervisekäitumist. Kui eesmärgiks on motiveerida inimesi rohkem liikuma, siis tähendab, et tuleb panustada keskkonna sobilikuks muutmisele, teha liiklemine kõigile turvaliseks, rajada kergliiklusteid ja lisa sportimisvõimalusi, et elanikkond saaks spordiga tegeleda. Selle kõige juures on oluline aga inimeste enda suhtumine oma tervisesse ja just nimelt selle väärtustamine läbi tervist toetava mõtte- ja eluviisi!

Tervise- ja heaoluprofiil on strateegilise planeerimise alusdokument, milles on kirjeldatud ja analüüsitud Hädameeste valla elanike tervise- ja heaolu seisundit. Terviseprofiili koostamisega kaardistatakse omavalitsuse või maakonna elanike tervist mõjutavad tegurid, peamised probleemid ja vajalikud tegevused tervise edendamiseks. Profiili koostamiseks on indikaatorite alusel kogutud statistilised andmed ja info nii kogukonnaliikmetelt, otsusetegijatelt ning tervise- ja muude valdkondade spetsialistidelt.

Terviseprofiili koostamise eesmärk on:

- juhtida tähelepanu omavalitsuses või maakonnas tehtavate otsuste tervisemõjudele
- tagada tervise arendamise temaatika integreerimine omavalitsuse ja maakonna arengukavasse anda terviseküsimumustele laiem kõlapind nii elanike kui ka otsusetegijate hulgas
- aktiveerida kogukonna liikmeid tegutsema paremate tervisetulemite saavutamiseks ning luua eeldused rahvastiku tervise parendamiseks.

Terviseprofiili lõpptulemusena valmib dokument, milles kirjeldatakse teksti ja graafiliste tabelite kaudu elanikkonna tervise- ja heaolu statistikat. Profiili eesmärk on tõsta inimeste elukvaliteeti, seega dokument on omavalitsustes abiks otsuste tegemisel, tervise temaatika integreerimisel maakonna arengukavasse ja eelduste loomiseks rahvastiku tervise parandamiseks.

Hädameeste valla tervise-ja heaoluprofiili raames viisime esmakordselt valla elanike hulgas läbi tervisekäitumise uuringu, millele vastas 201 täisealist valla elanikku. Veebi teel läbi viidud küsitlusega uurisime elanikkonna toitumis- ja liikumisharjumuste, vaimse tervise, liikluskäitumise ja muude tervist mõjutavate tegurite kohta.

Terviseküsitluse täpsemad andmed on leitavad peatüki 1.2.8 alt, kus kirjeldatakse maakonna ja Hädameeste elanikkonna hinnangut enda tervisele.

Tervisestrateegia üks oluline osa on tegevuskava järgmiseks neljaks aastaks, kus püstitatakse konkreetsed eesmärgid tervise näitajate parandamiseks ning indikaatorid tulemuste mõõtmiseks.

Tervise Arengu Instituut (TAI) viis 2019-ndal aastal läbi esimese ja neljanda klassi õpilaste seas kasvu uuringu, mille tulemuste kohaselt oli 30% lastest ülemäärase kehakaaluga. Haigekassa 2022 aasta uuringus ilmnas, et Eesti meeste oodatav eluiga on võrreldes naistega peaaegu üheksa aastat lühem ja et iga neljas keskealine mees on rasvunud. Peale selle on ka vaimse tervise probleemid Eesti ühiskonnas laialdaselt levinud - iga neljas inimene kogeb aasta jooksul vaimse tervise

probleeme ning igal aastal jääb Eestis 200 000 inimest vajaliku vaimse tervise abita. Enesetappude tagajärjel sureb Eestis 2,5 korda rohkem teismelisi lapsi ja noori kui Euroopa Liidus keskmiselt.

Profiili koostamisega alustati september 2022. a.

Koostajad

1. Helve Reisenbuk
2. Eliise Erissaar
3. Eha Säde
4. Kairi Kullas
5. Iris Hahlberg
6. Anna-Liisa Schön
7. Maia-Liisa Kasvandik
8. Merike Jaaniste
9. Hiie Lainela-Kollom
10. Andeis Avamere
11. Aire Kallas-Maddison
12. Marika Luik
13. Andrus Soopalu

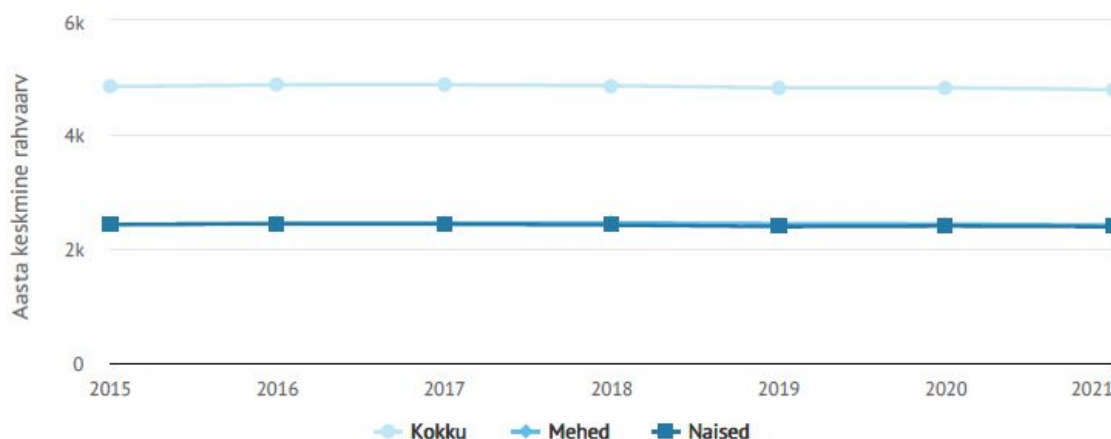
Koostamine

Analüüs on kinnitatud 02.06.2023. a.

1. Demograafiline olukord ja rahvastiku tervis

1.1 Demograafiline olukord

1.1.1 Rahvaarv

Joonis 1.1.1.a Aasta keskmine rahvaarv

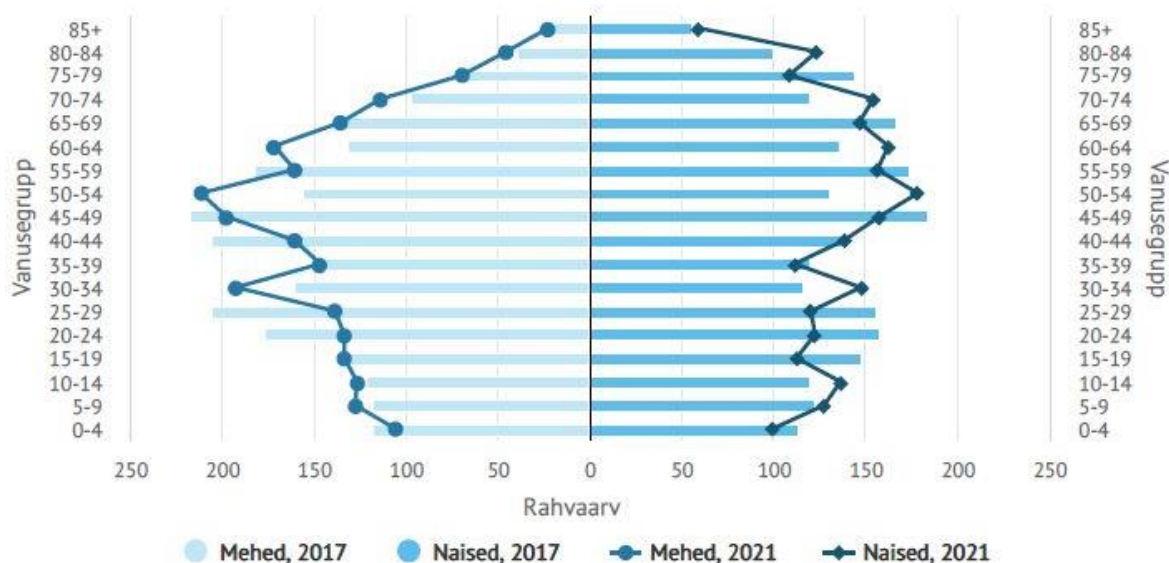
Allikad: Statistikaameti Statistika andmebaas, tabel RV0282U

Analüüs

Häädemeeste vald on 2017. aasta haldusreformi käigus moodustunud Häädemeeste ja Tahkuranna valla liitumisel.

Häädemeeste valla pindala on 493,74 km². Rahvaarv 01.01.2023. aasta seisuga on 5047 inimest, 01.01.2022. aasta seisuga 4986 inimest. Kogu Pärnumaa elanikkonnast elab Häädemeeste vallas ca 5 %. Keskmise asustustihedus Häädemeeste vallas on 9 elanikku ruutkilomeetri kohta, olles tunduvalt väiksem nii Eesti keskmisest asustustihedusest, mis on 29,31 inimest km² kohta kui ka Pärnumaa asustustihedusest, mis on 15,94 inimest km² kohta. Rahvaarv on viimasel viiel aastal püsinud praktiliselt muutumatuna neljas asustusüksuses, kahanenud 16 asustusüksuses 249 inimese võrra ja kasvanud 14 asustusüksuses 252 elaniku võrra. Enim elanikke on kaotanud Häädemeeste alevik (12,3%) ja enim on kasvanud Reiu ja Laadi küla. Kogurahvastikus on mehi 45% ja naisi 55%. Mehi on enam 15–59-aastaste hulgas, sh 20-39 aastaste ehk parimas pereloomise eas. Alates 65. eluaastast hakkab suurenema naiste osakaal, saavutades 80+ vanuserühmas suhte 75% naisi ja 25% mehi.

1.1.2 Rahvastiku soo- ja vanusjaotus

Joonis 1.1.2.a Rahvastikupüramiid

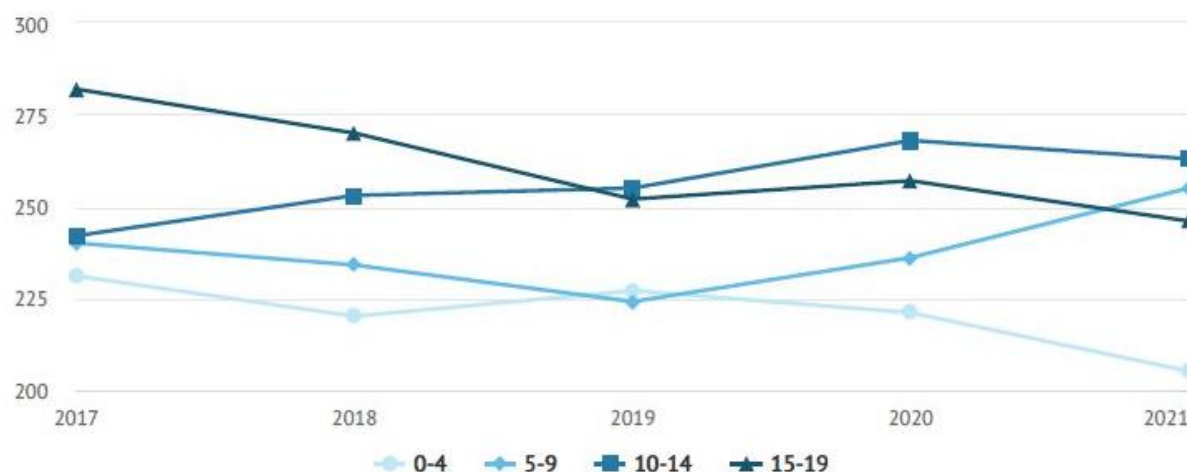
Allikad: Statistikaameti andmebaas, tabel RV0282U

Analüüs

Häädemeeste valla soo- ja vanusejaotus näitab, et vanemaealiste elanike osatähtsus on suur. Enim naisi 2021. aasta seisuga on 50-54 aastaste naiste (178) ja enim mehi sama vanuserühma hulgas (212). Statistikaameti andmetel järgnevad meeste 45-49 vanusegrupp (198) ja seejärel 30-34 aastased mehed (193). Rahvastikupüramiidist näeb, kuidas meeste osakaal rahvastikust hakkab vanuse suurenedes vähenema, samas kui naiste osakaal Häädemeeste elanike hulgas püsib pigem stabiilse ja üldist rahvastiku arvu arvesse võttes pigem kõrgena.

Kui Eestis tervikuna on kõige arvukam elanikkonna vanuseklass 50-59 aastased, siis meie vallas on selleks 50-54 aastased inimesed, neile järgneb vanusegrupp 45-49 aastased, 25-34 aastased ja 30-34 aastased noored ning seejärel 60-64 aastased inimesed. Kooli ja lasteaia eas noorte osakaal on väike. Elanikkonna vanusstruktuur on raskuskeskmega vanemates vanuserühmades. Laste põlvkonnad on väiksemad kui vanemate põlvkonnad ja tulevikus sündide arv langeb. Seega väheneb ka noorema vanusegrupi arvukusest otseses sõltuvuses olev nõudlus alushariduse ja üldhariduse teenuse kohtade järele. Tööeasst väljuvad vanuserühmad 55-64 eluaastat on arvukamad tööturule sisenevatest vanuserühmadest, mis toob kaasa maksumaksjate arvu vähenemise. Teisisõnu, tegemist on vananeva rahvastikuga, kus eeldatavalt sotsiaalteenuseid vajavate eakate arvukus jätkab kasvu nii suhtes muudesse vanuserühmadesse kui arvuliselt. Häädemeeste paikkonna rahvastiku jaotus on ebahütlasem ja raskuskeskmega vanemates vanuserühmades. Eriti torkab silma naiste vähesus vanuserühmas 30-39, kus mehi on ligi 40% enam. Laste põlvkonnad on oluliselt väiksemad vanemate põlvkondadest. Kesklinna lähedase paikkonna soo-vanusejaotus on hütlasem. Laste põlvkonnad on vaid mõnevõrra väiksemad vanemate põlvkondadest, vanuserühm 5-9 on isegi samaväärse suurusega.

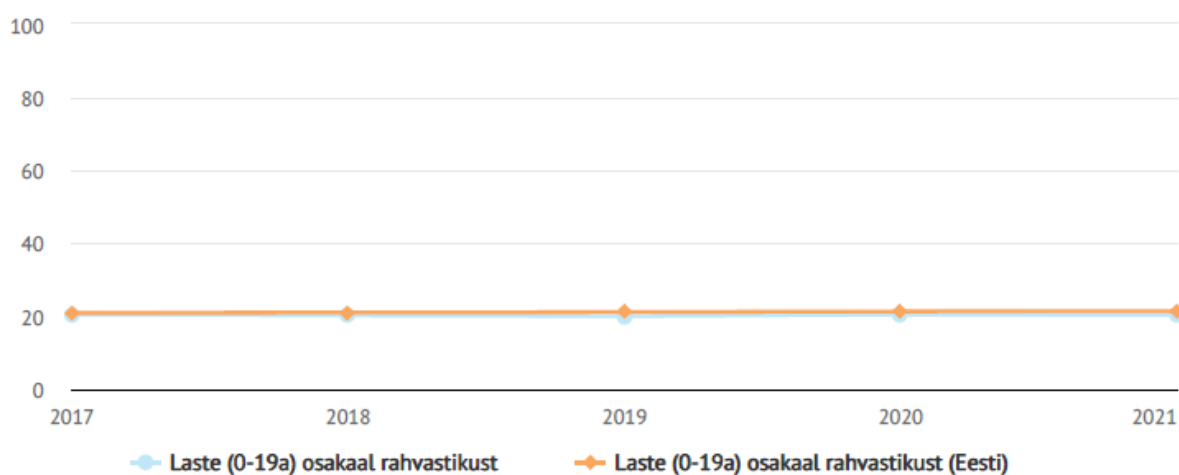
1.1.3 Laste arv ja osakaal rahvastikust

	2017	2018	2019	2020	2021
0-4	231	220	227	221	205
5-9	240	234	224	236	255
10-14	242	253	255	268	263
15-19	282	270	252	257	246

Joonis 1.1.3.a Laste arv. Vanuserühmade 0-4, 5-9, 10-14 ja 15-19 ja aastate lõikes

Allikad: [Statistikaameti Statistika andmebaas, tabel RV0282U](#), Vanuserühmad 0-6, 0-17 ning 7-26: [Statistikaameti Statistika andmebaas, tabel RV0240](#)

Joonis 1.1.3.b Laste osakaal rahvastikust. Võrreldes Eesti keskmisega

Allikad: [Statistikaameti Statistika andmebaas, tabel RV0282U](#), Vanuserühmad 0-6, 0-17 ning 7-26: [Statistikaameti Statistika andmebaas, tabel RV0240](#)

Analüüs

Häädemeeste vallas on laste osakaal vanuses 0-4aastat viie aasta lõikes vähenenud. 2018. aastal sündis 39 last, 2019. aastal sündis 46 last, 2020. aastal sündis 44 last, 2021. aastal 52 last ja 2022. aastal 41 last.

5-9 aastaste laste arv oli 2017. aastal 240 last. 2019. aastaks kukkus selle vanusegrupi laste arv madalaimale tasemele - 224 lapseni ja alates sellest on vanusegrupp väikesel tõusuteel. 2021. aastal oli Häädemeeste vallas 255 5-9 aastast last.

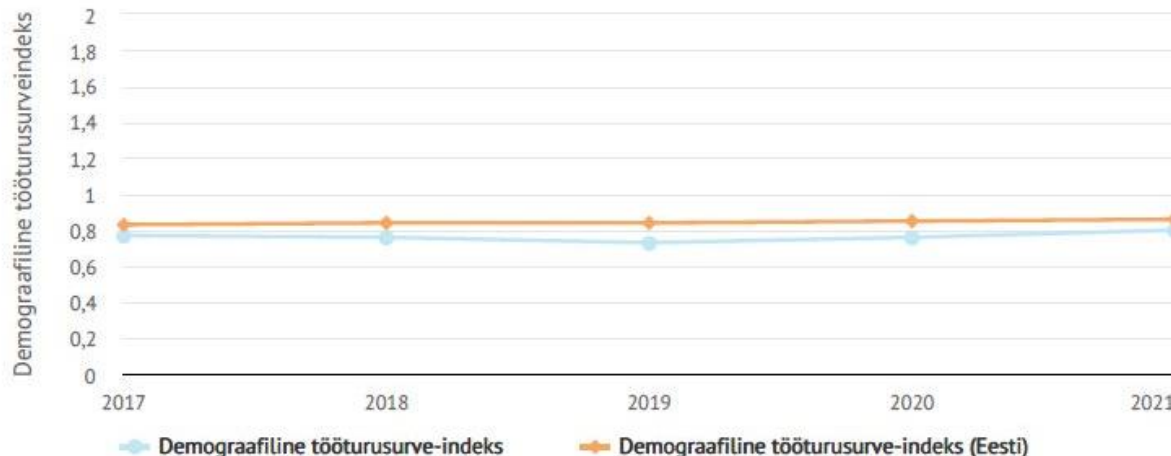
10-14 aastaste laste hulk on alates 2017. aastast stabiilselt tõusnud, saavutades 2020. aastal kõrgeima näitaja 268 lapsega selles vanusegrupis, vähenedes 2021. aastaks viie võrra.

15-19 aastaste vanusegrupis on laste arv kukkunud aastalt-aastale järjest madalamale. 2017. aastal oli Häädemeeste vallas selles vanuses 282 noort ja 2021. aasta seisuga 246 noort, vähenedes viie aasta lõikes 36 noore võrra.

0-4 aastaste laste osakaal on Häädemeeste vallas kõige suuremas languses ning selle vanusegrupi laste arv on kõige väiksem.

Häädemeeste valla Pärnu linnaga piirnevas osas on palju uusarendusi, kuhu kolivad noored pered eelkooli- ja kooliealiste lastega. Kuigi sündivus vallas langeb, kasvab kooli- ja lasteaiakohtade vajadus selles piirkonnas.

1.1.4 Demograafiline tööturusurveindeks

	2017	2018	2019	2020	2021
Demograafiline tööturusurve-indeks	0,770	0,760	0,730	0,760	0,800
Demograafiline tööturusurve-indeks (Eesti)	0,830	0,840	0,840	0,850	0,860

Joonis 1.1.4.a Demograafiline tööturusurveindeks. Tööturule sisenejate suhe tööturult väljujatesse

Allikad: [Statistikaameti Statistika andmebaas](#), tabel RV06U

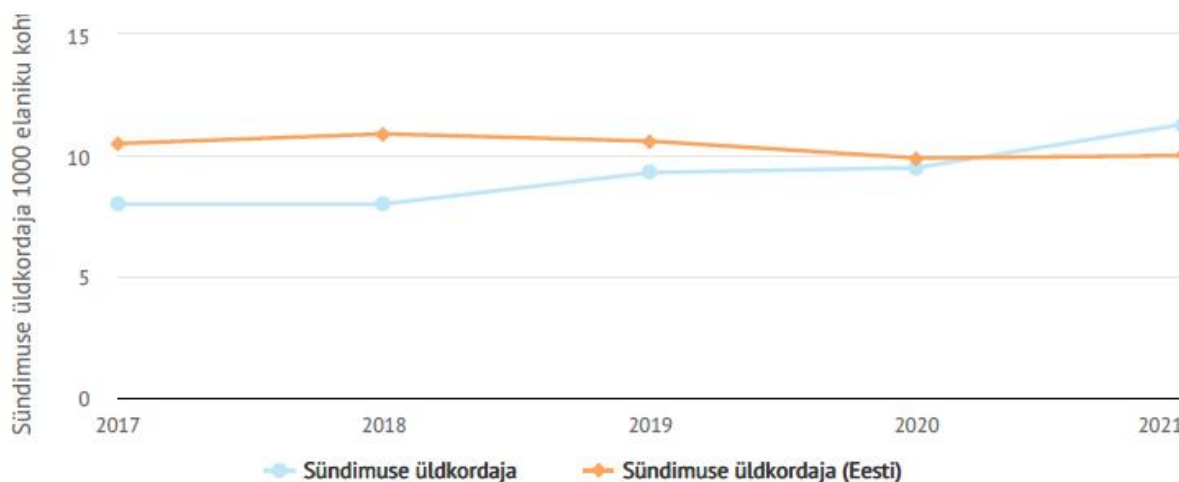
Analüüs

Häädemeeste valla demograafiline tööturusurveindeks näitab, kui palju siseneb järgmisel kümnendil tööturule inimesi. Viie aasta piires (2017-2021) on indeks paranenud olles 2021. aastal 0,8. Demograafiline tööturu surveindeks jääb stabiilselt alla Eesti keskmise.

Indeks jääb alla ühe, mis tähendab, et vanaduse tõttu väljub järgmisel kümnendil rohkem inimesi tööturult, kui sinna siseneb. See omakorda mõjutab negatiivselt suunas valla tulubaasi ja teenuste osutamise võimekust.

Demograafiline tööturusurveindeks on nii Eestis kui ka Pärnu maakonnas alates võrdlusperioodi algusest – 1989. aastast – langustrendis. Kui võrdlusperioodi alguses oli olukord Eestis keskmiselt veidi parem kui Pärnumaal (1,274 vs 1,243), siis 2017. aastaks oli tase nii Pärnu maakonnas kui kogu riigis sama: 0,83.

1.1.5 Sündimus

	2017	2018	2019	2020	2021
Sündimuse üldkordaja	8,0	8,0	9,3	9,5	11,3
Sündimuse üldkordaja (Eesti)	10,5	10,9	10,6	9,9	10,0

Joonis 1.1.5.a Sündimus. Sündimuse üldkordaja

Allikad: [Statistikaameti Statistika andmebaas](#), tabel RV112U

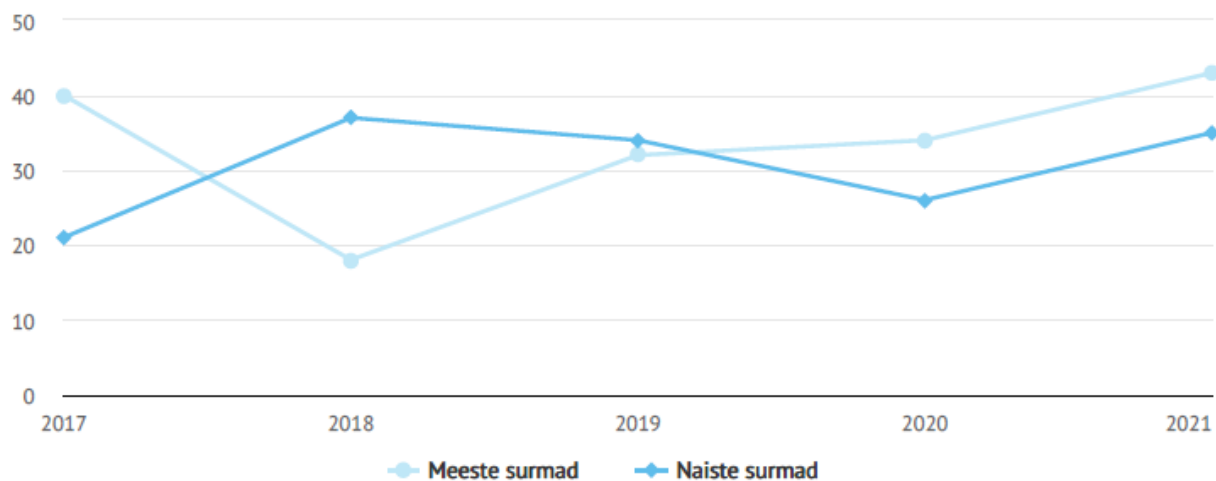
Analüüs

Sündimuskordaja on iga-aastaga stabiilselt tõusnud, mis näitab, et Häädemeeste valda on iga möödunud aastaga sündinud rohkem poisslapsi ja tüdrukuid. Indikaatorit arvesse võttes saab planeerida lasteaia- ja koolikohtasid.

Poisse sündis neljal aastal tüdrukutest mõnevõrra rohkem, vaid 2018. aastal oli tütarlaste sünde 5 enam. 2017. aastal oli sündimuskordaja 8,0 ja 2021. aastal 11,3.

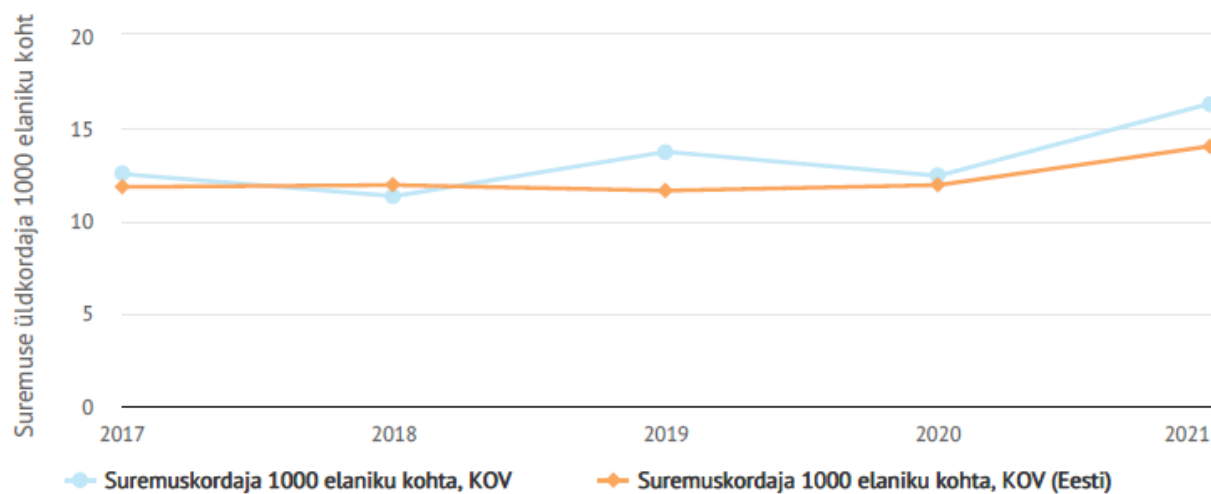
Kui võrrelda Häädemeeste valla sündimuskordajat Eesti keskmisega, siis valla üldkordaja on iga-aastaga stabiilselt paremaks muutnud ja 2021. aasta seisuga on Eesti keskmisest (10) 1.3% kõrgem.

1.1.6 Suremus

Joonis 1.1.6.a Surmade arv

Allikad: [Statistikaameti andmebaas](#), tabel RV49U

	2017	2018	2019	2020	2021
Suremuskordaja 1000 elaniku kohta, KOV	12,5	11,3	13,7	12,4	16,3
Suremuskordaja 1000 elaniku kohta, KOV (Eesti)	11,8	11,9	11,6	11,9	14,0

Joonis 1.1.6.b Suremuse üldkordaja. 1000 elaniku kohta

Allikad: [Statistikaameti andmebaas](#), tabel RV49U

Analüüs

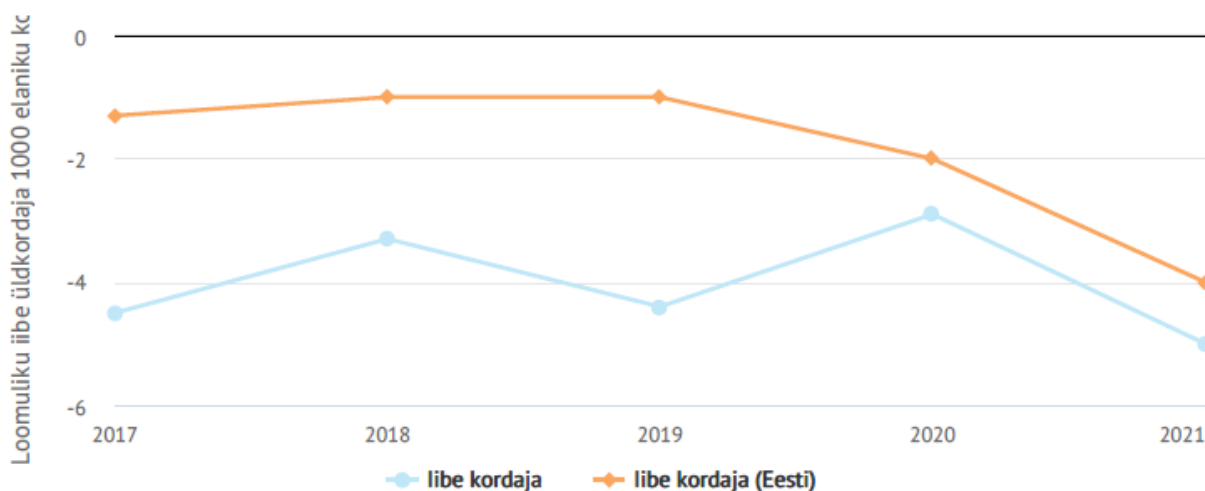
Surmade arvud viie aasta lõikes on kasvutrendis ja seda eriti kahel viimasel aastal, sest statistikat on arvatavasti mõjutanud ka covid-surmad. Rahvastikunäitajate järgi on tegu vananeva rahvastikuga, seega on trend igati loogiline. Suremuskordaja 1000 elaniku kohta oli Häädemeeste vallas 2021. aastal 16,3, mis on oluliselt kõrgem, kui Eestis keskmiselt (14).

1.1.7 Loomulik iive

Tabel 1.1.7.1 Loomulik iive

	2017	2018	2019	2020	2021
live	-22	-16	-21	-14	-24

Allikad: [Statistikaameti andmebaas, tabel RV112U](#), [Statistikaameti andmebaas, tabel RV49U](#)

	2017	2018	2019	2020	2021
libe kordaja	-4,5	-3,3	-4,4	-2,9	-5,0
libe kordaja (Eesti)	-1,3	-1,0	-1,0	-2,0	-4,0

Joonis 1.1.7.a Loomulik iive. Loomuliku iibe üldkordaja

Allikad: [Statistikaameti andmebaas, tabel RV112U](#), [Statistikaameti andmebaas, tabel RV49U](#)

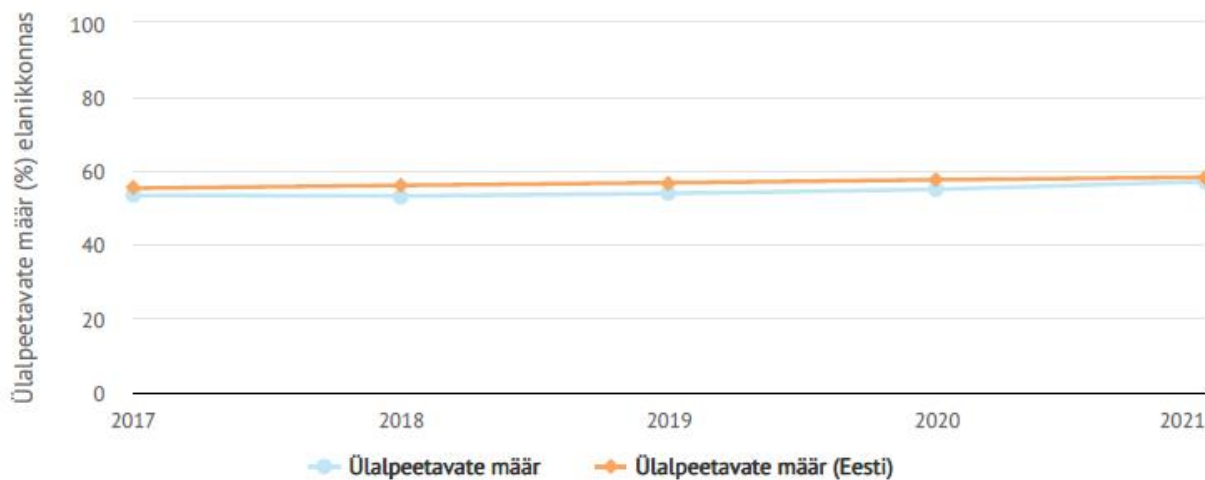
Analüüs

Häädemeeste valla loomulik iive on viimase viie aasta jooksul olnud negatiivne, mis tähendab, et surmade arv on suurem, kui sündimus. Iibe kordaja oli kõige madalam 2020. aastal olles -2,9, kuid

2021. aastal langes -5.0 peale.

Negatiivne loomulik iive pika perioodi vältel süvendab rahvastiku vananemisprotsessi. Tähelepanu tuleks pöörata sissereände soodustamisele, et korvata negatiivset iivet.

1.1.8 Ülalpeetavate määr

	2017	2018	2019	2020	2021
Ülalpeetavate määr	53,3	53,1	53,8	54,9	57,0
Ülalpeetavate määr (Eesti)	55,2	56,0	56,7	57,5	58,2

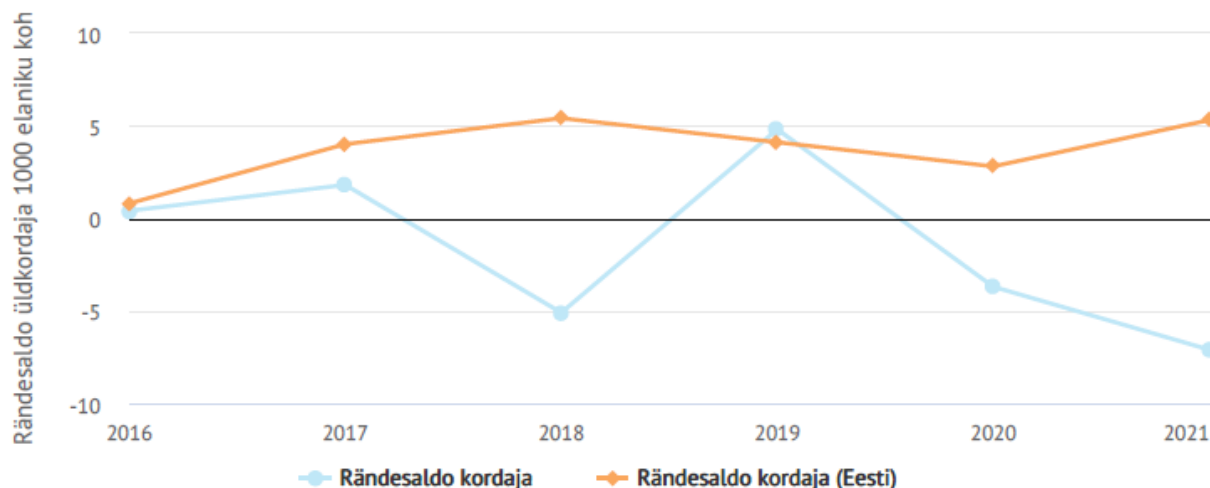
Joonis 1.1.8.a Ülalpeetavate määr

Allikad: [Statistikaameti Statistika andmebaas](#), tabel RV063U

Analüüs

Ülalpeetavate määr on möödunud aastatega tõusutrendis. 2021. aastal oli näitaja 57, mis on madalam kui Eesti keskmine (58,2). Mida väiksem on ülalpeetavate määr, seda väiksem on töötavate inimeste koormus. See teave on oluline eelarvepoliitika seisukohalt, sest eelarve tulude pool sõltub hõivest.

1.1.9 Ränne

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Rändesaldo kordaja	0,4	1,8	-5,1	4,8	-3,7	-7,1
Rändesaldo kordaja (Eesti)	0,8	4,0	5,4	4,1	2,8	5,3

Joonis 1.1.9.a Rändesaldo üldkordaja. 1000 elaniku kohta

Allikad: [Statistikaameti andmebaas](#), tabel RVR02

Tabel 1.1.9.1 Elukohta vahetanud inimeste arv

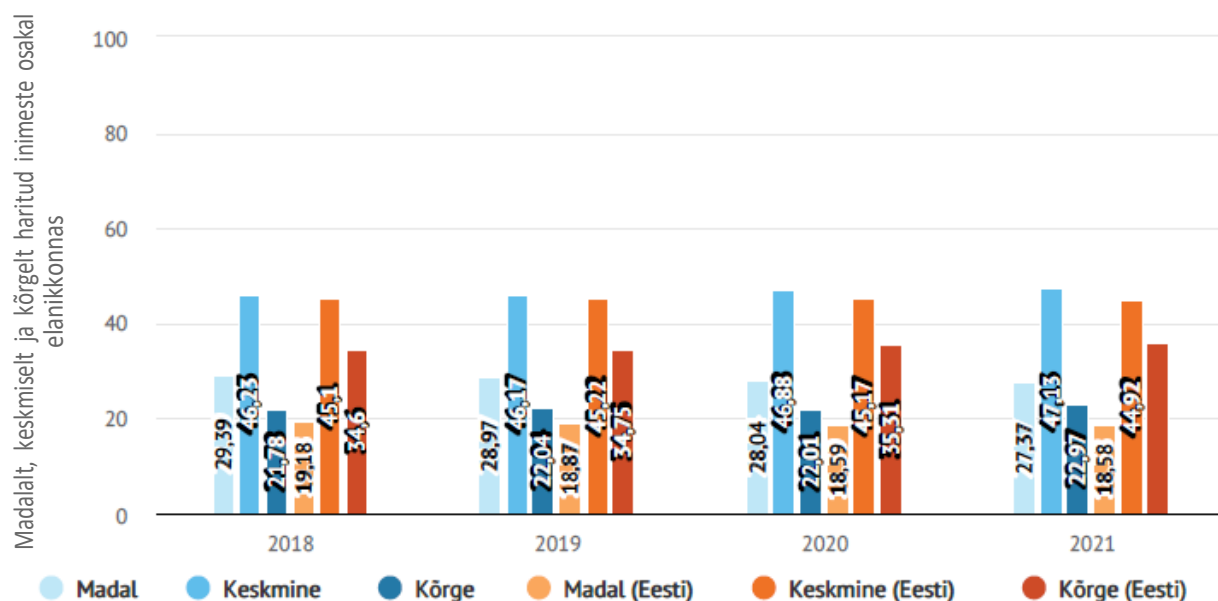
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Sisseränne	180	231	171	192	186	166
Väljaränne	178	222	196	169	204	200
Rändesaldo	2	9	-25	23	-18	-34

Allikad: [Statistikaameti andmebaas](#), tabel RVR02

Analüüs

Häädemeeste valla rändesaldo on alates 2020. aastast olnud negatiivne, mis tähendab, et piirkonnast on lahkunud rohkem inimesi, kui on siia alaliselt elama asunud. Rändesaldo kordaja vallas on tunduvalt madalam kui vabariigi keskmine. Aasta 2022 muutis olukorda sisserände osas meie positiivses suunas. Meie vald võttis vastu sõjapõgenikke Ukrainast tänu meie territooriumil asuvatele majutusasutustele. Väljarände peamiseks põhjuseks võib lugeda töökohtade nappust maapiirkonnas.

1.1.10 Haridustase

	2018	2019	2020	2021
Madal	29,39	28,97	28,04	27,37
Keskmine	46,23	46,17	46,88	47,13
Kõrge	21,78	22,04	22,01	22,97
Madal (Eesti)	19,18	18,87	18,59	18,58
Keskmine (Eesti)	45,10	45,22	45,17	44,92
Kõrge (Eesti)	34,60	34,75	35,31	35,92

Joonis 1.1.10.a Haridustase. Haridustase elanikkonnas

Allikad: [Statistikaameti andmebaas, tabel RV0232U](#)

Analüüs

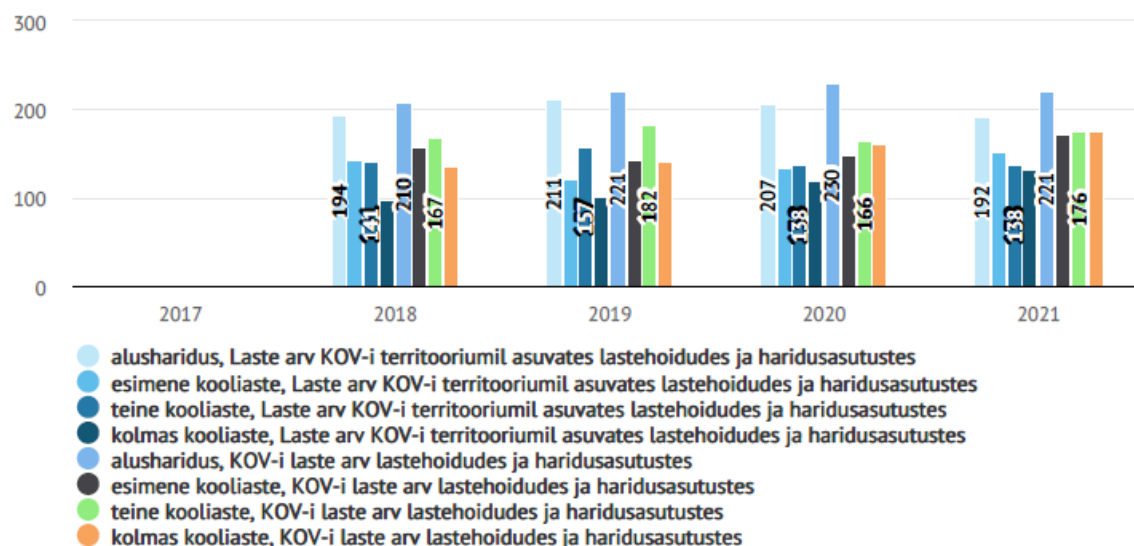
Madala haridusega inimeste osakaal Häädemeeste vallas on langustrendis ja näitab, et 2021. aastal oli piirkonna elanike koosseisust 27,37% madala haridustasemega. Piirkonnas elab kõige rohkem keskmise haridustasemega inimesi (keskharidus, kutseharidus, kutse-eriharidus) moodustades 47,13% Häädemeeste elanikkonnast. Tõusvas trendis on kõrgharidusega inimeste osakaal, kuid 22,97%-ga on neid elanike hulgas hetkel kõige vähem.

Võrreldes Eesti keskmiste näitajatega, on madala haridustasemega elanike osakaal 2021. aastal suurem Eesti keskmisest vastavalt 27,37 Häädemeeste vallas ja 18,58 vabariigis. Keskmise haridustasemega elanike osakaal on seevast suurem Häädemeeste vallas (47,13) kui vabariigis (44,92). Kõrge haridustasemega elanike osakaal jääb aga tublisti vabariigi keskmisest alla.

Häädemeeste vallas 22,97 ja Eestis tervikuna 35,92.

Omades ülevaadet elanike haridustasemest saame analüüsida vajadust erinevate töökohtade järele ning aidata ennetada või vähendada tööpuudust.

1.1.11 Laste arv haridusasutustes ja lastehoius

	2017	2018	2019	2020	2021
alusharidus, Laste arv KOV-i territooriumil asuvates lastehoidudes ja haridusasutustes		194	211	207	192
esimene kooliaste, Laste arv KOV-i territooriumil asuvates lastehoidudes ja haridusasutustes		142	123	135	154
teine kooliaste, Laste arv KOV-i territooriumil asuvates lastehoidudes ja haridusasutustes		141	157	138	138
kolmas kooliaste, Laste arv KOV-i territooriumil asuvates lastehoidudes ja haridusasutustes		97	102	119	132
alusharidus, KOV-i laste arv lastehoidudes ja haridusasutustes		210	221	230	221
esimene kooliaste, KOV-i laste arv lastehoidudes ja haridusasutustes		157	142	148	171
teine kooliaste, KOV-i laste arv lastehoidudes ja haridusasutustes		167	182	166	176
kolmas kooliaste, KOV-i laste arv lastehoidudes ja haridusasutustes		136	141	161	175

Joonis 1.1.11.a Laste arv haridusasutustes ja lastehoius. Haridustasemete (alusharidus (sh lastehoid) esimene, teine ja kolmas kooliaste) ja aastate lõikes

Allikad: [Haridussilm](#); KOV enda kogutud info lastehoidude kohta

Analüüs

Õppeaastal 2022/2023 käib valla nelja lasteaia 14 rühmas 210 last. Viimasel neljal aastal on laste arv lasteaedades olnud stabiilne. Teiste omavalitsuste lapsi Häädemeeste valla lasteaedades on 2022/2023 õppeaastal 12. Teiste omavalitsuste lasteaedades (valdavalt Pärnu linnas) käivate laste arv on viimastel aastatel kasvanud (2017/18 õppeaastal 22 last 2021/22 õppeaastal 30). Enamus lastest pärinevad peamiselt linnalähedastest Reiu, Uulu ja Laadi küladest. Puudust on olnud Häädemeeste vallas sõimekohtadest. Kuni koha saamiseni valla lasteaias kompenseerib vald lapse viibimist eralastehoius. Eralastehoidudes viibivaid lapsi on aastas keskmiselt 4-5.

Viimasel viiel aastal on laste arv suurenenud Uulu lasteaias seoses uue rühma avamisega ning 2018/19 õppeaastal kolme rühmaga töötanud Häädemeeste Lasteaias on alates 2019/20 õppeaastast taas nelja rühma jagu lapsi. Mõnevõrra on vähenenud Kabli Lasteaia ja Võistes asuva lasteaia laste arv. Eeltoodust võime järeldada, et koolikohtade vajadus suureneb ennekõike Uulu Põhikoolis kuid ka mõnevõrra Häädemeeste Keskkoolis.

Õpilaste arv esimeses kooliastmes on viimasel kolmel aastal olnud tõusutrendis. 2020/21 ja 2021/22 õppeaastal on teine kooliaste olnud stabiilne, kuid võrreldes kooliaastaga 2019/20 on toimunud langus 19 õpilase võrra.

Kolmas kooliaste on aga samade aastate lõikes kasvanud 30 õpilase võrra.

Väljaspool valda õppijate osakaal on kõige väiksem I kooliastmes, mis näitab selgelt kodulähedase kooli vajalikkust eri piirkondades. Esimesse klassi mujale on 2022/23 õppeaastal õppima asunud 7 last. Nendest tavametoodikaga kooli 5 ja Waldorfkooli 2. See arv on võrreldes eelmiste aastatega pisut tõusnud tulenevalt Uulu Põhikooli ruumipuudusest. Väljaspool õppimise osakaal tõuseb kolmandas kooliastmes, kus laps on juba võimeline ette võtma pikemat kooliteed.

1.1.12 Keskkooli tasemel õppurite jagunemine üldkeskkooli ja kutsekeskkooli vahel

Analüüs

Keskkooli tasemel õpilaste jagunemine Häädemeeste vallas on püsunud aastate lõikes võrdlemisi stabiilsena. Suurem osa õpilasi omandab üldkeskkooli ja see protsent on viimaste aastatega tõusvas trendis, olles viimasel kahel aastal (2020 ja 2021) 75%, tekitades varasemate aastatega vahe +5%.

Häädemeeste vallas on võimalik üldkeskkooli omandada Häädemeeste Keskkoolis. Kõige kõrgem osakaal väljaspool valda õppijaist on gümnaasiumiastmes, kus 70% gümnaasiumiealistest õpib väljaspool Häädemeeste valda. Suurem osa Pärnu linna gümnaasiumites. Õppeaastal 2022/23 õpib Pärnu Koidula Gümnaasiumis (riigigümnaasium) 30 Häädemeeste valla noort, Täiskasvanute Gümnaasiumis 23 noort, Sütevaka Humanitaargümnaasiumis ja Ühisgümnaasiumis kummaski 13 noort. 14 noort omandab gümnaasiumiharidust väljaspool Pärnu maakonda. Valik gümnaasiumihariduse omandamiseks tehakse enamasti lähtudes edaspidisest eriala valikust.

Kutseharidust omandavate õpilaste osakaal on 5% ulatuses kahanenud, jäädes viimasel kahel aastal 25% peale. Kui arvestada asjaolu, et gümnaasiumi lõpetanutest edasiõppijate osakaal on oluliselt madalam, kui Eestis keskmiselt, siis võiks tegeleda rohkem kutsehariduse propageerimisega, et gümnaasiumi lõpetades oleks omandatud ka erialane kutse.

1.1.13 Koolikohustuse täitmine

Tabel 1.1.13.1 Koolikohustuse täitmine. Koolikohustust mittetäitjate arv aastate lõikes

	2017	2018	2019	2020	2021
Koolikohustust mittetäitvate laste osakaal (%)		-67,6	-68,6	-67,4	-70,0

Allikad: Eesti Hariduse infosüsteem; KOV

Analüüs

Koolikohustuse täitmisega Hädameeste vallas probleemi ei ole. Siinkohal tuleb välja väikeste koolide eelis, kus jõutakse iga lapseni.

Tegelikult võime lugeda koolikohustuse täitmiseks 100%.

Need lapsed, kes pole meie riigi koolisüsteemis on vanematega välismaale kolinud, aga Hädameeste valla elanike registris. Kõik õpilased on nimeliselt teada ja kontrollitud. Mida aasta edasi, seda rohkem neid on.

Demograafiline olukord- kokkuvõte

Kuigi sündimus on aastate lõikes näidanud absoluutarvudes mõningast kasvu, toob surmade suurem kasv loomuliku iibe miinusesse. Rahvaarv on viimasel aastal sisse- ja väljarände arvelt pisut

tõusnud, kuid see pole muutnud rahvastiku soo- ja vanusejaotust oluliselt. Tegemist on vananemisele kalduva rahvastikuga, kus noorte osakaal on väike see mõjutab ka tööturu surveindeksit.

Häädemeeste valla rahvastiku soo- ja vanusjaotus on pigem halb, kuid laste arv ja osakaal rahvastikust on Eesti keskmisele lähedal. Häädemeeste valla õppekohad haridusasutustes vastavad nõudlusele. Analüüsi tulemusel on koolikohustuse täitmine Häädemeeste vallas 100%. Õppurid asuvad teistesse omavalitsustesse õppima enamjaolt III kooliastmes, omandamaks üldkeskharidust ja kutsekeskharidust. Häädemeeste valla elanike seas väheneb madala haridustasemega inimeste arv ning kõrgharidusega inimeste hulk on tõusutrendis.

Loomulik iive on viimasel viiel aastal olnud negatiivne, mis viitab vananevale rahvastikule. Rahva arvu suurendamiseks tuleb leida võimalusi sisserände suurendamiseks.

TUGEVUSED

- Sündimus on kasvav
- Haridustase väärtustamise tõus
- Kodulähedase haridusasutuste olemasolu

NÕRKUSED

- Vananev rahvastik
- Töötururindeks on negatiivne

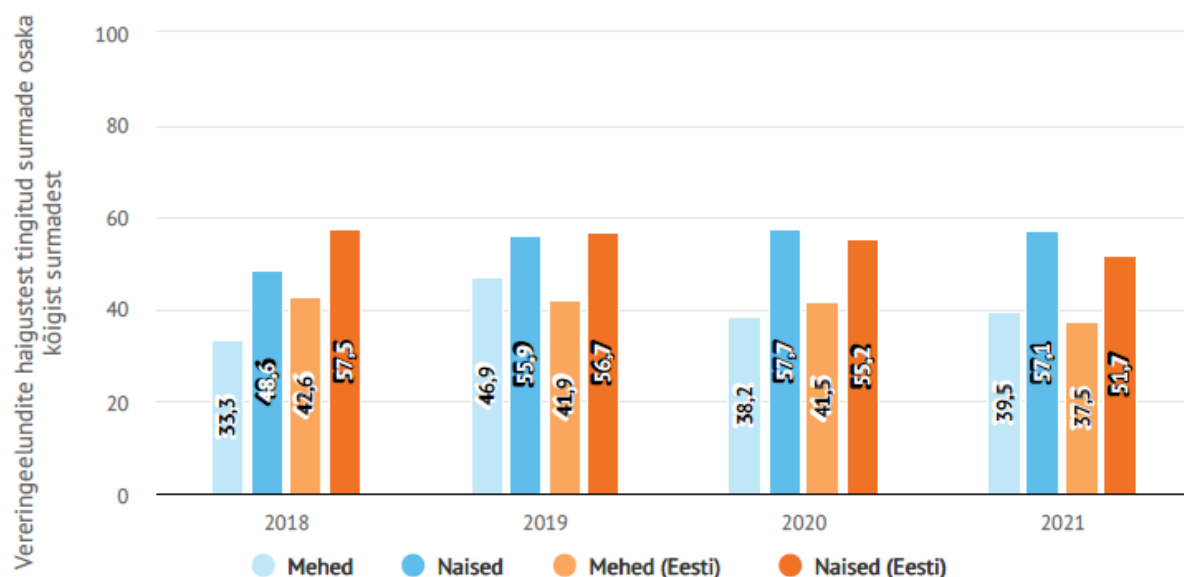
1.2 Rahvastiku tervise seisund

1.2.1 Suremus vereringeelundite haigustesse

Tabel 1.2.1.1 Suremus vereringeelundite haigustesse. Vereringeelundite haigustest tingitud surmade arv - 3 aasta keskmine

	2018	2019	2020	2021
Kokku		47,5	48,5	
Mehed		40,5	41,3	
Naised		53,6	56,8	

Allikad: Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel SD29, Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel SD30

	2018	2019	2020	2021
Mehed	33,3	46,9	38,2	39,5
Naised	48,6	55,9	57,7	57,1
Mehed (Eesti)	42,6	41,9	41,5	37,5
Naised (Eesti)	57,5	56,7	55,2	51,7

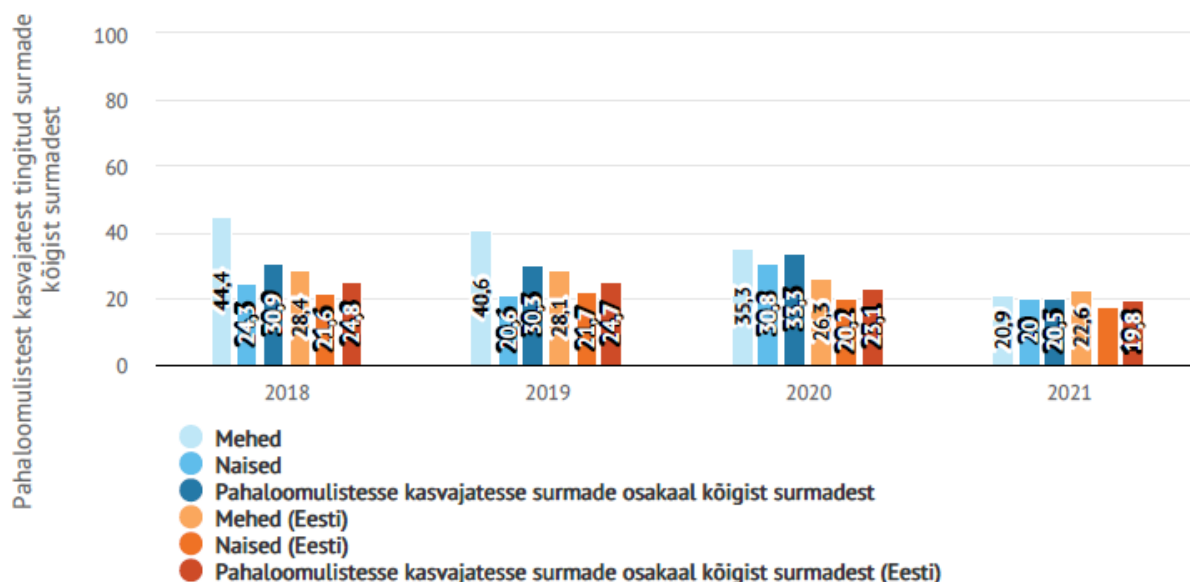
Joonis 1.2.1.a Suremus vereringeelundite haigustesse. Vereringeelundite haigustest tingitud surmade osakaal

Allikad: Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel SD29, Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel SD30

Analüüs

Vereringeelundite haigused on surma põhjuseks sagedamini naistel – suremuskordaja oli 2020. aastal 19,5% meeste näitajast kõrgem. 2020. aastal oli naiste osakaal 57,7%, mis on 2,5% kõrgem ka vabariigi naiste keskmisest (55,2%). 2021. aastal on pisut langenud vabariigi naiste vastav keskmine, kuid Hädameeste valla naiste puhul on näitaja jäänud praktiliselt samaks (57,1%), seega vahe vabariigi keskmisega on veelgi suurenenud.

1.2.2 Suremus pahaloomulistes kasvajatesse

	2018	2019	2020	2021
Mehed	44,4	40,6	35,3	20,9
Naised	24,3	20,6	30,8	20,0
Pahaloomulistes kasvajatesse surmade osakaal kõigist surmadest	30,9	30,3	33,3	20,5
Mehed (Eesti)	28,4	28,1	26,3	22,6
Naised (Eesti)	21,6	21,7	20,2	17,4
Pahaloomulistes kasvajatesse surmade osakaal kõigist surmadest (Eesti)	24,8	24,7	23,1	19,8

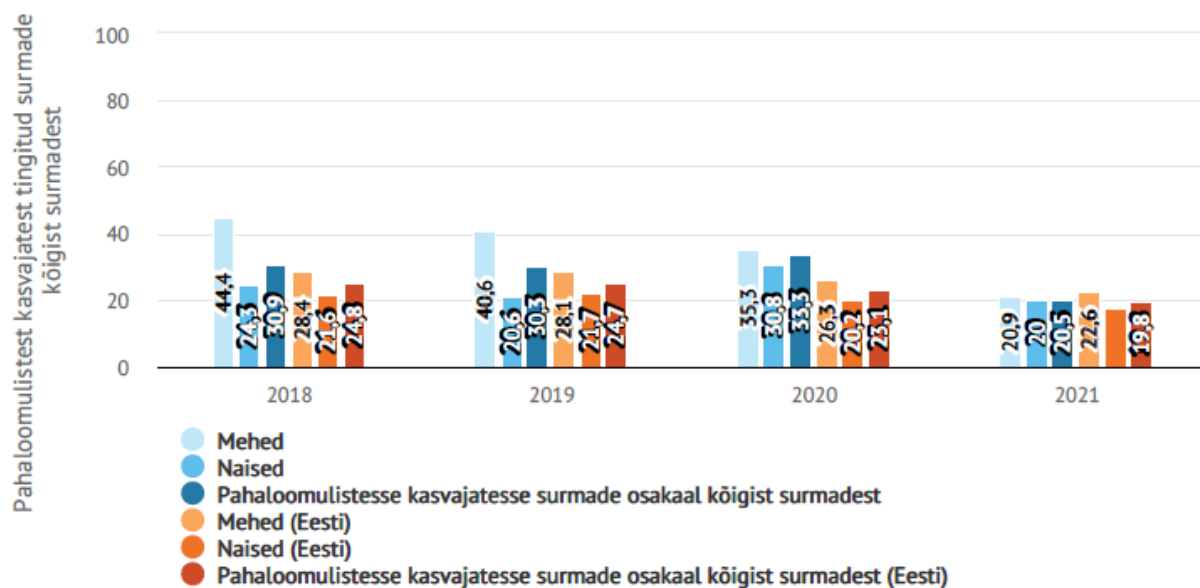
Joonis 1.2.2.a Suremus pahaloomulistes kasvajatesse. Pahaloomulistest kasvajatest tingitud surmade osakaal

Allikad: Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel SD29, Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel SD30

Analüüs

Pahaloomulised kasvaja on meestel surma põhjusteks rohkem, kui naistel. Viimastel aastatel on pahaloomuliste kasvaja surmad naiste hulgas siiski tõusma hakanud olles 2021. aastal vaid 0,9% meeste näitajatest madalamal.

1.2.3 Suremus välispõhjustesse

	2018	2019	2020	2021
Mehed	44,4	40,6	35,3	20,9
Naised	24,3	20,6	30,8	20,0
Pahaloomulistes kasvajatesse surmade osakaal kõigist surmadest	30,9	30,3	33,3	20,5
Mehed (Eesti)	28,4	28,1	26,3	22,6
Naised (Eesti)	21,6	21,7	20,2	17,4
Pahaloomulistes kasvajatesse surmade osakaal kõigist surmadest (Eesti)	24,8	24,7	23,1	19,8

Joonis 1.2.2.a Suremus pahaloomulistes kasvajatesse. Pahaloomulistest kasvajatest tingitud surmade osakaal

Allikad: Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel SD29, Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel SD30, Laste surmad (0–17 a): Surma põhjuste register (andmepäring)

Analüüs

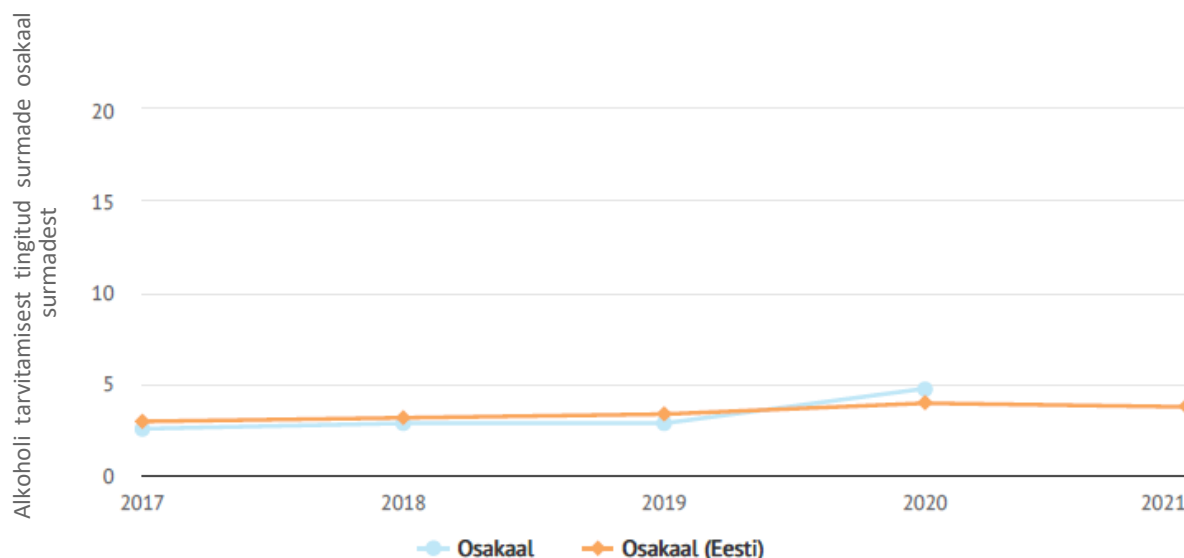
Välispõhjustest tingitud surmade osakaal kõigist surmadest on nii vallas kui Eestis keskmisena meeste hulgas suurem. Ainult 2020. aastal ületasid vallas välispidistel põhjustel surmade osakaalus naised mehi. Vabariigis oli ülekaal endiselt meeste käes. Valla osakaal jääb kõigil aastatel alla 11%.

1.2.4 Maakonna elanike alkoholist põhjustatud suremus

Tabel 1.2.4.1 Maakonna elanike alkoholist põhjustatud surmade arv

	2017	2018	2019	2020	2021
Surmade arv maakonnas kokku	1090	1092	1118	1179	
Alkoholist põhjustatud surmade arv kokku	27	31	31	55	62
Alkoholist põhjustatud surmade %	2,5	2,8	2,8	4,7	

Allikad: Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel SD40

	2017	2018	2019	2020	2021
Osakaal	2,5	2,8	2,8	4,7	
Osakaal (Eesti)	2,9	3,1	3,3	3,9	3,7

Joonis 1.2.4.b Maakonna elanike alkoholist põhjustatud suremus. Alkoholi tarvitamisest tingitud surmade osakaal kõigist surmadest

Analüüs

Vaatamata alkoholi keskmisest oluliselt kergemale kättesaadavusele on Pärnu maakonnas suurem alkoholitarvitamisest põhjustatud haigustesse Eesti keskmisega võrreldes ainult veidi halvemal positsioonil. Positiivse trendina on viimaste andmete järgi Pärnu maakonna positsioon paranenud: 2017. aastal oli Pärnumaa juba Eesti keskmisest paremal tasemel.

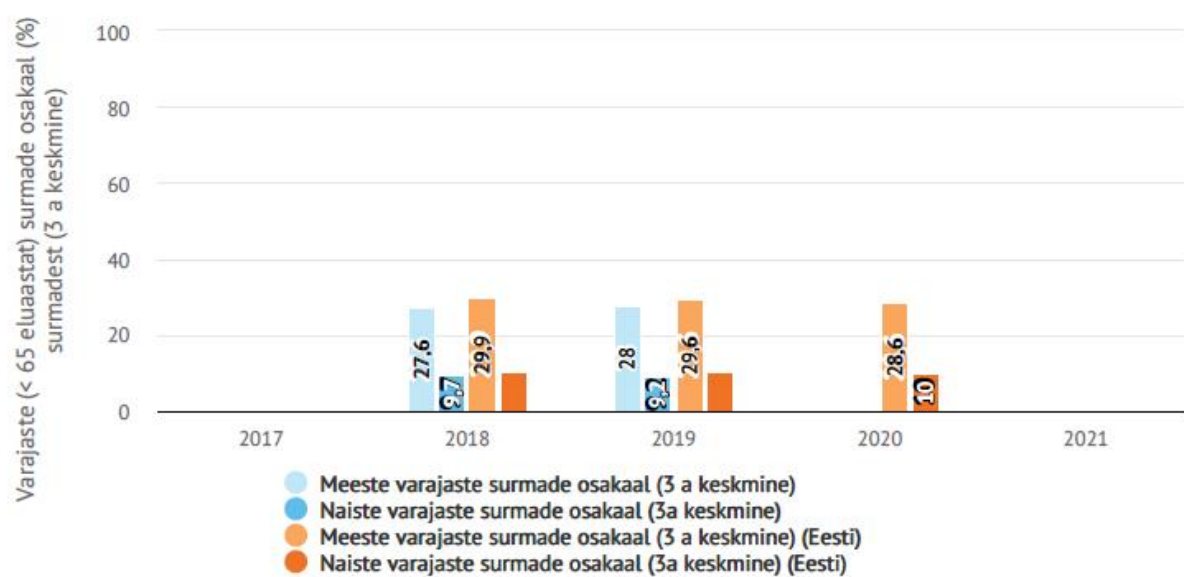
Häädemeeste valla elanike hulgas läbi viidud tervisekäitumise uuringu hinnangul vastas 201 küsitlusele vastanutest 42,8% et tarbib alkoholi vähem kui korra nädalas ja 20,4% vastanutest ei tarbi alkoholi üldse.

1.2.5 Maakonna elanike varajane suremus

Tabel 1.2.5.1 Maakonna elanike varajane suremus. Varajaste (< 65 eluaastat) surmade arv

	2017	2018	2019	2020	2021
Kokku	195	209	197	211	250
Mehed	132	156	145	152	199
Naised	63	53	52	59	51

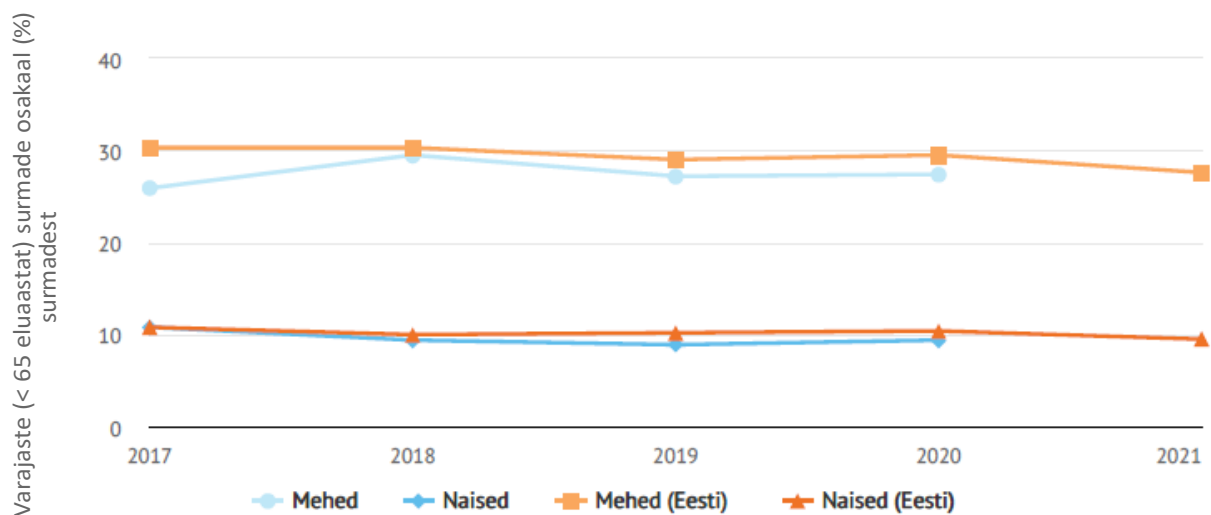
Allikad: Statistikaameti Statistika andmebaas, tabel RV59U

	2017	2018	2019	2020	2021
Meeste varajaste surmade osakaal (3 a keskmine)		27,6	28,0		
Naiste varajaste surmade osakaal (3a keskmine)		9,7	9,2		
Meeste varajaste surmade osakaal (3 a keskmine) (Eesti)		29,9	29,6	28,6	
Naiste varajaste surmade osakaal (3a keskmine) (Eesti)		10,3	10,2	10,0	

Joonis 1.2.5.a Maakonna elanike varajane suremus. Varajaste (< 65 eluaastat) surmade osakaal

Allikad: Statistikaameti Statistika andmebaas, tabel RV59U

Joonis 1.2.5.b Maakonna elanike varajane suremus. Varajaste (< 65 eluaastat) surmade osakaal

Allikad: Statistikaameti Statistika andmebaas, tabel RV59U

Analüüs

Varajaste surmade indikaator näitab, kui suur on suremuse tase elujõuliste ja produktiivsete (sh tööealiste) elanike seas. Varajaste surmade arv on positiivse trendina aja jooksul langenud. Võrreldes aastatuhande algusega on varajaste surmade osatähtsus vähenenud ligi 1,8 korda.

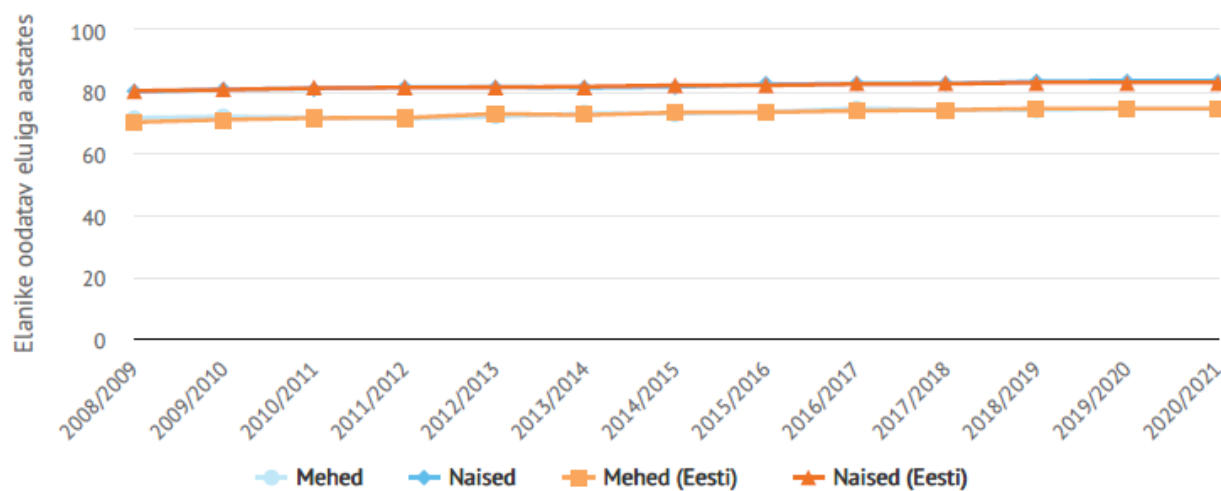
Varajaste surmade osakaal enne 65 eluaastat on meestel 2020. ja 2021. aasta lõikes tõusnud. 2020. aastal oli maakonnas varajasi surmasid 211 ja nendest mehi oli 152. Varajaste surmade osakaal kõikidest surmadest 2020. aastal oli 17,9%. 2021. aastal oli meeste ja naiste varajasi surmasid kokku 250, millest 199 moodustasid meeste varajased surmad.

Uuringute ja statistika põhjal on Eesti ja Pärnumaa inimeste tervislik seisund võrreldes teiste Euroopa Liidu riikide elanikega nõrk. Seda näitavad madal keskmine eluiga, haigestumiste ja haiguspäevade arvukus, ajateenistusse astuvate noormeeste vilets füüsiline seisund ja muud tervisenäitajad. Lihtsam ja parim vahend sellise olukorra ennetamiseks on liikumisharrastuse ja sportliku tegevuse propageerimine ja harjumuste kujundamine lasteaias ja koolieas.

Suremus välispõhjustesse (õnnetusjuhtumid, mürgistused, traumad) on Pärnumaal Eesti keskmisest madalam, kuid suremus vereringeelundite haigustesse on Pärnu maakonnas Eesti keskmisega võrreldes halvemal tasemel. Sarnaselt suremusega kasvajatega seotud haigustesse tõuseb ka vereringeelundite suremus järsult 45-aastaste seas ning jõuab tippu 80-85-aastaste ja vanemate seas. Noorema vanuselise koosseisuga maakondades on enamasti ka suremus

vereringeelundite haigustesse madalamal tasemel.

1.2.6 Maakonna elanike oodatav eluiga

	2008/ 2009	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021
Mehed	71,4	71,8	71,5	71,1	71,7	72,9	72,7	73,3	74,5	74,0	73,9	74,3	74,3
Naised	79,8	80,6	80,9	81,3	81,4	81,1	81,4	82,2	82,5	82,5	83,2	83,4	83,4
Mehed (Eesti)	70,0	70,8	71,3	71,4	72,7	72,3	73,1	73,2	73,7	73,9	74,4	74,4	74,4
Naised (Eesti)	80,1	80,5	81,0	81,2	81,3	81,5	81,9	81,9	82,3	82,4	82,8	82,8	82,8

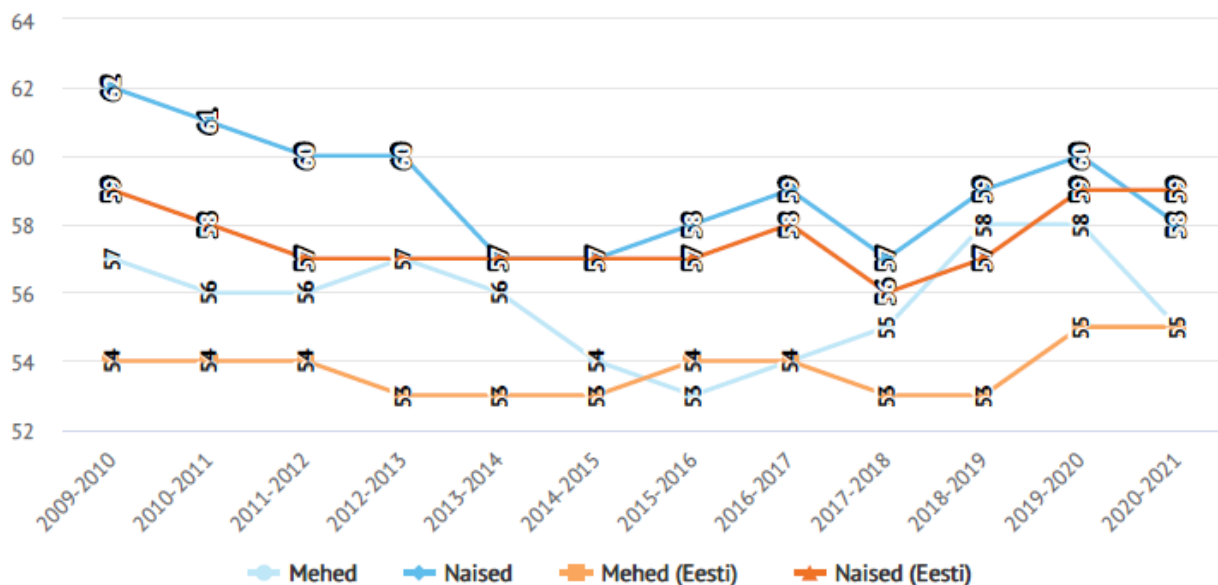
Joonis 1.2.6.a Maakonna elanike oodatav eluiga. Elanike oodatav eluiga

Allikad: Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel OE0452

Analüüs

Oodatava eluea pikkuses ilmneb aastate lõikes sooline erinevus: näiteks 74,25 aastat meestel vs 83,35 aastat naistel (2020/2021).

1.2.7 Maakonna elanike tervena elatud aastad

	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Mehed	57	56	56	57	56	54	53	54	55	58	58	55
Naised	62	61	60	60	57	57	58	59	57	59	60	58
Mehed (Eesti)	54	54	54	53	53	53	54	54	53	53	55	55
Naised (Eesti)	59	58	57	57	57	57	57	58	56	57	59	59

Joonis 1.2.7.a Maakonna elanike tervena elatav eluiga

Allikad: Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel TE753

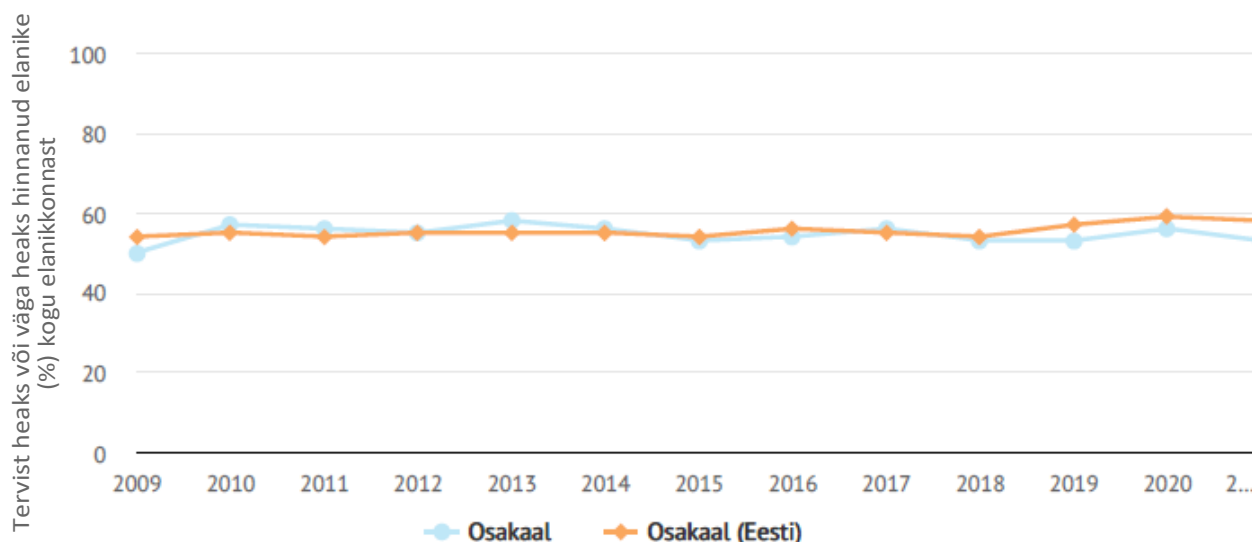
Analüüs

Meeste oodatav eluiga on 2020/2021 andmetel 74.25 ja tervena elatud aastad 55.15, mis näitab, et 19.1 aastat meeste eludes võivad olla mõjutatud tervisepiirangutega avaldades negatiivset mõju nende üldisele toimetulekule ja heaolule. Naiste oodatav eluiga on 83.35 aastat ja kui võrrelda seda tervena elatud aastatega 58.13, siis kahe tervisenäitaja vahe on 25.22 aastat. Tervena elatud aastad on möödunud ajaga vähenenud.

Andmed on olulised, sest nende põhjal näeme, kui paljud inimesed 65-aastaste hulgas võivad olla mõjutatud tegevuspiirangutest või krooniliste haiguste olemasolust. Pärnumaa elanike tervises seisundi

parandamiseks on vaja toetada tervislike eluviiside edendamist. Väga suur potentsiaal on inimeste riskikäitumise ennetamisel, mis algab hoiakute muutmisest.

1.2.8 Maakonna elanike hinnang oma tervisele

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Osakaal	50	57	56	55	58	56	53	54	56	53	53	56	53
Osakaal (Eesti)	54	55	54	55	55	55	54	56	55	54	57	59	58

Joonis 1.2.8.a Maakonna elanike hinnang oma tervisele

Allikad: Statistikaameti Statistika andmebaas, tabel TH88

Analüüs

Maakonna elanike hinnang 2020/2021 aasta seisuga on vähenenud 3-palli võrra olles 53%.

Häädemeeste valla tervisenõukogu viis kohalike inimeste hulgas veebi teel läbi tervisekäitumise uuringu, millele vastas 201 valla elanikku. Enamik vastanuid oli 33-52 aastaste hulgast, kellest 160 olid naisterahvad ja 41 mehed.

Füüsilisele tervisele andsid 50,7% vastanutest hindeks neli (viiepallisüsteemis) ja 25,9% vastanutest kolm. 69,2% vastanutest liigutas ennast regulaarselt ja iganädalaselt. Tervisespordiga mitte tegelemisel oli määravaks faktoriks ajapuudus. Kõige populaarsemaks Häädemeeste valla poolt pakutavast sportimisvõimaluseks hinnati mere- ja metsa lähedus, mille olemasolu tervise huvides kasutas ära 154 küsitlusele vastanut.

Häädemeeste valla elanikest sööb 84% ulatuses vähemalt kolm toidukorda päevas ja tarbib igapäevaselt puu- ja juurvilju. Toiduainete ostu puhul on määravaks: kvaliteet ja hind (71%), kättesaadavus (43,8%) ja ühtlasi peeti oluliseks ka toidu valmistamise mugavust.

78,6% vastanutest ei suitsetanud. Alkoholi tarbis vähem kui korra nädalas 42,8% ja alkoholi ei tarbinud üldse 20,4% vastanutest. 73,8% täiskasvanutest piirab enda lapse ekraaniaega ja 43,8% juhtudest üritavad täiskasvanud ka enda puhul seda jälgida.

Liiklusohutust silmas pidades on täiskasvanud Häädemeeste vallas eeskujulikud - suuremas osas kantakse helkureid pimedal ajal, turvavööd autoga sõites ja autoroolis kasutatakse pigem handsfree süsteemi või ei räägita telefoniga üldse.

Häädemeeste valla elanikud sooviksid näha rohkem tervislikke eluviisi propageerivaid ja liikumisharrastusi toetavaid ühis- ja pereüritusi, välitingimustes spordikohtade juurde loomist ja ka olemasolevate liikumisürituste suuremat reklaami. Kohalikud elanikud andsid tagasisidet tervise- ja heaolunõukogule sportimisvõimaluste parandamiseks. Enim tõusis esile vajadus kergliiklusteede järele ja olemasolevate teede ühendamisele.

Jalutuskäigud värskes õhus sujuksid paremini, kui rajad oleksid pimedal ajal ka valgustatud. Küsitlusele vastanutele oli oluline valla asutustes olemasolevate treeningvahendite uuendamine ja täiendamine (kangid, võrkpallid) ja jõusaalides uute spordiseadmete uuendamine ning täiendamine.

Häädemeeste valla elanikud hindavad kõrgelt mere- ja metsa lähedust ning sooviksid näha tulevikus välitingimustes trenni tegemise võimaluste laiendamist välijõusaalide arendamise näol.

1.2.9 Uppunud

Tabel 1.2.9.1 Uppunud. Uppunute arv aastate lõikes

	2018	2019	2020	2021
Uppunuid	1	2	0	1

Allikad: Päästeameti statistikat, Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas, tabel UP03

Analüüs

Vaatamata sellele, et Häädemeeste vallal on ca 70 kilomeetrit merepiiri, saame rahul olla väikese uppumissurmade arvuga aastate lõikes. 2021. aasta seisuga oli uppunuid üks, 2020. aastal ja 2022. aastal 0.

1.2.10 Tulekahjud

Analüüs

2020. aastal on olnud eluhoonetes tulekahjusid kolmel korral ja 2021. aastal kahel korral. Mõlemal korral on suutnud päästjad reageerida õigel ajal, seega hukkunud tulekahjudes ei ole olnud.

Rahvastiku tervise seisund- kokkuvõte

Pahaloomulistest kasvajatest tingitud surmade osakaal kõigist surmadest on pisut kõrgem, kui Eesti keskmine. Vaid aastal 2021 oli see Eesti keskmisega võrdne. Pahaloomulised kasvajaad on meestel surma põhjuseks rohkem kui naistel 2018, 2019 ja 2020. aastal. Viimastel aastatel on pahaloomuliste kasvajaate surmad naiste hulgas siiski tõusma hakanud olles 2021. aastal vaid 0,9% meeste näitajatest madalamal.

Vereringeelundite haigustest tingitud surmade osakaal kõikidest surmadest oli 48,5%. Südame-veresoonkonnahaiguste suurimateks riskiteguriteks on kõrge vererõhk, vähene liikumine, suitsetamine, alkoholi liigtarvitamine, ülekaal, vähene puu- ja köögiviljade söömine, liigne soolatarbimine ja pikaajaline stress.

Vereringeelundite haiguste alla kuuluvad südame- ja veresoonkonnahaigused, millest surma põhjustajadena on olulisemad kõrgvererõhktõbi ning südame isheemiatõved. Hädameeste valla näitajad 2018. aastal on veidi madalamad võrreldes Eesti keskmisega. 2019. aastal on meeste näitaja (46,9%) kõrgem Eesti keskmisest, 2020. aastal on naiste näitaja (57,7%) kõrgem Eesti keskmisest ning aastal 2021 on nii meeste kui naiste näitajad kõrgemad Eesti keskmisest.

Välispõhjuste alla kuuluvad surmapõhjustena eri tüüpi õnnetusjuhtumid, mürgitused ja traumad, sealhulgas tulesurmad ja uppumised. Et probleemile tähelepanu juhtida, saab ennetustööna kutsuda märkama näiteks koostöös politsei ja tervisetöötajatega kogukonnas, töökohal, koolis või jagada valla sotsiaalmeediakanalites riiklikul tasandil korraldatavaid märkamise kampaaniaid. Vallas on hoonetulekahjude enamlevinud tekkepõhjusted hooletus ja seadmete rikked. 2019. aastal oli Hädameeste vallas registreeritud 29 tulekahju, neist 4 eluhoonetes. Hukkus 1 inimene. 2020. aastal oli 21 tulekahju, millest 3 eluhoones ja 2021. aastal 2. Mõlemal viimati nimetatud aastal hukkunuid ei olnud. Inimliku faktori kui hooletuse tekkepõhjustena vähendamise jaoks tuleb ennetustegevusena jätkata kodunõustamisi ja teadlikkuse tõstmise kampaaniaid. Hädameeste vald osaleb kampaanias "Kodud tuleohutuks".

Päästeameti andmetel oli 2021. aastal uppunuid üks, 2020. aastal ja 2022. aastal 0. Vaatamata pikale rannaribale ei ole uppumissurmade arv suur. Kõik haridusasutused tegelevad laste kohustusliku ujuma õpetamisega.

Traumasid on piirkonnas juhtunud suhteliselt vähe ja suremus välispõhjustesse on väike.

TUGEVUSED

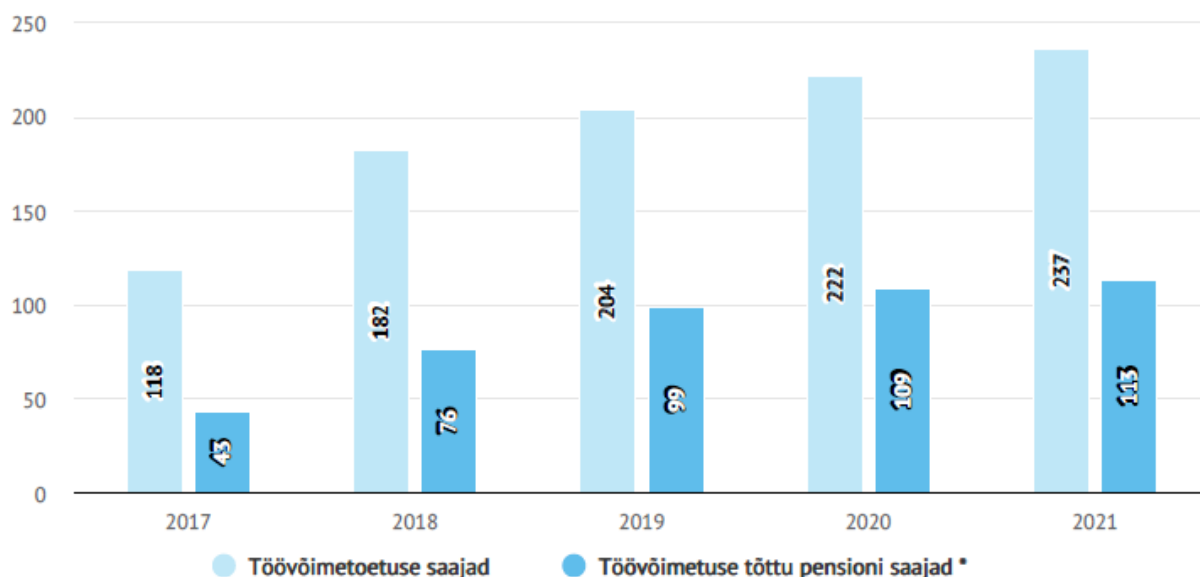
- Läbi viidud tervisekäitumise uuring Hädameeste valla elanike hulgas Valla kahes keskus on perearstid olemas (esmatasandi terviseabi kättesaadavus). Hädameestel kiirabi. Tervise-ja heaolunõukogu olemasolu.
- Elanikud hindavad metsa ja mere lähedast elukeskkonda, mis soodustab liikumist
- Tervisekäitumise uuringu tulemustes hindasid Hädameeste valla elanikud oma tervislikku seisundit 5-palli hindamissüsteemis 4 palli vääriliseks

NÕRKUSED

- Vereringehaigustesse suremus kõrgem Eesti keskmisest
- Pahaloomulistesse kasvajatesse suremus kõrgem Eesti keskmisest

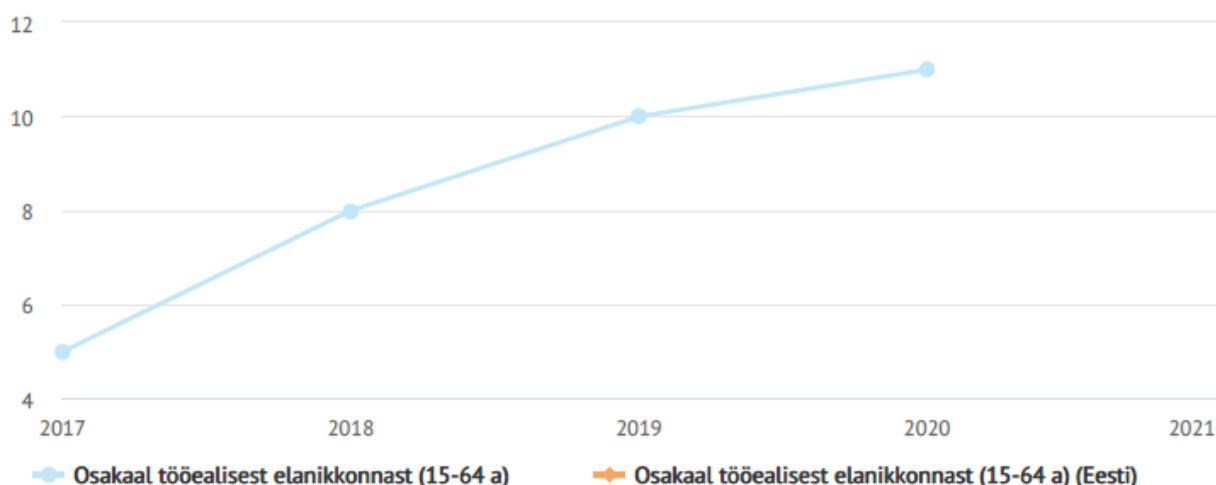
1.3 Haavatavad sihtrühmad

1.3.1 Vähenenud töövõimega inimesed

Joonis 1.3.1.a Töövõimetoetuse saajad ning töövõimetuse tõttu pensioni saajad

Allikad: Töötukassa andmed: <https://www.tootukassa.ee/et/statistika-ja-uuringud/peamised-statistilised-naitajad/toovoime-hindamine>, <https://www.tootukassa.ee/et/statistika-ja-uuringud/peamised-statistilised-naitajad/toovoimetoetus>, Sotsiaalkindlustusamet: [töövõimetuse tõttu pensioni saajad \(vana süsteem\)](#)

Joonis 1.3.1.b Osakaal võrreldes Eesti keskmisega

Allikad: Töötukassa andmed: <https://www.tootukassa.ee/et/statistika-ja-uuringud/peamised-statistilised-naitajad/toovoime-hindamine>, <https://www.tootukassa.ee/et/statistika-ja-uuringud/peamised-statistilised-naitajad/toovoimetoetus>, Sotsiaalkindlustusamet: [töövõimetuse tõttu pensioni saajad \(vana süsteem\)](#)

Analüüs

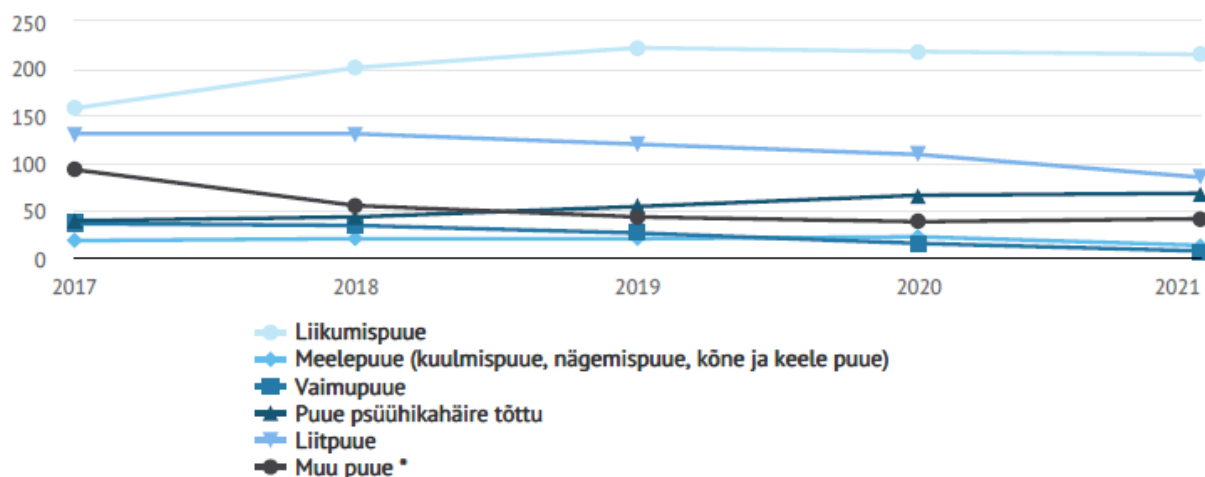
Vähenenud töövõimega inimeste osakaal 2021. aasta tööealisest elanikkonnast on 12%.

Töövõimetuspensionär on osaliselt või täielikult töövõimetuks tunnistatud tööealine (16-65 aastane) isik. Töövõimetuspensionäride osakaal tööealisest elanikkonnast on aastate jooksul vähehaaval suurenenud.

Aastal 2021 töötab Häädemeeste vallas puuetega inimeste hoolekande spetsialist, kelle teenistuskoha eesmärk on Häädemeeste valla täisealiste erivajadustega inimeste sotsiaalhoolekande korraldamine.

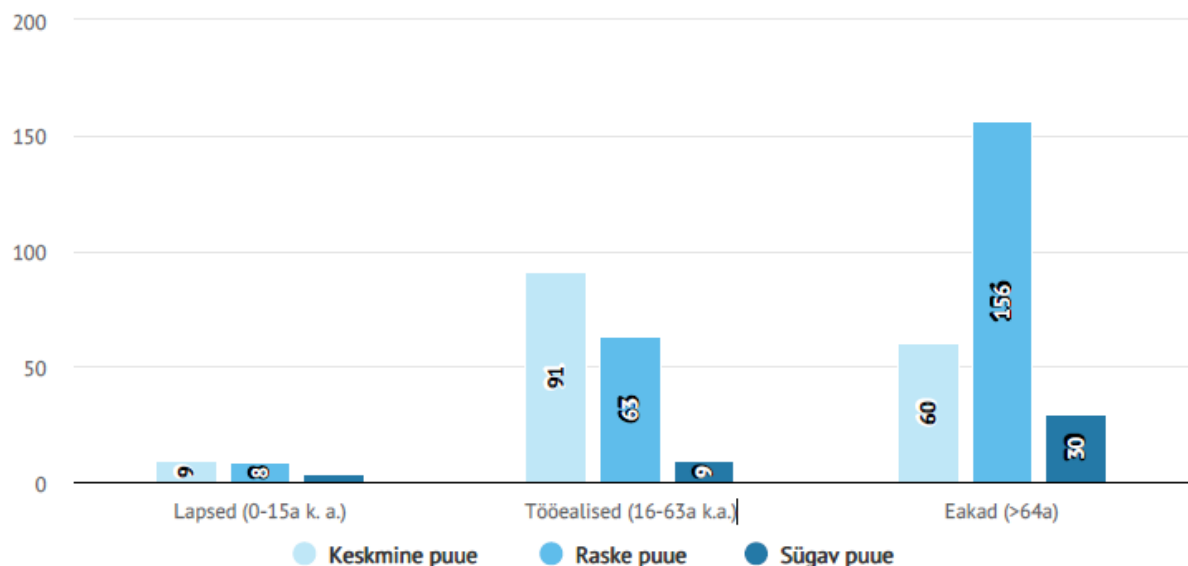
Jätkuvalt on vajalik vähenenud töövõimega isikutele mõeldud teenuseid arendada ja leida koostöö võimalusi erinevate teenusepakkujatega, et tagada Häädemeeste vallas kohapeal kvaliteetseid erihoolekandeteenuseid: igapäevaelu toetamise teenus, toetatud elamise teenus, pikaajaline kaitstud töötamise teenus, töötamise toetamise teenus.

1.3.2 Puudega inimesed

	2017	2018	2019	2020	2021
Liikumispuue	158	201	222	218	215
Meelepuue (kuulmispuue, nägemispuue, kõne ja keele puue)	18	20	20	22	13
Vaimupuue	36	34	26	15	7
Puue psüühikahäire tõttu	39	43	54	66	68
Liitpuue	131	131	120	109	85
Muu puue *	93	55	43	38	41

Joonis 1.3.2.a Puudega inimesed domineeriva puude liigi järgi

	Lapsed (0-15a k. a.)	Tööelised (16-63a k.a.)	Eakad (>64a)
Keskmine puue	9	91	60
Raske puue	8	63	156
Sügav puue	3	9	30

Joonis 1.3.2.b Puudega inimesed puude raskusastme ja vanuserühma järgi aasta lõpu seisuga

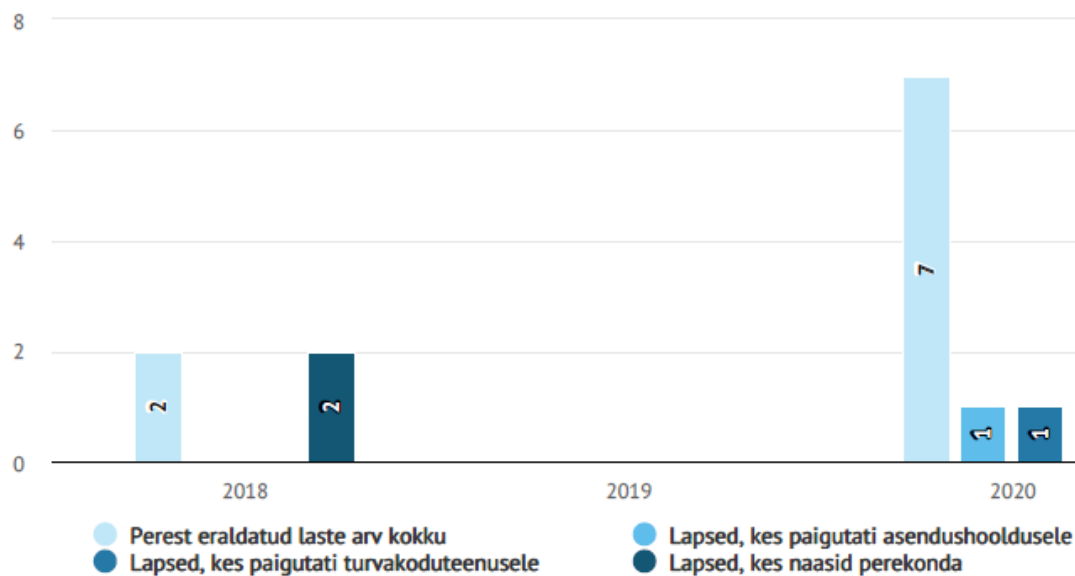
Analüüs

Liikumispuudega inimeste osakaal kõigist puudega isikutest on Hädameeste vallas kõige suurem. Seega vajab antud sihtgrupp sagedamini kodukohandust, koduteenust ja sotsiaaltransporditeenust. Oluline on tagada liikumiskustega isikutele juurdepääs avalikele teenustele (meditsiini-, kultuuri-, haridusasutused, jne).

Olulises tõusutrendis on psüühikahäiretega isikute arvu suurenemine Hädameeste vallas. Seega on oluline elanike vaimse tervise probleemide ennetamiseks ja parandamiseks tegevuste ja teenuste planeerimine.

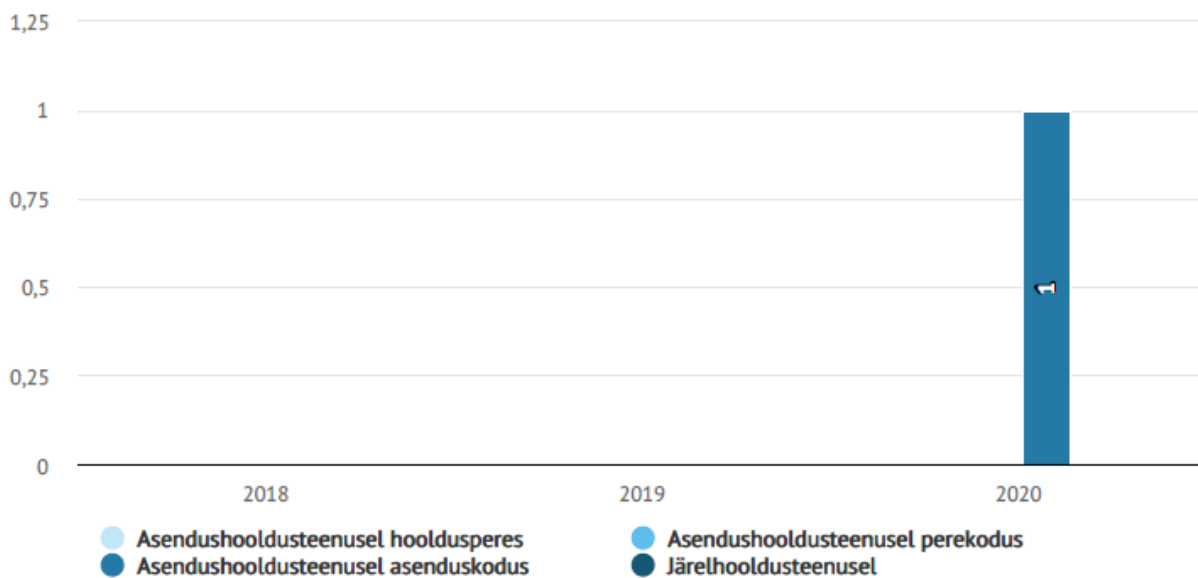
Erivajadustega elanike arv ja nende abivajadus igapäevaeluga toimetulekul suureneb erinevate toetuste ja teenuste ehk sotsiaalabi järele.

1.3.3 Vanemliku hoolitsuseta ja abivajavad lapsed

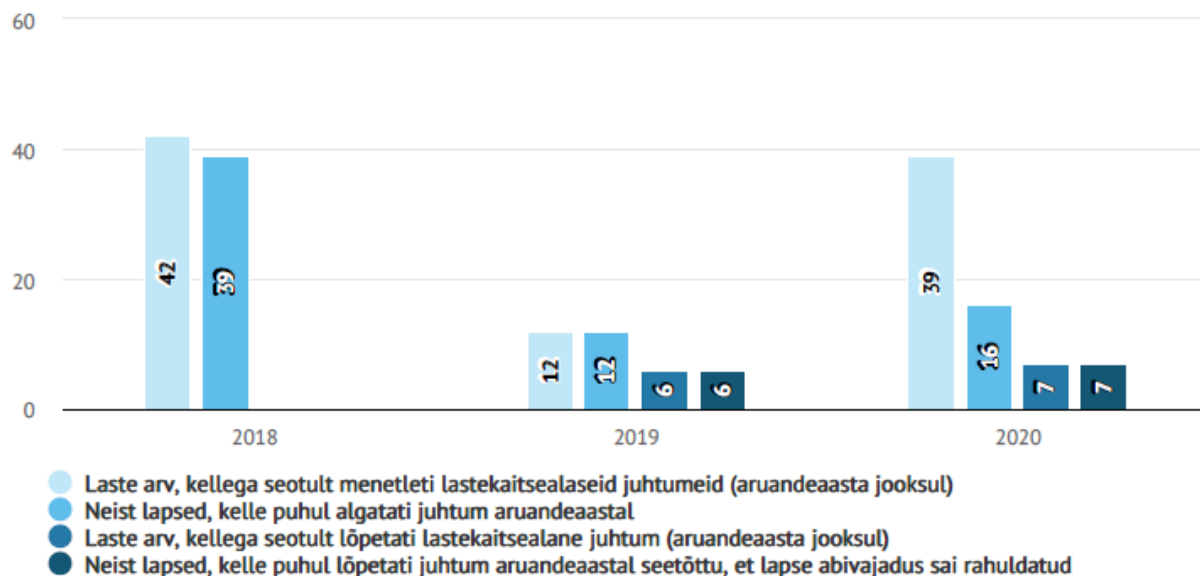
Joonis 1.3.3.a Lapsed, kes eraldati perest (aasta jooksul)

Allikad: SoM (S-veeb); STAR andmebaas, KOV

Joonis 1.3.3.b Asendus- ja järelhooldusteenuse osutamine (aasta jooksul)

Allikad: SoM (S-veeb); STAR andmebaas, KOV

Joonis 1.3.3.c Lastekaitsealased juhtumid

Allikad: SoM (S-veeb); STAR andmebaas, KOV

Analüüs

Lastekaitsejuhtumite menetluste arv kasvab iga aastaga. Paljud juhtumid on menetluses aastaid, sest perekondade abivajadus ajas muutub. Iga aasta lõpetatakse pea kümme lastekaitsejuhtumit, sest abivajadus saab rahuldatud. Samas võrreldes lõpetatud juhtumitega avatakse uusi menetlusi rohkem kui lõpetatakse.

Lapse eraldamine oma perekonnast on äärmuslik meede. Enne lapse eraldamist perekonnast tuleb kasutusele võtta kõik võimalikud meetmed, et toetada perekonda ja last oma päritoluperes elamiseks. Kui osutatud meetmed ei ole tulemuslikud, siis tuleb laps perekonnast eraldada ning toetada last ning tema perekonda, et kodune olukord oleks lapsele uuesti turvaline ning laps saaks naasta oma päritolu perekonda. Tihti viib laste perekonnast eraldamiseni probleemid, mis on süvenenud ning mille lahendamine on aega nõudev. Seega on väga olulisel kohal valdkonnaülene koostöö ja varajane märkamine. Häädemeeste vallas on aastate lõikes üksikuid lapsi, keda on olnud vajadus oma perekonnast eraldada, enamasti on lapsed naasnud tagasi oma päritolu perre.

Häädemeeste valla vanemliku hoolitsuseta lastele ja perekonnast eraldatud lastele on kõige lähemad asenduskodu- ja turvakoduteenus Pärnu Linnas. Pärnu maakonna hooldusperede nimekiri on kõigile sotsiaaltöötajatele kättesaadav ning esimese valikuna eelistatakse laste asendushooldusele paigutamisel hoolduspere. Eestkostjateks määratakse enamasti juba lapsele tuttavad lähedased, kes lapse heaolu tagavad. Eestkost- ja hooldusperedes elavate laste sideme hoidmine lähedastega on prioriteet, millega lastekaitsetöötaja ja perekond koostöös tegelevad.

Asendushoolduselt väljunud noorele osutatakse vajaduse järelhooldusteenust, mille sisu on individuaalne ja lähtub konkreetse noore vajadustest.

Häädemeeste vallas ei ole hetkel ühtegi aktiivselt last ootavat hoolduspere, kes oleks valmis vanemlikuhoolitsuseta lapsele hoolt andma.

Kõik eestkosteperekonnad ei ole teada, seega on eestkosteperekondade toetamine ebaühtlane - toetatakse peresid, kes on kohalikule omavalitsusele teada.

Abivajavate lastega tegelevad Häädemeeste vallas lisaks lastekaitseenõunikule ka valla lasteasutuste spetsialistid ja politsei. Iga aastaga on abivajavate laste juhtumite arv tõusnud, mis viitab elanikkonna teadlikkusele abivajavast lapsest teatamisel ja abi küsimisel. Abivajava lapse abivajaduse hindamise käigus moodustatakse võrgustik, mida juhib lastekaitseenõunik.

Suur osa abivajavatest lastest ja nende vanematest vajavad vaimse tervise teenuseid, mida enamasti pakutakse Pärnu Haigla Vaimse Tervise keskuse abiga.

Noored, kes ei õpi ega tööta saavad tuge vastselt alustatu Noortegarantii tugisüsteemi (NGTS) kaudu.

Arendamist vajaks Häädemeeste vallas tugiteenuste kättesaadavust, hetkel on linnalähedaste piirkondade elanikel lihtsam tugiteenuseid tarbida, sest enamasti osutatakse teenuseid Pärnu linnas. Vajalik oleks rohkem teenuseid Häädemeestele kohapeale tuua.

Haavatavad sihtrühmad- kokkuvõte

Häädemeeste vallas on tagatud abivajajatele vajalikud sotsiaalteenused ja toetused kõigile elanikkonna gruppidele. Loodud on ametikohad kõigi haavatavate sihtgruppidega töötamiseks.

Töövõimetuspensionäride osakaal tööealisest elanikkonnast on aastate jooksul vähehaaval suurenenud.

Olulises tõusutrendis on kõigis sihtrühmades vaimse tervis probleemidega isikute arvu suureminene Häädemeeste vallas. Seega on oluline elanike vaimse tervise probleemide ennetamiseks ja parandamiseks tegevuste ja teenuste planeerimine.

Haavatavate sihtrühmadega tegelemiseks on kujunenud hea koostöö partnerite võrgustik, mis lähtub indiviidist. Kogukonnad on aktiivsed abivajaja märkajad ning teavitajad.

Häädemeeste vallas on puudus eluruumi teenusest, mida pakkuda kõigile haavatavatele gruppidele elukoha kaotuse või sobimatuse korral.

TUGEVUSED

- Valla sotsiaaltoetused ja -teenused katavad hetkelised sotsiaalvaldkonna vajadused, mis on oluline eeldus võrdsemate võimaluste tagamiseks nii toimetulekus kui ka tervises
- Hea koostöö partnerite vahel - KOV, haridusasutused, hoolekandetasutused, Vaimse Tervise Keskus, Sotsiaalkindlustusamet, politsei
- Abivajaja märkamise ja abivajajast teavitamine on oluliselt paranenud

NÕRKUSED

- Teenuste osutamise kvaliteet ja kvantiteet - vajadus täiendava inimressursi järele (koduteenuse, tugiisikuteenuse, isikliku abistaja teenuse osutaja)
- Tugispetsialistide vähesus, ülekoormatus
- Eluruumi tagamise teenuse olemasolevad korterid vajavad remonti ja kohandamist

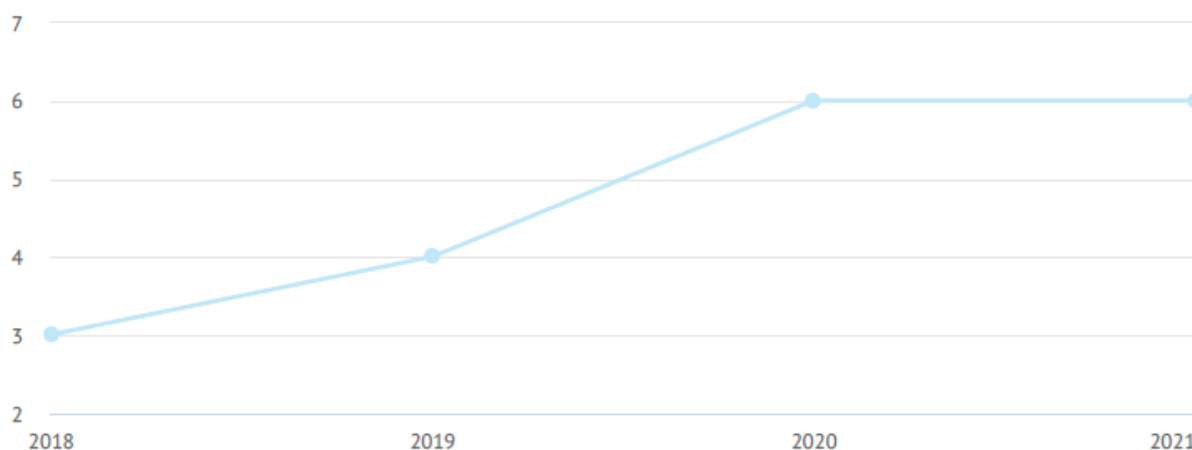
1.4 Tööturg

1.4.1 Registreeritud töötus

Tabel 1.4.1.1 Registreeritud töötus. Registreeritud töötute arv aastate lõikes

	2018	2019	2020	2021
Töötute arv	111	129	187	187

Allikad: [Statistikaameti Statistika andmebaas](#), tabel TT064 [Töötukassa andmed](#)

	2018	2019	2020	2021
Töötuse määr (%)	3	4	6	6

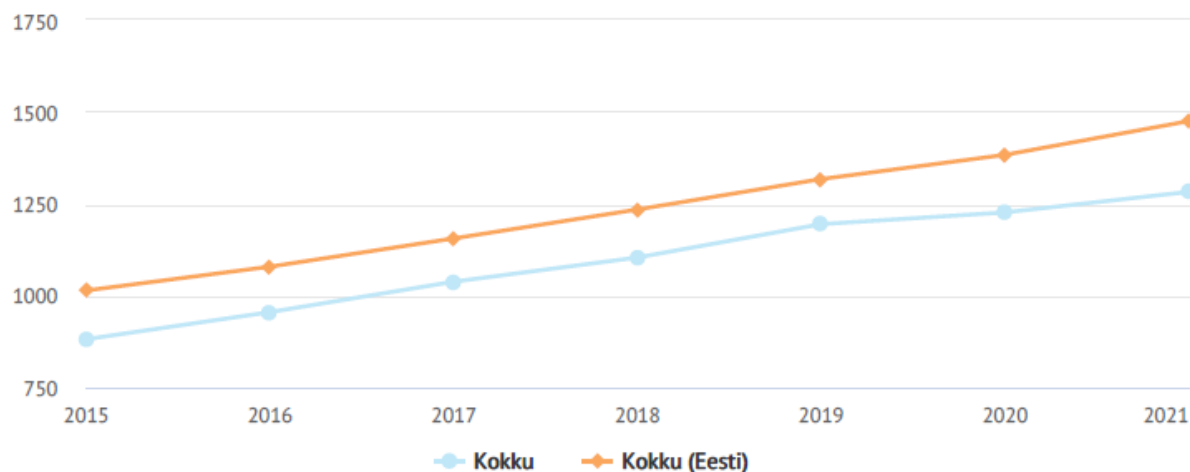
Joonis 1.4.1.a Registreeritud töötus. Registreeritud töötuse määr aastate lõikes

Allikad: [Statistikaameti Statistika andmebaas](#), tabel TT064 [Töötukassa andmed](#)

Analüüs

Töötuse määr näitab, kui suur osa majanduslikest aktiivsetest elanikest on töötud. 2020/2021 aastatel on töötute inimeste osakaal püsinud stabiilsena 187 elaniku piires, moodustades 6%-lise töötuse määra. Eesti keskmine vastav näitaja on Statistikaameti andmetel 5.6%.

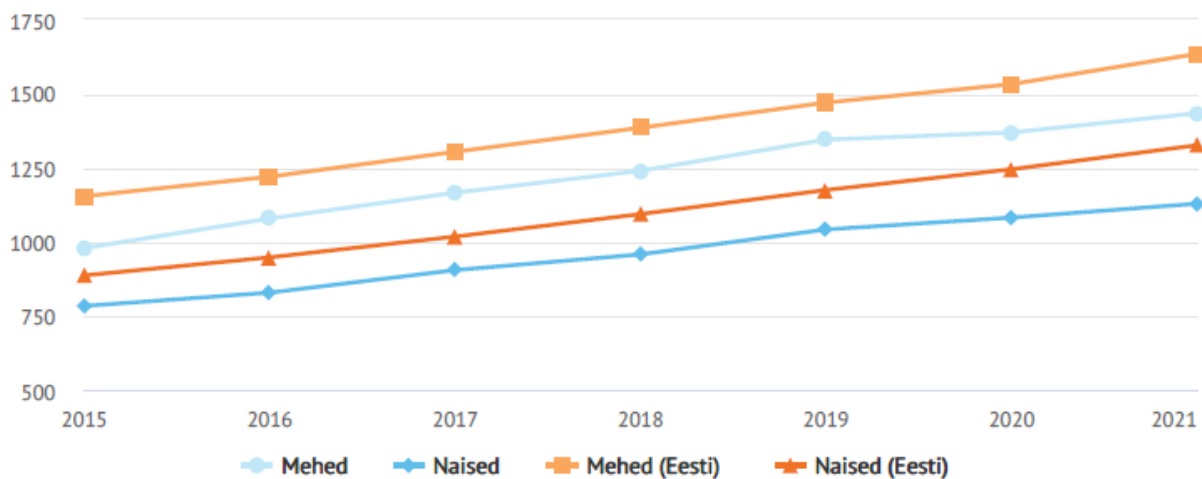
1.4.2 Palgatöötajate keskmine brutotulu

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Kokku	880	954	1037	1103	1194	1226	1282
Kokku (Eesti)	1013	1078	1155	1234	1317	1383	1475

Joonis 1.4.2.a Palgatöötajate keskmine brutotulu (eurodes). Palgatöötajate keskmine brutotulu "kokku" aastate lõikes

Allikad: [Statistikaameti statistika andmebaas](#), tabel ST004

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mehed	980	1080	1167	1241	1346	1370	1435
Naised	785	830	906	959	1043	1083	1130
Mehed (Eesti)	1155	1221	1305	1386	1471	1533	1635
Naised (Eesti)	888	949	1019	1095	1176	1246	1327

Joonis 1.4.2.b Palgatöötajate keskmine brutotulu võrreldes Eesti keskmisega. Palgatöötajate keskmine brutotulu mehed/naised aastate lõikes

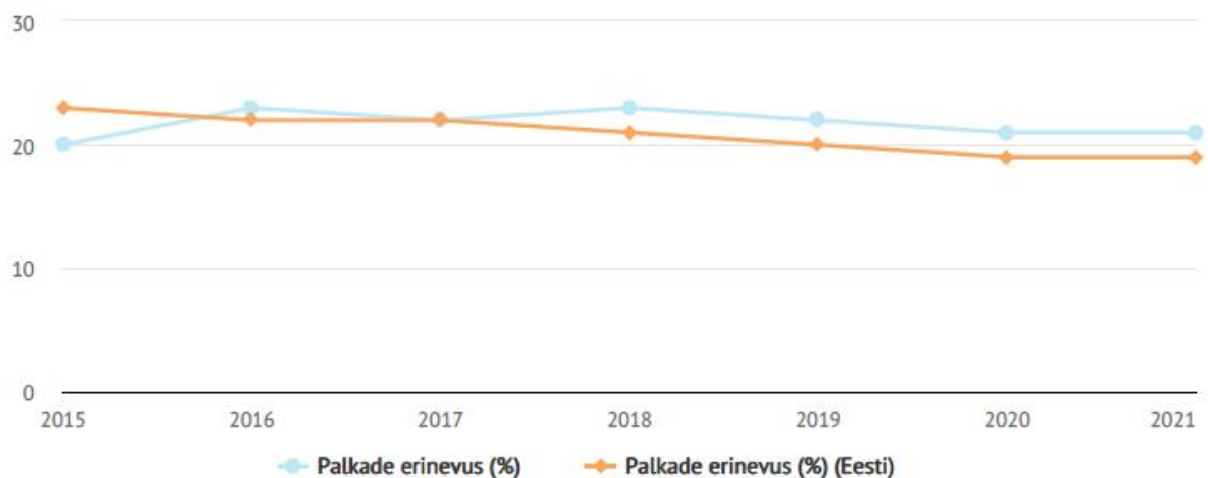
Allikad: [Statistikaameti statistika andmebaas, tabel ST004](#)

Analüüs

Brutotulu on viimastel aastatel stabiilselt tõusnud. Meeste brutotulu 2021 aasta seisuga oli 1435 eurot ja naiste brutotulu 1130 eurot jäädes siiski alla Eesti keskmise.

Statistikaameti andmetel oli keskmine brutokuupalk 2021. aastal Eesti ettevõtetes, asutustes ja organisatsioonides 1548 eurot, mis on 6,9 % kõrgem kui 2020. aastal. Palgakasv taastus pärast 2020. aasta aeglustumist pandeemiaeelsele tasemele.

1.4.3 Sooline palgalõhe

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Palkade erinevus (%)	20	23	22	23	22	21	21
Palkade erinevus (%) (Eesti)	23	22	22	21	20	19	19

Joonis 1.4.3.a Sooline palgalõhe. Meeste ja naiste kuukeskmise brutotulu erinevuse protsent aastate lõikes

Allikad: [Statistikaameti statistika andmebaas, tabel ST004](#)

Häädemeeste vallas töötusemäär 6%, Eesti keskmine 5,6%. Brutotulu suurus on alla Eesti keskmise.

TUGEVUSED

- Palgatöötajate brutotulu tõus
- Mikroettevõtjate kasv

NÕRKUSED

- Töökohtade paiknemine ebaühtlane
- Püsib sooline palgalõhe
- Töötute osakaal kõrge

1.5 Kuritegevus

1.5.1 Väärteod KOV'is

	2017	2018	2019	2020	2021
Avaliku korra rikkumised (KarS § 262)		0	0	0	4
Alkoholiseaduse rikkumised		0	0	4	3
Alaealiste uimastite tarvitamisega seotud väärteod (sh alkoholiseaduse rikkumised, narkoväärteod (NPALS) ja tubakaseaduse rikkumised)		3	3	5	5
Joobes juhtimised (liiklusseadus § 224)		77	37	30	30

	2017	2018	2019	2020	2021
Avaliku korra rikkumised (KarS § 262)		0	0	0	4
Alkoholiseaduse rikkumised		0	0	4	3
Alaealiste uimastite tarvitamisega seotud väärteod (sh alkoholiseaduse rikkumised, narkoväärteod (NPALS) ja tubakaseaduse rikkumised)		3	3	5	5
Joobes juhtimised (liiklusseadus § 224)		77	37	30	30

Allikad: Politsei- ja piirivalveamet (andmepäring)

Analüüs

Häädemeeste vallas oli avalike korra rikkumisi 2021. aastal neljal korral, alkoholiseadusega rikkumisi esines kolmel korral, alaealiste uimastitarvitajatega seotud väärtegusid registreeriti viis ja joobes juhtimisi 30.

1.5.2 Perevägivalla/lähisuhtevägivalla käigus toime pandud kuriteojuhtumid

Tabel 1.5.2.1 Perevägivalla/lähisuhtevägivalla käigus toime pandud kuriteojuhtumid. Registreeritud KarS § 121 lg 2 p 2 kuritegude arvud

	2017	2018	2019	2020	2021
Lähisuhtevägivalla käigus toime pandud kuriteojuhtumid		8	8	9	5

Allikad: Politsei- ja piirivalveamet (andmepäring)

Analüüs

Lähisuhtevägivalla käigus toime pandud kuriteojuhtumeid registreeriti Häädemeeste vallas 2020. aastal 9 ja 2021. aastal 5.

Kuritegevus- kokkuvõte

HINNANG				TREND	
4	3	2	1		
			2.0	 1.0	1.5.1 Väärted KOV'is
			2.0	 3.0	1.5.2 Perevägivalda/lähisuhtevägivalda käigus toime pandud kuriteojuhtumid

TUGEVUSED

- KOV-il on tihe koostöö PPA, noorsoopolitsei ja teiste spetsialistidega
- Vähe registreeritud kuritegusid

NÕRKUSED

- Vähe teenuseosutajaid kuhu KOV-il oleks võimalik abivajajaid suunata (pikaajalised teraapiad)

2. Tervist toetav ja turvaline elukeskkond ning osalusvõimalused

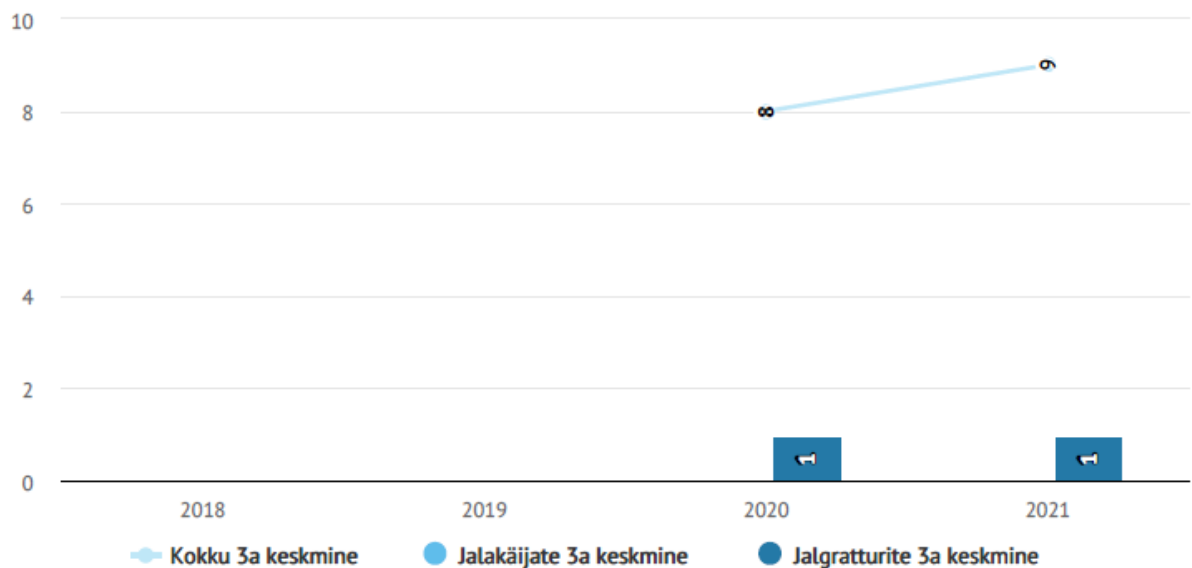
2.1 Turvaline elukeskkond

2.1.4 Inimkannatanutega liiklusõnnetused

Tabel 2.1.4.1 Inimkannatanutega liiklusõnnetused. Juhtumite arv aastate, jalakäijate ja jalgratturite lõikes

	2018	2019	2020	2021
Jalakäijatega	0	0	1	0
Jalgratturitega	1	2	0	2

Allikad: [Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas](#), tabel LO01, Kindlustusjuhtumite virtuaalne kaart

	2018	2019	2020	2021
Kokku 3a keskmine	8	8	8	9
Jalakäijate 3a keskmine	0	0	0	0
Jalgratturite 3a keskmine	1	2	0	2

Joonis 2.1.4.a Inimkannatanutega liiklusõnnetused. Inimkannatanutega liiklusõnnetuste koguarv (joondiaagramm), jalgratturitega õnnetuste arv (tulp) ja jalakäijatega õnnetuste arv (tulp) kolme aasta keskmiste lõikes

Allikad: [Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas](#), tabel LO01, Kindlustusjuhtumite virtuaalne kaart

Analüüs

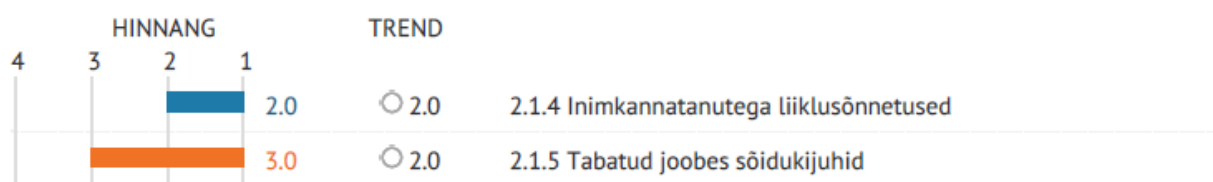
Häädemeeste vallas oli 2020. aastal jalakäijatega liiklusõnnetusi üks ja 2021. aastal registreeriti jalgratturitega liiklusõnnetusi kaks.

2.1.5 Tabatud joobes sõidukijuhid

Analüüs

2020/2021 aastatel on tabatud Häädemeeste vallas 29 joobes sõidukijuhti. Varasemate aastatega võrreldes on arv langustrendis.

Turvaline elukeskkond- kokkuvõte

Häädemeeste vallas on suur merepiir, seega veeäärsele ohutusele tuleb tähelepanu pöörata, kuigi uppumissurmi on olnud vähe. Kohalikul tasandil on tehtud koostööd politseiga. Toimib ka vabatahtlik merepäästeüksus.

Haridusasutustes pööratakse tähelepanu liiklusohutusalasele ennetustööle ja liikluskorraldust reguleeritakse vastavalt olukorrale, kuna Häädemeeste valda läbib Via Baltica põhimaantee, mis on Eesti kõige tihedama liiklusega maantee.

Joogivee kvaliteet erineb piirkonniti.

TUGEVUSED

- Tervist toetav looduskeskkond
- Vähe uppumissurmi
- Liikluskorralduse reguleerimine ja ennetustöö

NÕRKUSED

- Kõige tihedama liiklusega maantee (inimkannatanutega liiklusõnnetused)
- Aktiivne karjäärade rajamine

2.2 Elukeskkond ja planeeringud

2.2.1 Ühistranspordi korraldus

Hinnangud

<u>Nõudlus ja pakkumine</u>	Teenusega rahulolu 2020 aasta andmete põhjal üle 50% vastajaist pigem rahul, 16,3% väga rahul. Ühistranspordi ühendused vallas üldiselt head. Probleemiks hiline koju sõidu võimalus keskuslinnast.
<u>Rahastusmudel</u>	Vald osaleb Pärnu Ühistranspordi Keskuse rahastamisel, et tagada nõudlusele vajalik transpordiühendus. Keskmiselt 50 000 eurot aastas
<u>Inimkeskus</u>	Lisaks ühistranspordile tagab vald elanikele ka sotsiaaltranspordi teenuse läbi ühistranspordikeskuse. Kogutakse tagasisidet elanikelt ning korrustatakse peatusi ja võimalusel viiakse sisse muudatusi.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse.

○ ○ ● ○
Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeske lähenemise aspektidega.

Analüüs

Teenusega rahulolu 2020. aasta andmete põhjal üle 50% vastajaist pigem rahul, 16,3% väga rahul. Ühistranspordi ühendused vallas üldiselt head. Probleemiks hiline koju sõidu võimalus keskuslinnast. Täiendavalt tuleb analüüsida peatuste ohutust (valgustus, jalgteed jne.)

Kindlasti tuleb jätkata koostöös teiste Pärnumaa omavalitsustega ühistranspordi korraldamise rahastamist KOV-i poolt.

2.2.2 Koolitranspordi korraldus

Koolitransporti kasutavate õpilaste arv

Tabel 2.2.2.1 Koolitransporti kasutavate õpilaste arv

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Koolitransporti kasutavate õpilaste arv				28	32	29	25

Hinnangud

<u>Nõudlus ja pakkumine</u>	Valla geograafiline asend võimaldab kasutada Via Baltical liikuvat ühistransporti sõiduks kooli ja tagasi. Sellele lisaks korraldab vald kahte koolibussi liini valla lõunapoolses osas hajaasustusega alal. Nõudlus koolibussi järele on tekkinud ka Laadi ja Reiu piirkonnas.				
<u>Rahastusmudel</u>	Koolibussi rahastab vald oma eelarvevahenditest				
<u>Inimkesksus</u>	On sisse seatud ka võimalus lapsevanemale koolitranspordi kompenseerimiseks, kui muud võimalused puuduvad				
Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.					Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Analüüs

Koolitransport on korraldatud MTÜ Pärnu Ühistranspordikeskuse poolt opereeritavate avalike liinidega. Lisaks on Massiaru ja Urissaare piirkonna õpilaste transport Häädemeeste Keskkooli korraldatud valla poolt õpilaste veoks tellitud transpordiga (2 bussiringi). Lahendamist vajab valla Pärnu poolsetel aladel elavate laste (Laadi, Leina, Reiu, Tahkuranna, Soometsa) koolitranspordi korraldamine. Probleemiks on kas turvalise kergliiklustee puudumine, bussipeatuse kaugus või bussigraafiku sobimatus.

Vald on läbi viinud lastevanemate hulgas küsitluse koolitranspordi paremaks korraldamiseks ning on kaardistanud vajadused ning liigub vajadustele vastavate lahenduste leidmise suunas.

2.2.4 Alkoholi ja tubakatarvitamist mõjutavad tegurid

Alkoholi ja tubakatarvitamist mõjutavate tegurite hindamine

Hinnangud

<u>Tark planeerimine</u>	Toimub tihe koostöö noorsoopolitsei, lastekaitse ja haridusasutuste vahel nii profülaktiliste tegevuste korraldamiseks kui toimunud rikkumiste menetlemiseks.
<u>Ravi- ja nõustamisteenused</u>	KOV-i spetsialistid tegelevad juhtumipõhiselt alaealiste sõltlaste nõustamisteenusele suunamisega

Toetavad tegevused

Kasutatakse toimetuleku ja vanemlikke oskusi arendavaid sekkumisprogramme. Haridusasutuste vastavad spetsialistid arendavad oma oskusi koolituste käigus.

Alkoholi- ja tubakatarvitamise ennetamise ja vähendamise ei tegeleta järjepidevalt. Ei viida ellu testostlemisi. Ravi- ja nõustamisteenuste korraldus ja kättesaadavus ei ole läbi mõeldud. Toetavad tegevused on ühekordsed.

Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Alkoholi- ja tubakatarvitamise ennetamise ja vähendamise tegeletakse läbimõeldult ja järjepidevalt. Viiakse ellu regulaarseid testostlemisi. Läbi on mõeldud ravi- ja nõustamisteenuste korraldus ja tagatud vajadusel kättesaadavus. Toetavad tegevused on järjepidevad ja süsteemsed.

Analüüs

KOV-is on paranenud spetsialistide võimekus märgata abivajajaid ja korraldada nii toimetulekuoskusi kui vanemlikke oskusi arendavaid programme.

Haridusasutustes on võimestatud tugisüsteeme ja tehakse tihedat võrgustikutööd haridusasutuste, noortekeskuste, KOV-i spetsialistide ja PPA vahel.

Häädemeeste vallas kommunikeeritakse ennetusteemalisi sõnumeid elanikele.

2.2.5 Toitumist ja liikuvat eluviisi mõjutavad tegurid

Toitumist mõjutavad tegurid

Hinnangud

Tark planeerimine

KOV on korraldanud haridusasutuste kokkadele tervisliku toitumise koolitusi. Arutatud on mahetoidu kasutamise võimalusi. On uuendatud menüüsid. Häädemeeste Eakate Kodu köök võttis kasutusele tunnustatud tervisliku menüü ning toitlustab samadel alustel ka Häädemeeste Lasteaeda.

Nõustamisteenused

Toitumisspetsialist on läbi viinud lasteasutuste menüüde analüüsi ja teinud vastavad ettepanekud.

Toetavad tegevused

Valla tervise-ja heaolunõukogu viis läbi tervisekäitumise küsitluse valla elanike hulgas.

Allasutustes ei tegeleta järjepidevalt toitlustuse kvaliteediga. Nõustamisteenuse korraldus ei ole läbi mõeldud ega tagatud. Toetavad tegevused on ühekordsed.

Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Allasutustes tegeletakse järjepidevalt toitlustuse kvaliteediga. Nõustamisteenuse korraldus on läbi mõeldud ja vajaduselt tagatakse. Toetavad tegevused on järjepidevad ja läbimõeldud.

Liikumist mõjutavad tegurid

Hinnangud

Tark planeerimine

KOV panustab pidevalt kergliiklusteede ehitamisse elanike parema ligipääsetavuse tagamiseks

Turvalisus ja heakord

Planeeringute koostamisel arvestatakse taristu valgustuse korraldamisega, olemas on teehoiukava, mille kohaselt käib uute teede ehitamine. Pidevalt tegeletakse olemasolevate sõidu-ja jalgteede korrashoiuga.

Toetavad tegevused

Arengukava seire raames kogutakse elanike tagasisidet vajalike muutuste sisseviimiseks

Avaliku ruumi planeerimisel ei arvestata muudatuste mõju igapäevasele liikumisele. Turvalisus ja heakord liikumist toetaval taristul ei ole piisav. Toetavad tegevused on ühekordsed.

○ ○ ● ○
Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Avaliku ruumi planeerimisel arvestatakse muudatuste mõju igapäevasele liikumisele. Liikumist toetava taristu turvalisus ja heakord on tagatud. Toetavad tegevused on läbimõeldud ja järjepidevad.

Analüüs

Elukeskkonnaga rahulolu uuringu põhjal on keskmiselt 47,8 % Häädemeeste elanike hulgast vastanutest liikumis- ja sportimisvõimalustega pigem rahul, üldse ei ole rahul 8% vastanutest. Jalgsi- ja jalgrattaga liikumise võimalustega on uuringu järgi pigem rahul ca 40% vastanuid, sõiduteede ja tänavatega on pigem rahul 49% vastanutest.

See näitab, et senine tähelepanu elukeskkonna kujundamise teemadele on vilja kandnud ning peab jätkama samal kursil, et elanikkonna rahulolu elukeskkonnale kasvatada veelgi.

Elukeskkond ja planeeringud- kokkuvõte

HINNANG				TREND	
4	3	2	1		
				○ 2.0	2.2.1 Ühistranspordi korraldus
			3.0	↗ 3.0	2.2.2 Koolitranspordi korraldus
			3.0	○ 2.0	2.2.4 Alkoholi ja tubakatarvitamist mõjutavad tegurid
			3.0	↗ 3.0	2.2.5 Toitumist ja liikuvat eluviisi mõjutavad tegurid

Häädemeeste vallas ollakse ühistranspordi teenustega üldiselt rahul. Vald kogub elanikelt tagasisidet, et korraldada paremini peatusi ja võimalusel viiakse sisse muudatusi. KOV on osalusel Pärnu Ühistranspordi Keskuse rahastuses, et tagada nõudlusele vajalik transpordiühendus. Koolitranspordi rahastab vald enda eelarvest ja lahendamist vajavad Pärnu poolsete külade koolitranspordi korraldamine.

KOV teeb tihedat koostööd noorsoopolitsei, haridusasutuste ja spetsialistidega, et pöörata

tähelepanu tervisealastele ennetustegevustele ja sekkumisprogrammide arendamisele. Haridusasutuste kokkadele on korraldatud tervisliku toitumise koolitusi, Häädemeeste Eakate kodus on võetud kasutusele tervislik menüü ning toitumisspetsialist on teinud ettepanekud lasteasutuste menüüde tasakaalustamiseks.

2022. aastal viis Häädemeeste valla tervise- ja heaolunõukogu valla elanike hulgas läbi esimese tervisekäitumise uuringu, millele vastas 200+ valla elanikku.

TUGEVUSED

- KOV panustab pidevalt kergliiklusteede ehitamisse elanike parema ligipääsetavuse tagamiseks
- Ühistranspordi võimalused on vallas üldiselt head, lisaks ühistranspordile tagab vald elanikele ka sotsiaaltranspordi teenust
- Tihe koostöö noorsoopolitsei, lastekaitse ja haridusasutuste vahel

NÕRKUSED

- Ühistranspordi peatuste ohutus (valgustus, jalgteed)
- Lahendamist vajab valla Pärnu poolsetel aladel elavate laste (Laadi, Leina, Reiu, Tahkuranna, Soometsa) koolitranspordi korraldamine

2.3 Osalusvõimalused

2.3.3 Võimalused noorsootöös osalemiseks ning osalus- ja kuuluvuskogemuse saamiseks

Noorsootöö erinevad aspektid

Hinnangud

Tark planeerimine

Vald seirab pidevalt noorsootöö olukorda ja vajadustele vastavust ning planeerib vastavaid tegevusi oma arengudokumentides. Vastavalt sihtrühmade paiknemisele on loodud Noortekeskus Uulu, noortetoad Võistes, Häädemeeste, noortele suunatud tegevusi toimub ka Kabli Seltsimajas ja haridusasutustes. vald toetab noortevolikogu tegevust

Rahastusmudel

Rahastuse põhiosa, sealjuures noorsootöötajate palgad, tuleb valla eelarvest. Kaasatakse projektivahendeid.

Inimkeskus

Noortele pakutakse võimalikult mitmekülgset tegevust lähtuvalt nende endi soovide ja huvidest

Noorsootöö olukorda ei analüüsita regulaarselt ning ei ole loodud piisavalt võimalusi kohaliku elu korraldamise panustamiseks. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega taskukohane osalejale. Tegevuste pakkumisel ei ole arvestatud kõigi vanuserühmade vajaduste ja huvidega (sh erivajadused)

○ ○ ● ○
Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Noorsootöö olukorda analüüsitakse regulaarselt ning noortele on loodud võimalused kohaliku elu korraldamise panustada. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja osalejale taskukohane. Tegevuste pakkumisel on arvestatud erinevate vanuserühmade vajaduste ja huvidega (sh erivajadused).

Analüüs

Noorte sobitumine keskkonda on ühiskonna jätkusuutlikkuse üks võtmeküsimusi. Noori vanuses 7-26 oli vallas 01.01.2022. aasta seisuga 1117 ehk 22,40 % valla rahvastikust. See on kõige eriilmelisem vanusegrupp. Nende arenguks tuleb teha väga kaalukaid otsuseid lühikese aja jooksul.

Huvihariduse ja noorsootöö tugevusteks võib lugeda, et koolides on aktiivsed huvijuhid. Vallas on sobivaid ruume noorsootegevuse tarvis. Koolide juures on nüüdisaegsed spordisaalid, mille kasutamine väljaspool koolitööd võiks olla veelgi tihedam. Võimaluste mitmekesistamiseks vajadus noori inspireerivate treenerite järele. Rohkem tegevuslaagreid koolivaheaegadel. Arendamist vajab noorte infosüsteem (eriti 20-26 aastastele suunatud). Senisest enam on vaja uuringuid ja analüüse, regulaarset tagasisidet noortelt endalt. Rohkem tuleks rõhku panna ennetustööle kaasates ennetusse ka noore perekonna. Huvihariduse ja noorsootöö seotus ettevõtlusega võiks olla suurem. Häädemeeste Seltsimajas tegutsevas noortetoas on vajalik suurendada osajalise noorsootöötaja ametikohta, et vastata piirkonna noorte vajadustele ning

käivitada noortetoad Treimanis ja Kablis. laiendada noorte võimalusi, nt toetada õpilasfirma(de) asutamist.

2.3.4 Noorsootöö ja huvihariduse kättesaadavus KOV-is

Analüüs

Häädemeeste Muusikakool on ainuke valla huvikool. 2022/23 õppeaastal jätkub õpilasi kuuele õppekavale: viiul, klaver, näppepillid, saksofon, klarnet ja kitarr. Koolis õpib 37 õpilast, neist 35 Häädemeeste vallast ja ka paikkonnast. Muusikaõpet pakutakse ka täiskasvanutele. Populaarsemad erialad on näppepillid, klaver ja viiul. Erialade valikul on lähtunud kohalike õpilaste huvidest ning traditsioonidest.

Häädemeeste Muusikakooli õppekoha tegevuskulu lapse kohta on 2021/22 õppeaastal 403 eurot kuus, kohamaks lapsevanematele on 35 eurot kuus. Pärnu linna huvikoolide tegevuses osalemine on lapsevanematele valdavalt oluliselt kallim. Näiteks Pärnu Muusikakoolis on lapsevanema osa 65,40 eurot kuus. Muusikakool on põhjalikult renoveeritud ning on valmis vastu võtma ka valla põhjapoolse osa õpilasi. Praegu tasub vald Pärnu linnale meie laste Pärnu muusikakoolis õppimise eest ca 29 tuhat eurot aastas.

Vald toetab laste osalemist Pärnu maakonnas tegutsevate erahuvikoolide kuni kahel õppekaval, tasudes koolidele tegevuskulu mahus 180 eurot õppekava kohta aastas.

Koolides on täis- või osaaajaga huvijuhid, kes korraldavad huviringide tööd, teevad tööd õpilasesindustega, koordineerivad noorte osalust erinevates noorteorganisatsioonides ja klubides, organiseerivad nii traditsioonilisi üritusi, kui pakuvad uusi võimalusi õpilastele oma loovust väljendada, organiseerivad väljasõite ja õppereise, tegelevad kodanikuhariduse taseme tõstmisega, otsivad noortele väljundeid väljaspool oma kooli jne.

Häädemeeste Keskkoolis tegutseb 2022/2023 õppeaastal 14 huviringi, Metsapoolse Põhikoolis 15, Tahkuranna Lasteaed-Algkoolis 7 ja Uulu Põhikoolis 9 huviringi. Oluline roll on siinkohal riigieelarvest eraldatud noorte süsteemse ning juhendatud huvihariduse ja -tegevuse kättesaadavuse ning mitmekesisuse parandamiseks ettenähtud toetusel. Kahjuks on see toetus olnud viimastel aastatel langustrendis.

Eelkõige Tahkuranna paikkonna lapsed kasutavad ära Pärnu linna lähedust ja osalevad õppetegevuses sealsetes huviharidust pakkuvates koolides ja ühingutes. 2019/2022 õppeaastal käis väljaspool omavalitsust 43-s erinevas huviharidust pakkuvas asutuses 175 Häädemeeste valla last kokku 203-l õppekaval. Kõige suurem osakaal on muusika ja kunsti erialadel, sellele järgneb sport. (joonis 21) . Pärnu linna munitsipaalhuvikoolidest on meie laste osavõtt kõige suurem Pärnu Spordikoolis (28), sellele järgnevad muusikakool (16) ja kunstide maja (13).

2.3.5 Organiseeritud osalusvõimalused noortele

Analüüs

Omavalitsuses tegutseb aktiivne noortevolikogu, kus on 14 liiget, kes esindavad valla noorte häält. Noortevolikogu valimised toimuvad üle aasta. Noortevolikogu eesmärgiks on suurendada osalust volikogu töös osalemiseks. Pärnu maakonna noortekogu ei ole tegev, kuid koostöö maakonna

teiste noortevolikogudega toimib. On tehtud ühine arengupäev vallavolikoguga, et noortevolikogu saaks anda omapoolse sisendi arengukavadesse.

Osalusvõimalused-kokkuvõte

KOV-is on toimiv noortevolikogu ja kõikides valla piirkondades töötavad noorsootöötajad (Häädemeeste seltsimaja, Tahkuranna avatud noortekeskus, Võiste piirkond).

Häädemeeste vallas on kultuuri ja kohaliku kogukonna koostöö tugev, inimesed on aktiivsed ja aset leiavad mitmekesised ja juurdunud kultuurisündmused ning traditsioonid. Suveperioodil on aktiivsed ürituste sarjad (Häädemeeste Hää, Päikeseloojangu Festival, Uulu Lamba Vest, Võiste Suvefestival jne). KOV-is on loodud toetusfond vabaihenduste toetamiseks.

Kohalikul elanikkonnal on võimalus osaleda aruteludel, ümarlaudadel ja kogukonda kaasatakse erinevatel võimalustel paikkonna puudutavate otsuste vastu võtmisel.

Võimalused tuleks leida väheaktiivsete piirkondade kaasamiseks ja taristud vajaksid kaasajastamist.

TUGEVUSED

- Noortevolikogu
- Noorsootöö on planeeritud arengukavas
- Aktiivne kogukond ja kultuuriüritused

NÕRKUSED

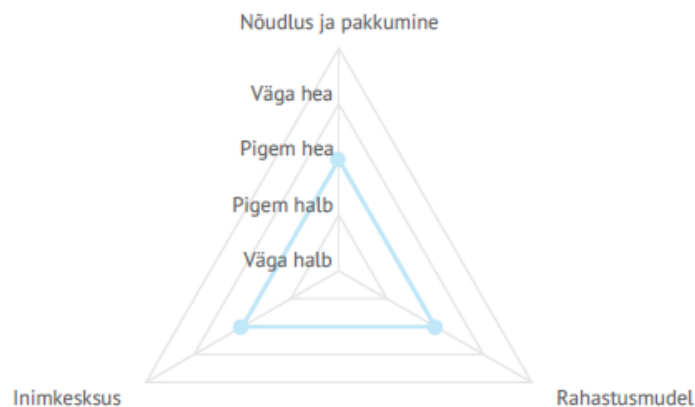
- Hajaasutuspiirkond on suur
- Transpordiprobleemid öhtustel aegadel üritustega seondult
- Ürituste pakkumine sessoonne (suvel palju, talvel vähem)

3. Universaalsete teenuste kättesaadavus ja kvaliteet

3.1 Tervishoiuga seotud universaalsed teenused

3.1.1 Esmatasandi tervishoiuteenus

Esmatasandi tervishoiuteenus

Joonis 3.1.1.a Esmatasandi tervishoiuteenused

Kirjeldused ja hinnangud

<u>Nõudlus ja pakkumine</u>	Esmatasandi tervishoiuteenuse pakkumisega on kogu vald kaetud.		
<u>Rahastusmudel</u>	KOV teeb kulutusi esmatasandi tervishoiuteenuse kättesaadavuse tagamiseks sotsiaaltranspordi näol. Kulud on viimastel aastatel kasvanud ligi 2x.		
<u>Inimkesksus</u>	Teenuse kättesaadavust võib hinnata rahuldavaks. Vald võimaldab vajadusel inimesele ka saatjat tervishoiuteenusele jõudmiseks.		
Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.	Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea	Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.	

Analüüs

Esmatasandi tervishoiuteenuse kättesaadavusega vallas võib rahul olla. Teenust pakutakse kahe perearsti ja pereõdede poolt valla kolmes keskus (Uulu, Võiste ja Häädemeeste).

Häädemeestel paikneb kiirabibrigaad ja on avatud apteek.

Sotsiaaltöötajad korraldavad abivajajatele teenuse kättesaadavuse. Lepivad kokku visiidi ajad ning korraldavad vajadusel sotsiaaltranspordi teenuse. Samuti ravimite kojukande.

3.1.2 Eriarstiabi kättesaadavus

Eriarstiabi teenus

Kirjeldused ja hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

Eriarstiabi saavad valla elanikud keskuslinnast Pärnust ning vajadusel Tartu ja Tallinna vastavatest meditsiiniuasutustest. Suureks probleemiks on eriarstide pikad ootejärjekorrad.

Rahastusmudel

Vallavalitsus kompenseerib sotsiaaltranspordi teenust, mis võimaldab abivajajal jõuda eriarsti vastuvõtule. Teenuse maht on kasvanud ning ka teenuse hind on kasvanud. Seega on oluliselt kasvanud valla kulud sotsiaaltranspordile.

Inimkesksus

Sotsiaaltöötajad tagavad abivajajale õigeaegse teenusele jõudmise. Vajadusel leitakse saatja. Probleemiks on eriarsti visiidi väga pikad ooteajad, mis ei sõltu kohalikust omavalitsusest.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

○
Väga halb

●
Pigem halb

○
Pigem hea

○
Väga hea

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Analüüs

Üldiseks probleemiks on eriarstide ülipikad ootejärjekorrad. KOV on valmis korraldama inimesele teenusele jõudmise, kuid sageli ei jõua inimene eriarsti teenusele vaid satub haiguse ägenedes läbi EMO haiglasse.

Möödunud koroonaperiood pikendas plaaniliste operatsioonide ootejärjekorda veelgi.

3.1.3 Koolilaste tervise ülevaatused

Hinnangud

Ennetavad teenused

Koolitervishoiuteenust vallas pakuvad OÜ Surju Tervisekeskus ja TNP Konsultatsioonid OÜ LC Tahkuranna eestvedamisel viidi läbi 2022 aastal kõigis koolides hammaste tervise eest hoolitsemise loengud

Tugi abivajajatele

Viiakse läbi plaanipäraseid tegevusi koolitervishoiuteenuse raames

Toetavad tegevused

Ennetavaid ja toetavaid tegevusi võiks olla oluliselt rohkem

Ennetavaid teenuseid ei ole piisavalt. Tugi abivajajatele ei ole piisav. Toetavad tegevused on ühekordsed.

Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Ennetavad teenused on piisavalt ja vastavad vajadustele. Tugi abivajajatele on kättesaadav ja vastab vajadustele. Toetavad tegevused on läbimõeldud ja järjepidevad.

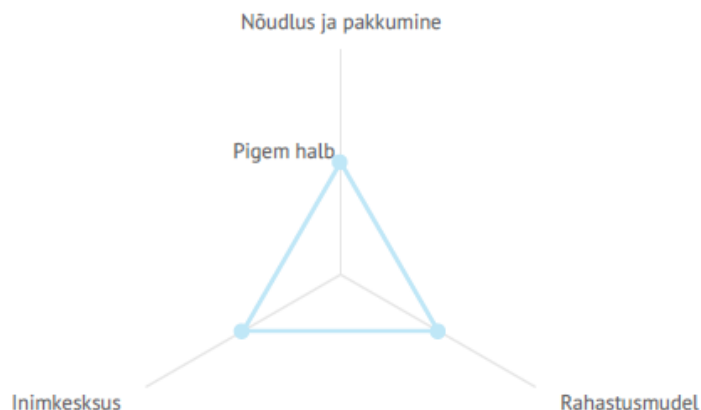
Analüüs

Koolimeeskondades ei ole kohapealseid tervishoiutöötajaid, kelle ülesandeks oleks ennetavate tegevuste läbiviimine igapäevaselt, koostöö kokkadega koolitoidu mitmekesistamiseks, lasteasutuste tervisemeeskondade tegevusse panustamine.

Tegevused on kampaania korras ning puudub järjepidev seire ja andmete kogumine.

3.1.4 Nõustamisteenuste kättesaadavus

Psühholoogiline individuaalnõustamine

Joonis 3.1.4.a Nõustamisteenuste kättesaadavus

Kirjeldused ja hinnangud

<u>Nõudlus ja pakkumine</u>	Nõustamisteenustele on väga pikk ooteaeg
<u>Rahastusmudel</u>	Pärnumaa omavalitsused osalevad Pärnumaa Vaimse Tervise Keskuse rahastamisel. Keskus väga vajalik, kuid nõudlus on suurem, kui keskuse ressurss teenust pakkuda
<u>Inimkeskus</u>	Sotsiaal-ja lastekaitsetöötajad otsivad juhtumi põhiselt sobilikke teenuseid ja kasutatakse ka teenuseid väljaspool maakonda. KOV osaleb sageli nii teenuse kui transpordi kulude katmises.
Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.	○ ● ○ ○ Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Psühholoogiline perenõustamine

Hinnangud

<u>Nõudlus ja pakkumine</u>	Nõudlus ületab pakkumist		
<u>Rahastusmudel</u>	Võimalus kasutada projektipõhiseid vahendeid ja valla vahendeid		
<u>Inimkesksus</u>	Teenused on juhtumipõhised		
Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.	Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea		Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega

Sõltuvusprobleemidega isikute ja perede psühholoogiline nõustamine

Hinnangud

<u>Nõudlus ja pakkumine</u>	Sõltuvusprobleemidega isikute nõustamisteenuseid on maakonnas vähe, kuigi vajadus teenuste järele on olemas. Teenusele minek sõltub inimese valmisolekust.		
<u>Rahastusmudel</u>	KOV on valmis rahastama sobiva teenuse eest - rahastus on riiklik ja projektipõhine.		
<u>Inimkesksus</u>	Perede teadlikkus teenuse võimalikkusest on väike, pered pigem varjavad probleemi. Kui murega jõutakse spetsialisti poole võib olla juba hilja. Teenust tarbivad pigem noored.		
Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.	Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea		Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Kriisinõustamine

Hinnangud

<u>Nõudlus ja pakkumine</u>	Loodud palju abiliine telefoni ja veebi teel.		
<u>Rahastusmudel</u>	KOV, kui ka riiklik rahastus		
<u>Inimkesksus</u>	Juhtumipõhised. Vallas olemas laiapõhjaline kriisikomisjon, kes tegelevad kriisireguleerimise alaste tegevuste korraldamine Häädemeeste valla territooriumil.		
Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.	Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea		
	Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.		

Eneseabi grupid (grupinõustamine)

Hinnangud

<u>Nõudlus ja pakkumine</u>	Võimalus saada teenust Pärnu linnas toimivates gruppides.		
<u>Rahastusmudel</u>	Haigekassa rahastus, KOV-i osalus.		
<u>Inimkesksus</u>	Juhtumipõhine inimese vabal tahtel.		
Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.	Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea		
	Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.		

Raseduskriisi nõustamine

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

KOV-i osalus puudub, teenust saadakse riiklikul tasemel läbi tervishoiusüsteemi

Rahastusmudel

Rahastab tervisekassa

Inimkesksus

Personaalne, enamasti suunavad patsiendid edasi ämmaemandad

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

☐ Väga halb ☐ Halb ☒ Pigem hea ☐ Väga hea

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Noorte seksuaaltervise alane nõustamine

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

Nõustamisteenust pakutakse nõustamiskabinettides, läbi viiakse ämmaemandate poolt.

Rahastusmudel

Tervisekassa

Inimkesksus

Juhtumipõhiselt

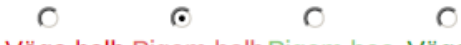
Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

☐ Väga halb ☐ Halb ☒ Pigem hea ☐ Väga hea

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Pere- ja beebikool

Hinnangud

<u>Nõudlus ja pakkumine</u>	Hetkel vallas toimivat pere-ja beebikooli ei ole, kuid plaanis see Uulu ja Hädemeeste valda luua. Pärnu haiglas on teenus saadav.		
<u>Rahastusmudel</u>	Projektipõhine, KOV		
<u>Inimkeskus</u>	Lähtuvalt piirkondlikest vajadustest		
Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.	 Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea	Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.	

Analüüs

Nõustamisteenused on maakonnakeskuses kättesaadavad, ligipääsetavus kõigile vallaelanikele olemas ja võimalus kasutada sotsiaaltransporti.

Sobivate nõustamisteenuste leidmine kliendile on raske, kuna ei piisa teenusepakkujaid piirkonnas. Kui inimene on jõudnud nii kaugemale, et on valmis teenust vastu võtma, võib pikk ooteaeg viia motivatsiooni tagasilangusesse. Teenuste kättesaadavuse parandamiseks on loodud riiklikud abiliinid vaimse tervise, seksuaaltervise ja kriisinõustamise tarbeks.

Tervishoiuga seotud universaalsed teenused- kokkuvõte

Esmatasandi tervishoiuteenused on Hädemeeste vallas tagatud. Perearsti vastuvõetud toimuvad Uulus, Võistes ja Hädemeestel. Ligipääsetavus teenusele on tagatud. Eriarsti teenusele jõudmiseks saab inimene vajadusel kasutada sotsiaaltransporti ja saatjat. Sotsiaaltöötaja aitab vajadusel abivajajaid registreeruda eriarstide ootejärjekorda.

Võrreldes varasema perioodiga on oluliselt paranenud ligipääsetavus Hädemeeste Perearstikeskuses, kuhu on paigaldatud lift.

Koolitervishoiuteenust pakub Uulu Põhikoolile ja Tahkuranna LAK-le OÜ Surju Perekoolikeskus ning Häädemeeste Keskkoolile ja Metsapoolle Põhikoolile TNP Konsultatsioonid OÜ.

TUGEVUSED

- Piirkonnas olemas perearstid. Vastuvõetud vallas kolmes kohas. Perekoolikeskustesse ligipääsetavus olemas.
- Apteek, kiirabi Häädemeestel
- Koolid kaetud koolitervishoiuteenusega

NÕRKUSED

- Eriarstidele saamiseks pikad ooteajad
- Puudub hambaravi võimalus piirkonnas
- Laste vaimse tervise teenuste nõudlus ületab pakkumise

3.2 Haridusega seotud teenused

3.2.1 Alushariduse ja lastehoiu kättesaadavus

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

•lasteaia ja lastehoiu teenuse kasutajate arv aasta jooksul on keskmiselt 230. Neist omavalitsuse asutustes 210, teiste KOV-ide asutustes 21 ja eralastehoidudes 4 •hinnanguliselt teenuse vajajate arv aastas 233
•teenusevajajate paiknemisel on suur mõju teenuse kättesaadavusele. Valla keskustes Uulus ja Häädemeestel võib tekkida kohtade puudus, kui valla teistes lasteaedades on vabu kohti. •regulaarset teenuse vajaduse ja vajadustele vastavuse hindamise korraldust

Rahastusmudel

KOV-i enda lasteaiaid on 100% valla eelarvest rahastatavad. Eralastehoidudes käivaid lapsi vald toetab vastava korra alusel. Teiste KOV-ide asutustes käivate valla laste eest tasub vald selleks ettenähtud korras.

Inimkesksus

Pöörame tähelepanu ligipääsu tagamiseks erivajadustega inimestele. Toetame erivajadustega lapsi tugiteenustega Lasteaiaid pakuvad teenust väga erineva koduse keelega lastele (läti, ukraina, inglise) Lasteaiaid regulaarselt küsivad tagasisidet teenuse üle lastevanemate rahuloluküsitluste käigus vajalike muudatuste elluviimiseks

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik ega arvesta kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

○ ○ ● ○
Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik ja arvestab kasutaja maksevõimet. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Analüüs

Õppeaastal 2022/2023 käib valla lasteaedades 14 rühmas 210 last. Viimasel neljal aastal on laste arv lasteaedades olnud stabiilne. Teiste omavalitsuste lapsi Häädemeeste valla lasteaedades on käesoleval õppeaastal 12 Teiste omavalitsuste lasteaedades (valdavalt Pärnu linnas) käivate laste arv on viimastel aastatel kasvanud (17/18 õppeaastal 22 last 21/22 õppeaastal 30), 11 Pärnu Raja Lasteaia. Enamus neist pärinevad peamiselt linnalähedastest Reiu, Uulu ja Laadi küladest.

Lähtuvalt prognoositavast rahvastikuarengust on lasteaiakohtade arv nii paikkondades kui ka vallas tervikuna piisav. Kui võtta arvesse asutuste paiknemist ja vahemaid, on juhul, kui teeninduspiirkonnad säilivad senisel kujul, vähemalt aastani 2030 kõik rühmad teenuse pakkumiseks vajalikud. Olenevalt sündide jaotumisest asustusüksuste lõikes võib siiski osutada võimalikuks Kabli lasteaia ja Tahkuranna LAK lasteaia käivate laste arvu vähenemine alla 20 lapse, millisel juhul on mõistlik jätkata ühe liitrühmaga.

Häädemeeste lasteaial on laste hulga kasvu korral avada veel üks rühm praegu kasutusest väljas oleva rühmaruumi arvelt. Seejuures võiks kaaluda selle piirkonna, s.o Häädemeeste ja Kabli lasteaedade ühendamist kahe majaga üheks asutuseks.

Laste arvu vähenemine Tahkuranna paikkonnas koosmõjus vabade kohtade olemasoluga Tahkuranna lasteaias toob leevendust Uulu lasteaia praegusele maksimaalsele täituvusele ja annab võimaluse pakkuda lasteaiakohta kõikidele valla lastele. Samas tuleb siinkohal arvesse võtta elanike loomupärast liikumist. Uulust Pärnu suunal tööle sõitvad vanemad ei soovi tõenäoliselt „tagasisuunalist“ sõitu ette võtta ja seetõttu võiks kaaluda uue lasteaia ehitamist linnalähedasse uusarenduste piirkonda.

Otsuste tegemisel lasteaedade paiknemise suhtes tuleks kindlasti lähtuda ka vahemaade pikkusest lasteasutuse ja kodu vahel.

3.2.2 Üldkeskhariduse ja kutsehariduse omandamise toetamine

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine

Vallas kohapeal olemas gümnaasiumihariduse saamise võimalus. 2/3 gümnaasiumiealistest valla õpilastest omandab gümnaasiumiharidust väljaspool valda (33 vallas ja 96 väljaspool)

Inimkeskus

Vald tagab ligipääsu ja toetab kõiki üldkeskhariduse omandajaid sõltumata haridusasutuse asukohast. Kutsehariduse omandajaid toetab vald juhtumipõhiselt.

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

○ ○ ● ○
Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Analüüs

Õppurid jagunevad üldkeskhariduse ja kutsehariduse vahel suurema osakaaluga üldkeskharidusele.

Enim õpilasi omandab gümnaasiumiharidust Koidula Riigigümnaasiumis (29), järgneb Pärnu Täiskasvanute Gümnaasium (28), Sätevaka Humanitaargümnaasium (13), Pärnu Ühisgümnaasium (13) ja Sindi Gümnaasium (2) 11 valla noort omandab gümnaasiumiharidust väljaspool Pärnumaad.

Keskharidust andvate õppeasutuste tegevuskulude tasumisel osaleb vald riigi poolt kehtestatud tingimustel. Kutsehariduse omandajaid toetab vald juhtumipõhiselt läbi sotsiaaltoetuste.

3.2.3 Koolikohustust mittetäitvate lastega tegelemine

Valla või linna rakendatavad meetmed koolikohustuse täitmise tagamiseks

Hinnangud

Tark planeerimine

Vald peab pidevalt arvestust koolikohustust mitte täitvate õppurite osas

Toetavad tegevused

Selgitatakse nimeliselt välja kõik koolikohustuse mittetäitjad ning nendega võetakse ühendust ja selgitatakse välja põhjused. Aidatakse põhjuste likvideerimisel

Valdkonna olukorda ja vastavust vajadustega ei analüüsita regulaarselt. Toetavate tegevuste planeerimine ja elluviimine ei ole kooskõlas vajadustega.

Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Valdkonna olukorda ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Toetavate tegevuste planeerimine ja elluviimine on kooskõlas vajadustega.

Analüüs

Häädemeeste vallas ei ole viimase nelja aasta jooksul olnud sisuliselt ühtegi koolikohustuse mittetäitjat. On küll igal aastal nimekiri meie registris olevatest koolikohustuslikest õpilastest (aastate lõikes 6-8 õpilast), kes ei omanda haridust Eestis vaid täidab koolikohustust välisriigis.

Igal aastal kontrollitakse need andmed üle ning saadakse peredelt vastav tagasiside.

Välisriigis haridust omandavate valla noorte osakaal on väikeses kasvutrendis. Kasvutrendi on sel aastal andnud oma osa ka Ukraina noored, kes on mõnda aega omandanud haridust meie koolides, kuid nüüd pöördunud tagasi kodumaale.

3.2.4 Hariduslikud tugiteenused

Teenused

Kooli tervishoiutöötaja (kooliõde, tervisedendaja vms)

Hinnangud

<u>Nõudlus ja pakkumine</u>	Kõigis valla koolides osutatakse koolitervishoiuteenust. Õppeasutused tegelevad tervist edendavate projektidega.				
<u>Rahastusmudel</u>	Koolitervishoiuteenust rahastab Tervisekassa. Tervisedenduslike profülaktiliste tegevuste rahastamine toimub asutuste eelarvete kaudu				
<u>Inimkesksus</u>	Vallas olemas tervise-ja heaolunõukogu. Terviseedenduse teema on prioriteetne				
Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.	Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea	Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.			

Eripedagoog

Hinnangud

<u>Nõudlus ja pakkumine</u>	Eripedagoogi teenust osutatakse haridusasutuste kaudu . Eripedagoogi teenust saavad kõikide haridusasutuste teenust vajavad õpilased.		
<u>Rahastusmudel</u>	Peamine rahastus eelarve kaudu. Lisanduvad projektidega saadud vahendid		
<u>Inimekesksus</u>	Lähtutakse varajase märkamise printsiibist.		
Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.	Väga halbPigem halbPigem heaVäga hea	Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.	

Psühholoog

Hinnangud

<u>Nõudlus ja pakkumine</u>	Psühholoogi teenuse nõudlus on suurem, kui suudame pakkuda		
<u>Rahastusmudel</u>	Psühholoog on Uulu kooli koosseisus. Teised lasteasutused ostavad vajadusel teenust. Ooteajad on pikad.		
<u>Inimkesksus</u>	Nii sotsiaalsektor kui haridusasutused pakuvad psühholoogi teenust juhtumipõhiselt		
Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.	Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea		Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Logopeed

Hinnangud

<u>Nõudlus ja pakkumine</u>	Kõigis haridusasutustes pakutakse logopeediteenust		
<u>Rahastusmudel</u>	Logopeedid asutuste koosseisus ja rahastatakse eelarve kaudu		
<u>Inimkesksus</u>	Esmast teenust pakutakse kõigile abivajajatele		
Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.	Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea		Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.

Hinnangud

<u>Nõudlus ja pakkumine</u>	Sotsiaalpedagoog on ainult Häädemeeste Keskkoollil		
<u>Rahastusmudel</u>	Rahastatakse eelarve kaudu		
<u>Inimkesksus</u>	Ülesandeid täidavad erineva ametinimetusega töötajad.		
Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.	○ ● ○ ○ Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea		
	Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.		

Pikapäevarühm

Hinnangud

<u>Nõudlus ja pakkumine</u>	Koolides olemas pikapäevarühmad. luuakse vajaduspõhiselt.		
<u>rahastusmudel</u>	Rahastatakse asutuste eelarvete kaudu		
<u>Inimkesksus</u>	Pikapäevarühmad pakuvad tuge lapsele koolivälise vaba aja sisustamisel mõtestatud tegevusega. Lapsevanemale turvatunnet.		
Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.	○ ○ ● ○ Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea		
	Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeskse lähenemise aspektidega.		

Õpilaskodu

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine Sotsiaalse taustaga õpilaskodu vajavad lapsed on paigutatud erinevatesse õpilaskodudesse. Vald ise õpilaskodu ei oma.

Rahastusmudel Rahastatakse valla eelarve kaudu

Inimkesksus Õpilaskodusse suunatakse koostöös lapsevanemaga juhtumipõhiselt

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeske lähenemise aspektidega.

Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeske lähenemise aspektidega.

Karjäärinõustamine ja karjääriinfo

Hinnangud

Nõudlus ja pakkumine Haridusasutused korraldavad lõpuklasside õpilastele

Rahastusmudel valla eelarve

Inimkesksus kõik lõpetajad läbivad karjäärinõustamise

Teenuse nõudlust ja vajadustele vastavust ei analüüsita regulaarselt. Rahastusmudel ei ole jätkusuutlik. Teenuse osutamisel ei ole piisavalt arvestatud inimkeske lähenemise aspektidega.

Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Teenuse nõudlust ja vastavust vajadustega analüüsitakse regulaarselt ning vajadusel reageeritakse. Rahastusmudel on jätkusuutlik. Teenuse osutamisel on arvestatud inimkeske lähenemise aspektidega.

Analüüs

Olemasolevad tugiteenused ei suuda rahuldada kasvavat nõudlust tugiteenuste järele. Aastas on valla eelarves 220 000 eurot tugispetsialistide tööjõukuluks. Sellele lisandub kulu teenuste eest.

Lasteaiakohtade (sõim) osas on valla linnaga piirneval alal väike defitsiit. Igal aastal peab eralastehoiust leidma endale koha 5-6 sõimeealist last. Kabli lasteaias ja Tahkuranna LAK lasteaias osas on vabade kohtade ülejääk. Häädemeeste Lasteaed ja Uulu lasteaias on maksimaalse täituvusega. Kuna vahemaad on pikad, ei saa ühtede lasteaiade kohapuudust leevendada teiste lasteaiade vabade kohtade arvel. Häädemeeste vallal on ka 9 kohta Pärnu linna Raja lasteaias, nendele kohtadele on kõige rohkem sooviavaldusi.

Koolikohtade osas on viimaste aastatega tekkinud probleem Uulu Põhikoolis tänu õpilaste arvu suurenemisele. Suurim haridusvõrgu ette seatud ülesanne on ruumiprobleemi lahendamine Uulu Põhikoolis ning käigus hoida optimaalne haridusvõrk pikal valla territooriumil.

Ühtse hariduspoliitika elluviimiseks kogu valla territooriumil koostatakse valdkondliku arengukavana ka haridusvaldkonna arengukava.

TUGEVUSED

- kõikides lasteasutustes pakutakse tugiteenuseid
- toetatakse lastehoidu ja aeda ka väljaspool valda (arvestatakse pere logistikaga)
- koolikohustust mittetäitvaid lapsi praktiliselt ei esine.

NÕRKUSED

- Tugispetsialiste on vaja juurde
- Koolipsühholoogi vajadus kolmes koolis suurepuudub oma psühholoog
- esineb koolikiusamise juhtumeid

4. Haavatavate (riskis) sihtrühmadega tegelemine

4.1 Sotsiaalteenused ja -toetused

4.1.1 KOV osutatavad sotsiaalteenused

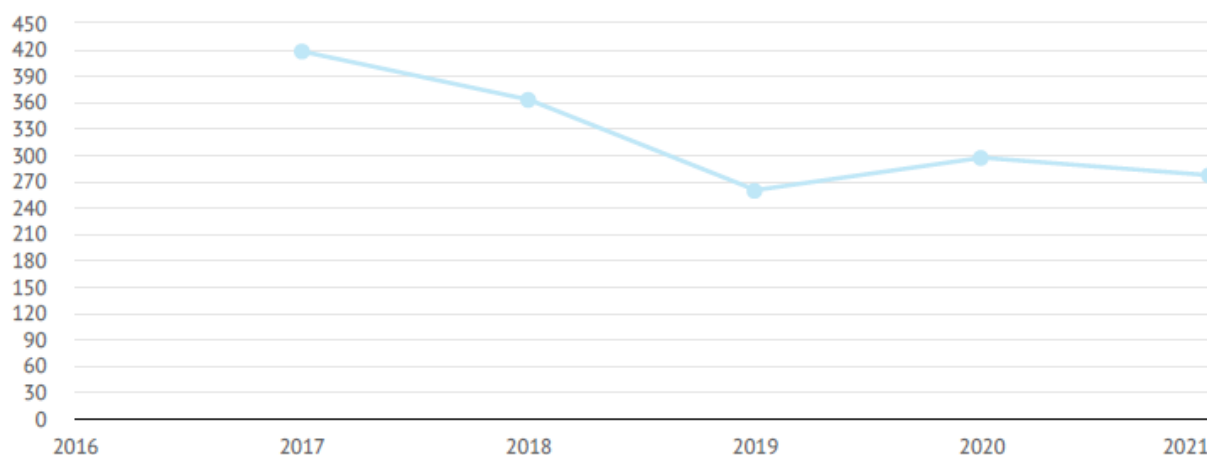
Analüüs

Kohustuslikud teenused on Hädameeste valla abivajavatele tagatud, läbi valla osutatavate kui korraldatavate teenuste. Arvestades teenusvajaduste aastast aastasse jätkuva kasvutrendiga, vajavad enamus sotsiaalteenused arendamist ja mahu suurendamist. Eriti tuleb tähelepanu pöörata koduteenuse, tugiisikuteenuse, isikliku abistaja teenuse arendamisele. Sotsiaaltransporti korraldab Hädameeste vallas lepinguline partner, Pärnumaa Ühistranspordikeskus, mis vajab iga aastaselt üha suuremat rahalist ressursi. Kasvanud on vajadus vaimset tervist toetavate teenuste kui võlanõustamisteenuse järele. Eelnimetatud teenuste osutamisel jätkame väga head koostööd praeguse teenusepakkujaga Pärnu Haigla Vaimse Tervise Keskusest ja MTÜ Pesapuu. Eluruumi tagamise teenus vajab lähiaastatel täiendavaid investeeringuid olemasolevate eluruumide renoveerimiseks ning eluruumide erivajadustega isikutele sobivaks kohandamiseks. Ideaalseks lahenduseks on uue sotsiaalkeskuse ehitamine, mida kujundada sotsiaalteenuseid pakkuvaks asutuseks.

Hädameeste vald korraldab vastavalt isiku või leibkonna vajadustele muid tugiteenuseid (psühholoogiline nõustamine, viipekeele tõlketeenus, perelepitusteenus, perenõustamine, erialaspetsialisti nõustamisteenus, jms), lähtudes isiku, pere või leibkonna kõrvalabi vajadusest.

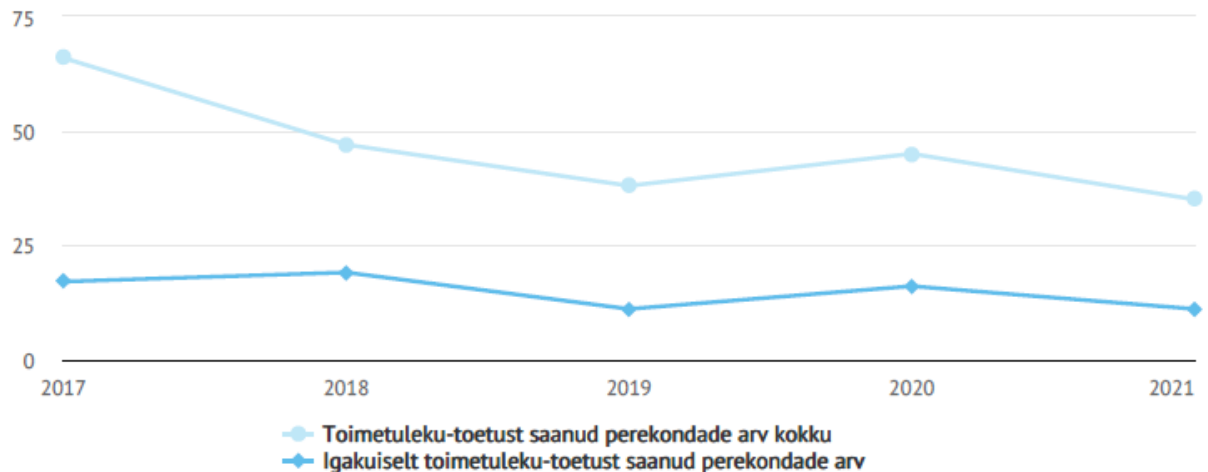
4.1.2 Toimetulekutoetuse saajad Toimetulekutoetuse saajate hulk

Toimetulekutoetuse saajate hulk

Joonis 4.1.2 .a Toimetulekutoetuse saajate hulk

Toimetulekutoetust saanud perekonnad

Joonis 4.1.2 .b Toimetulekutoetust saanud perekonnad

Toimetulekutoetuste maksmise taust

Hinnangud

Puudub regulaarne olukorra analüüs ja sellest lähtuv reageerimine. Ennetavaid teenuseid ei ole piisavalt. Tugi abivajajatele ei ole piisav. Toetavad tegevused on ühekordsed.

○ Väga halb ○ Pigem halb ● Pigem hea ○ Väga hea

Toimub regulaarne olukorra analüüs ja vajadusel reageerimine. Ennetavad teenuseid on piisavalt ja vastavad vajadustele. Tugi abivajajatele on kättesaadav ja vastab vajadustele. Toetavad tegevused on läbimõeldud ja järjepidevad.

Analüüs

Toimetulekutoetus on riigipoolne toetus inimestele, kelle sissetulek jääb alla toimetulekupiiri. Toimetulekutoetus koosneb toimetulekupiiri tagamise toetusest ja täiendavatest toetustest.

Riikliku toimetulekutoetuse taotlejate arv on alates aastast 2017 olnud langustrendis.

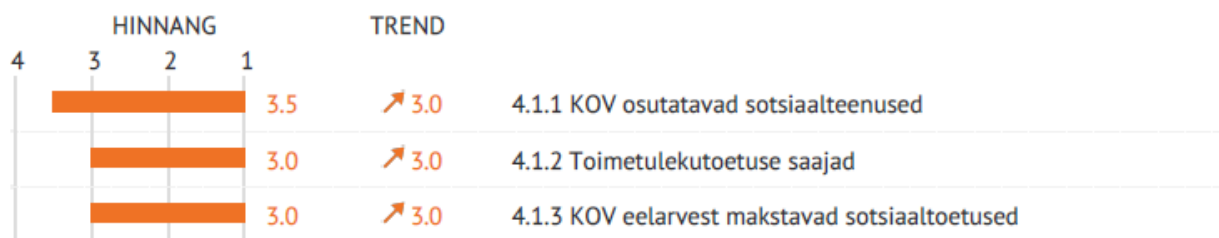
4.1.3 KOV eelarvest makstavad sotsiaaltoetused

Puudub regulaarne olukorra analüüs ja sellest lähtuv reageerimine. Ennetavaid teenuseid ei ole piisavalt. Tugi abivajajatele ei ole piisav. Toetavad tegevused on ühekordsed.

○ Väga halb ○ Halb ● Pigem hea ○ Väga hea

Toimub regulaarne olukorra analüüs ja vajadusel reageerimine. Ennetavad teenuseid on piisavalt ja vastavad vajadustele. Tugi abivajajatele on kättesaadav ja vastab vajadustele. Toetavad tegevused on läbimõeldud ja järjepidevad.

Sotsiaalteenused ja -toetused- kokkuvõte

Omavalitsuse poolt pakutavate sotsiaaltoetuste- ja teenuste eesmärk on aidata vähendada elanike võimalikkude ebavõrdsust toimetulekus ja tervises. Valla sotsiaaltoetused ja -teenused katavad hetkelised sotsiaalvaldkonna vajadused, mis on positiivne tervise mõjur.

Lähtudes praegusest vanemaealiste osakaalu suurenemise trendist (aga ka oodatava eluea kasvu trendist, juhul kui tervena elatud eluiga ei kasva koos sellega) võib tulevikus kasvada vajadus sotsiaalteenuste järele, mis omakorda suurendab valla sotsiaalhoolekande kulusid.

Häädemeeste vallas osutatakse või korraldatakse sotsiaalteenustena kõiki sotsiaalhoolekande seaduse

poolt kohalikele omavalitsustele kohustuseks pandud sotsiaalteenuseid, milleks on koduteenus, väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus, tugiisikuteenus, täisealise isiku hooldus, isikliku abistaja teenus,

varjupaigateenus, turvakoduteenus, sotsiaaltransporditeenus, eluruumi tagamise teenus, võlanõustamisteenus, lapsehoiuteenus, asendushooldusteenus, järelhooldusteenus. Seega on kohustuslikud teenused Häädemeeste valla abivajajatele tagatud, kuid vajavad tulevikus veelgi arendamist ja mahulist

suurendamist. Lähtudes praegusest vanemaealiste osakaalu suurenemise trendist tuleb eriti tähelepanu tuleb pöörata koduteenuse arendamisele. Lisaks tugiisikuteenuse, isikliku abistaja teenuse arendamisele, mille vajadus on aastatega suurenenud. Kasvav vajadus on olnud samuti võlanõustamisteenuse järele. Pikaajaline võlanõustamisteenuse lepinguline koostööpartner vallale on viimastel aastatel olnud MTÜ Pesapuu. Eluruumi tagamise teenus vajab täiendavaid investeeringuid olemasolevate eluruumide remondiks ning erivajadustega isikutele sobivaks kohandamiseks või täiesti uue kaasaegsetele tingimustele vastava teenusmaja ehituseks.

Sotsiaaltransporditeenuse osutamine on lähiaastatel teinud kõige suurema arengu nii sisu kui

kvaliteedis. Sotsiaaltransport abivajajatele on korraldatud Hädameeste valla abivajajatele Pärnumaa Ühistranspordikeskuse kui lepingulise teenuseosutaja kaudu.

2020. ja 2021. aastatel on suurenenud oluliselt vaimse tervise teenuste vajadus. Teenuseosutajate ajalise mahu ning võimekuse tõttu on kohati ootejärjekorrad kuni üks kuu. Sageli on teenuse vajadus pikaajaline ning vajalik kohaliku omavalitsuse oluline lisatoetus. Samuti on teenuse vajajatel võimalik ka perearsti teraapiafondi kaudu saada vaimset tervist toetavaid teenuseid (nt psühhoteraapia, kliiniline psühholoog).

Kaasajastamist vajab lähiajal abivajaduse hindamine ehk erinevate sobilike hindamisinstrumentide kohandamine ja kasutuselevõtmine.

TUGEVUSED

- Sotsiaalteenuste ja -toetuste süsteem hõlmab kõiki sihtgruppe.
- Osutatakse või korraldatakse kõiki kohustuslikke teenuseid
- Head koostööpartnerid

NÕRKUSED

- Kohaliku omavalitsuse osutatavad teenused vajavad arendamist ja mahu suurendamist
- Eluruumi tagamise teenuse eluruumide renoveerimise ning kohandamise vajadus

4.2 Abivajavate lastega tegelemine

Häädemeeste vallavolikogu on kinnitanud Sotsiaalhoolekandeline abi andmise korra, kus lisaks sotsiaalhoolekande seaduses nimetatud teenustele (turvakoduteenus, tugiisikuteenus, asendushooldusteenus, lapsehoiuteenus ja järelhooldusteenus) osutatakse vajadusel lastele ja nende peredele ka muid tugiteenuseid (psühholoogiline nõustamine, viipekeeletõlketeenus, perelepitusteenus, perenõustamine, erialaspetsialisti nõustamisteenus) lähtudes isiku või pere kõrvalabi vajadusest.

Lapse õiguste ja heaolu tagamiseks tehakse püsivat valdkondadeülest koostööd. Võrgustikus osalevad liikmed sotsiaal, haridus, politsei, tervise ja noorsootöö valdkonnast. Koostöövõrgustikud toimuvad juhtumipõhiselt. Lisaks planeeritakse NEET (mitte õppivad ja mitte töötavad) noortega töötamisel maakonnaülest koostööd. Häädemeeste vallas puudub hetkel eraldi spetsialist, kes mitte õppivate ja mitte töötavate noortega süsteemset tööd teeks.

Laste ja pere heaolu hindamiseks kasutatakse juhendmaterjale ja hindamismeetodeid. Lastekaitse juhtumite lahendamisel kasutatakse võrgustikutöö põhimõtteid ning juhtumimenetluse kaastakse nii laps kui tema vanemaid.

Häädemeeste vallas on üks lastekaitsetöötaja, kellel on erialane kõrgharidus ning sotsiaaltöötaja kutse spetsialiseerumisega lastekaitsetööl. Lastekaitseõuniku saab järjepidevat töö nõustamist. Lastekaitseõuniku töövaldkond on lai (abivajavad lapsed ja nende pered; puudega lapsed; hariduslike erivajadustega lapsed; mitte töötavad ja õppivad alaealised) ja juhtumite arv suur, oleks vaja lastekaitsevaldkonda töötajat juurde.

Valdkonnaüleseks ennetustööks on samuti tööjõu ressursi vähe.

Lapsevanemad saavad esmast nõu ja/või teenuseid lastega seotud küsimustes sotsiaalvaldkonnas nii Häädemeeste vallavalitsuse ruumides töötavalt lastekaitseõunikult, Häädemeeste teenuskeskusest kui ka valla kodulehelt ja seal olevast olevast „aknast“ ning lisaks Häädemeeste valla Facebooki lehelt.

Iga-aastaselt pakutakse vanemluskoolitust nii haridusasutustes kui ka kogu valla kodanikele, lisaks on Häädemeeste vallavolikogu kinnitanud Sotsiaalhoolekandeline abi andmise korra, kus on kirjeldatud „muu tugiteenus,“ mis võimaldab toetada vanemlike oskuste arendamist.

Asendushooldusteenuse pakkumisel eelistatakse perepõhist hooldust. Asendushooldust vajavad lapsed kasvavad enamasti eestkosteperedes.

TUGEVUSED

- Võrgustikutöö rakendamine
- Individuaalne lähenemine

NÕRKUSED

- Teenuste kättesaadavus
- Puudub NEET noortega töötamiseks eraldi spetsialist
- Suuremat tähelepanu vajab ennetustöö

4.3 Perede toetamine

Esmaseks perede toetamise ja abivajaduse märkamise institutsioonideks on tervishoiusüsteem (Pärnu Haigla; perearstid; beebikool); lasteasutused (lasteaiad, lastehoid ja koolid) ja sotsiaalsüsteem ning noorsootöö.

Valdkondadeülene töö ja toimiv võrgustikutöö aitavad ära hoida probleemide süvenemise.

Häädemeeste vallavolikogu on kinnitanud sotsiaalhoolekandeline abi andmise korra, millega on reguleeritud ka toetused ja teenused, mis on mõeldud lastega peredele. Lisaks on välja kujunenud koostöö vabatahtlikega, kes toetavad lastega peresid regulaarselt.

Laste ja perede heaolu hindamiseks kasutatakse juhendmaterjale ja hindamismeetodeid.

Iga-aastaselt pakutakse vanemluskoolitusi nii haridusasutustes kui ka kogu valla kodanikele.

Oluliseks koostööpartneriks laste ja peredega tegelemisel on Pärnu Haigla Vaimse Tervise Keskus, mille kaudu osutatakse erinevaid tugiteenuseid nii vanematele, lastele kui ka tervele perekonnale.

TUGEVUSED

- Individuaalne lähenemine peredele
- Võrgustikutöö rakendamine
- Varajane abivajaduse märkamine/küsimine

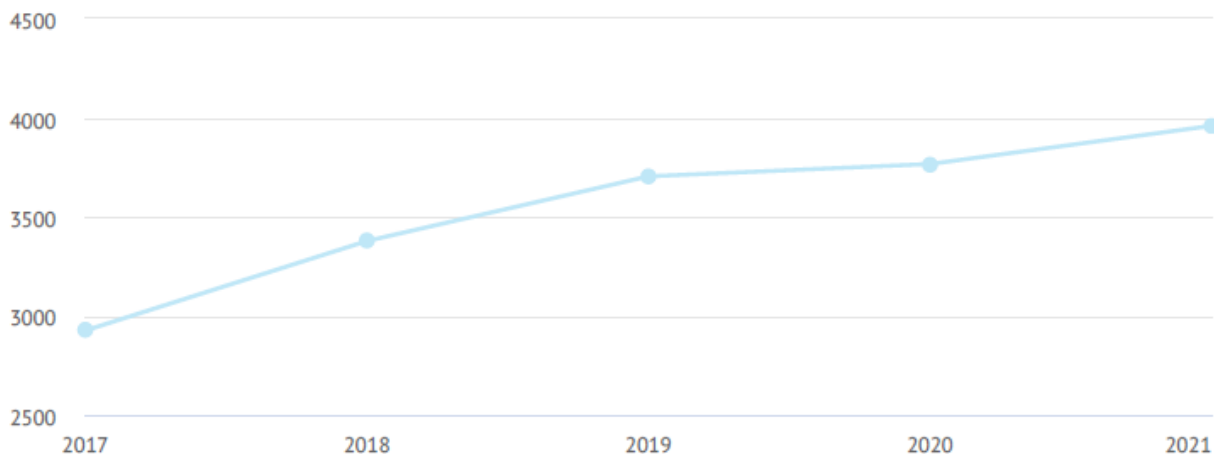
NÕRKUSED

- Teenuste kättesaadavus
- Tugiisikute puudus

5. Kohaliku omavalitsuse toimimine ja ressursid

5.1 Kohaliku omavalitsuse toimimine

5.1.1 Füüsilise isiku tulumaksu laekumine KOV eelarvesse

Joonis 5.1.1.a Füüsilise isiku tulumaksu laekumine KOV eelarvesse

Allikad: Statistikaameti Statistika andmebaas, tabel RR300

Analüüs

Häädemeeste valla põhitegevuse tulud koosnevad maksutuludest, saadud toetustest, valla asutuste tegevuse tulemusena teenitavatest omatuludest ja muudest tuludest (vee ressursitasu, trahvid jms.)

Põhitegevuse tulude prognoos näitab suuremate tululiikide minimaalset kasvu. Selle peamised põhjused on majanduse langusega kaasnevad töötuse tõus ja sissetulekute kahanemine.

Tulumaks on Häädemeeste valla peamine tuluallikas ja selle osakaal eelarve põhitegevuse tuludes on üle 50,0%. Tulumaks on riiklik maks, mis on kehtestatud maksukorralduse seaduse ja tulumaksu seaduse alusel. Riigilt kohalikule omavalitusele laekuv tulumaksuprotsent on 11,96%. Häädemeeste valla eelarvestrateegia koostamise perioodil on arvestatud 11,96% -ga füüsiliste isikute brutotulult. Graafikult näeme, et füüsilise isiku brutotulu on ajas olnud kasvav, kuid samas tempos kulgenud kulude tõus ei jäta vallale rohkem vahendeid oma ülesannete täitmiseks.

5.1.2 Kohaliku omavalitsuse eelarvetulud

Tabel 5.1.2.1 Kohaliku omavalitsuse eelarvetulud

	2017	2018	2019	2020	2021
Kohaliku omavalitsuse eelarvetulud kokku	5807500,00	7004259,14	7152006,50	7729700,00	8093200,00
Eelarve tulud inimese kohta	1191,04	1440,61	1483,51	1602,67	1688,19

Allikad: Eesti Statistika andmebaas, tabel RR300

Analüüs

Kohalikele omavalitsustele eraldatav tulumaks sõltub maksumaksjate arvust (Häädemeeste valla rahvastikuregistrisse registreeritud inimeste arv), kohalikele omavalitsustele eraldatava tulumaksu määra ning keskmise palga ja muude maksustavate tulude kasvust. Valla jätkusuutliku arengu tagamisel on investeerimistegevus väga suure tähtsusega ning eelarvestrateegias tuleb kavandada vahendid selle jätkumiseks. Meeles tuleb pidada seejuures seda, et iga investeeringuga kaasnevad edaspidi ülalpidamiskulud.

Kohaliku omavalitsuse finantsjuhtimise seaduse kohaselt on eelarvestrateegias investeerimistegevus majandusliku sisu järgi liigendatud järgmiselt:

- põhivara soetus ja müük;
- finantsvarade soetus ja müük;
- saadav ja antav sihtfinantseerimine põhivara soetuseks;
- finantstulud ja –kulud.

Investeeringute finantseerimiseks on võimalik kasutada kolme allikat: omavahendeid, laenude võtmist ning toetuseid.

Vajalike investeeringute kulude võrdlemisel reaalsete võimalustega ehk eelkõige valla põhitegevuse eelarve tulemiga viib järeldusele, et isegi juhul, kui osa objekte saavad sihtrahastuse, ei ole ilma laenuvahendeid kaasamata võimalik alainvesteeringut vältida.

5.1.3 Sotsiaalse kaitse kulud KOV eelarves

Tabel 5.1.3.1 Sotsiaalse kaitse kulud KOV eelarves

	2017	2018	2019	2020	2021
Sotsiaalkaitsekulud kokku (tuh eurodes)	565	565	2024	2030	1116
Sotsiaalkaitsekulude osakaal KOV eelarves (%)	10	8	28	26	14
Sotsiaalkaitsekulu elaniku kohta	116	116	420	421	233

Allikad: KOV; Eesti Statistika andmetabel RR302 - Kohalike eelarvete põhitegevuse kulud ja investeerimistegevuse väljaminekud; Statistika ja aruandlus | Sotsiaalkindlustusamet; <https://riigiraha.fin.ee/>

Analüüs

Kohaliku omavalitsuse põhilisteks ülesanneteks sotsiaalhoolekande korraldamisel on sotsiaalteenuste, vältimatu sotsiaalabi ja muu abi andmise korraldamine, sotsiaaltoetuste määramine ja maksmine ning eestkostetasutuse töö korraldamine. Häädemeeste valla elanike teenindamisel on seatud eesmärgiks elanike teenindamine võimalikult nende elukoha lähedal. Selleks on korraldatud vallaelanike vastuvõtt kolmes kohas Häädemeestel, Uulus ja Võistes.

Häädemeeste Vallavalitsuses korraldavad sotsiaaltööd sotsiaalnõunik, sotsiaaltöö spetsialist, puuetega inimeste hoolekande spetsialist, lastekaitse spetsialist ja avahooldustöötaja.

Häädemeeste Vallavolikogu juurde moodustatud haridus- ja sotsiaalkomisjon tegeleb sotsiaalhoolekande arendamise, rahastamise ja seadusandluse kujundamisega. Vallavalitsuse pereabikomisjon otsustab ja teeb ettepanekuid sotsiaaltoetuste ja -teenuste määramiseks ning hooldusküsimuste lahendamiseks.

Sotsiaalkaitse kulude osakaalu langus on tingitud 2019 ja 2020 aastatel kulude arvestusse läinud hoolekandetasutuse ehituse ja renoveerimise kuludest. Tegelikud sotsiaalkaitse kulud (teenused ja toetused) on kasvanud. Võrreldavad aastad on 2017, 2018 ja 2021. 2022 on sotsiaalkaitse kulu määr samuti 14%.

Kohaliku omavalitsuse toimimine- kokkuvõte

Häädemeeste valla põhitegevuse tulud koosnevad maksutuludest, saadud toetustest, valla asutuste tegevuse tulemusena teenitavatest omatuludest ja muudest tuludest (vee ressursitasu, trahvid jms.)

Põhitegevuse tulude prognoos näitab suuremate tululiikide minimaalset kasvu. Selle peamised põhjused on majanduse langusega kaasnevad töötuse tõus ja sissetulekute kahanemine.

Tulumaks on Häädemeeste valla peamine tuluallikas ja selle osakaal eelarve põhitegevuse tuludes on üle 50,0%. Tulumaks on riiklik maks, mis on kehtestatud maksukorralduse seaduse ja tulumaksu seaduse alusel. Riigilt kohalikule omavalitusele laekuv tulumaksuprotsent on 11,96%.

Häädemeeste valla eelarvestrateegia koostamise perioodil on arvestatud 11,96% -ga füüsiliste isikute brutotulult. Graafikult näeme, et füüsilise isiku brutotulu on ajas olnud kasvav, kuid samas tempos kulgenud kulude tõus ei jäta vallale rohkem vahendeid oma ülesannete täitmiseks.

Häädemeeste valla elanike teenindamisel on seatud eesmärgiks elanike teenindamine võimalikult nende elukoha lähedal. Selleks on korraldatud vallaelanike vastuvõtt kolmes kohas Häädemeestel, Uulus ja Võistes. Häädemeeste Vallavalitsuses korraldavad sotsiaaltööd sotsiaalnõunik, sotsiaaltöö spetsialist, puuetega inimeste hoolekande spetsialist, lastekaitse spetsialist ja avahooldustöötaja.

TUGEVUSED

- Häädemeeste valla elanike teenindamine kodu lähedal

NÕRKUSED

- Töötuse tõus ja sissetulekute kahanemine
- Füüsilise isiku brutotulu vähene laekumine

5.2 Kvalifitseeritud spetsialistid ja koostöö heaolu tagamiseks

5.2.1 KOV'i juhitud võrgustikud ennetuse, tervise ja heaolu edendamiseks

Kirjeldada järgmisi aspekte valdkonnaülese koostöö korraldamisel:

Hinnangud

Tark planeerimine

Omavalitsuses loodud tervise-ja heaolumeeskond, kes tegeleb valdkondade ülese koostöö korraldamisega

Koostöö asutuste ning valdkondade vahel ei vasta osapoolte ootustele ja vajadustele.
Valdkondadeülese ennetuse planeerimine ei toimu selge süsteemi alusel. Juhid ei ole piisavalt protsessidesse kaasatud.

○ ○ ● ○
Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Koostöö asutuste ning valdkondade vahel vastab osapoolte ootustele ja vajadustele.
Valdkondadeülese ennetuse planeerimine toimub selge süsteemi alusel. Juhid on protsessidesse aktiivselt kaasatud.

Analüüs

Koostöö asutuste ning valdkondade vahel vastab osapoolte ootustele ja vajadustele.

Valdkondadeülese ennetuse planeerimine toimub selge süsteemi alusel. Juhid on protsessidesse aktiivselt kaasatud.

05.01.2021. aasta Vallavalitsuse korraldusega nr. 10 loodud Hädameeste valla tervise- ja heaolunõukogu ning kinnitatud põhimäärus.

Nõukogu koosseisu moodustavad erinevate valdkondade spetsialistid ja kogukonna esindajad. Nõukogu on asunud aktiivselt tegutsema ning valdkonna kaardistamiseks on läbi viinud tervisekäitumise küsitluse valla elanike hulgas. Osaleb ennetustegevuste planeerimisel ja valdkonna arendamises.

5.2.2 Juhtumitöö võrgustikud

Kirjeldada ja anda hinnang olukorrale KOV-is:

Hinnangud

<u>Toimivad lahendused</u>	Omavalitsuses toimib juhtumipõhine lähenemine erinevate sihtrühmadega töötades		
<u>Tark planeerimine</u>	Laiapõhjalisemaks tegutsemiseks on spetsialistid osalised erinevates koostöövõrgustikes.		
<u>Koostöö</u>	Vald on teinud koostööd nii oma maakonnas kui ka osaleb terviseedenduse vabariiklikus projektis valdkonna arendamiseks.		
Koostöö asutuste ning valdkondade vahel ei vasta osapoolte ootustele ja vajadustele. Valdkondadeülese ennetuse planeerimine ei toimu selge süsteemi alusel. Juhid ei ole piisavalt protsessidesse kaasatud. Koostöö teiste KOVide ja riigiasutustega ei ole olnud piisav.	 Väga halb	 Pigem halb	 Pigem hea
	 Väga hea	Vajaminevad juhtumitöö võrgustikud on loodud ja toimivad eesmärgipäraselt. Loodud on selge süsteem juhtumipõhiste koostöövõrgustike loomiseks. Koostöö teiste KOVide ja riigiasutustega on hea.	

Analüüs

Osaletakse erinevates koostöövõrgustikes. On loodud valla tervise- ja heaolunõukogu ning see tööle rakendatud. Vald on teinud koostööd nii oma maakonnas kui ka osaleb terviseedenduse vabariiklikus projektis valdkonna arendamiseks. Olukorra kaardistamiseks on tervisemeeskonna poolt läbi viidud tervisekäitumise uuring vallakodanike hulgas.

Juhtumipõhine ning võrgustikutööd kasutatakse läbivalt nii valdkondade põhiselt kui valdkondade üleselt.

5.2.3 Rahvatervise tegevuste korraldus kohalikus omavalitsuses

Rahvatervise korraldus KOVis

Hinnangud

<u>Ametikoht</u>	Valdkonna eest vastutab humanitaarvaldkonna abivallavanem			
<u>Töörühm</u>	Rahvatervise tegevuste valdkonnaülene töörühm on valla tervise-ja heaolunõukogu			
<u>Tark planeerimine</u>	Rahvatervise teema on käsitletud valla arengukavas ja koostatakse valdkondlikku profiili			
Puudub ametikoht valdkonna arendamiseks. Puudub toimiv töörühm. KOV arengukava ei pööra tähelepanu rahvatervise teemadele.	☐	☐	☒	☐
	Väga halb	Pigem halb	Pigem hea	Väga hea
Loodud ametikoht ja selle maht on vastavuses tegelike vajadustega. Toimib töörühm, mille korraldus on vastavuses osapoolte ootuste ja vajadustega. Valdkonna eest vastutajad on kaasatud KOV arengukava koostamise protsessi ja arengukava keskendub muuhulgas ka rahvatervise teemadele.				

Analüüs

Seni on olnud rahvatervise teemad käsitletud valla arengukavas, kuid valdkonna arendamiseks koostatakse valla tervise-ja heaoluprofiil koos tegevuskavaga. See annab võimaluse valdkondade ülesele teematikale rohkem rõhku panna läbi jätkusuutlike projektide ja tegevuste.

Parema tulemuse saavutamiseks osaletakse TAI poolt juhitud valdkondade üleses koostööprojektis.

5.2.4 Lastekaitse spetsialistide olemasolu ja kvalifikatsioon

Tabel 5.2.4.1 Lastekaitseametnike arv

	2017	2018	2019	2020
Lastekaitseametnike arv	1	1	1	1
Laste arv lastekaitseametniku kohta		980,0	1002,0	1013,0

Olukorra kirjeldus

Hinnangud

Ametikoht	Töötab kvalifitseeritud lastekaitseõunik.		
Kvalifikatsioon	Vastab kvalifikatsioonile		
Ennetustöö	Lastekaitseõunik tegeleb pidevalt enesetäiendusega. Rakendab uusi meetodeid, korraldab ennetustegevusi ja rakendab ennetavaid sekkumisprojekte.		
Spetsialistide arv ei rahulda tegeliku vajadust.			
Spetsialistide kvalifikatsiooni hindamisega ei tegeleta. Spetsialistide kvalifikatsiooni tõstmine ja individuaalse arengu tagamine ei ole järjepidev ega piisav. Spetsialistidel ei ole ressursse, et panustada ennetustöösse.	Väga halb	Pigem halb	Pigem hea
			Väga hea
	Olemasolevate spetsialistide arv vastab vajadusele. Spetsialistide kvalifikatsiooni hindamisega tegeletakse järjepidevalt. Toetatakse spetsialistide kvalifikatsiooni tõstmist ja individuaalset arengut vastavalt vajadustele. Spetsialistid panustavad süsteemselt ennetustöösse.		

Analüüs

Häädemeeste vallas on tööl kvalifitseeritud lastekaitseõunik, kes tegeleb pidevalt enesetäiendusega. Rakendab uusi meetodeid, korraldab ennetustegevusi ja rakendab ennetavaid sekkumisprojekte.

Lastekaitsejuhtumite arvu suurenemine viitab vajadusele lisatööjõuressursi järele, et oleks rohkem ajalist võimalust tegelemiseks juhtumitega ja ennetusega.

5.2.5 Lastega töötavad inimesed formaalhariduses ja nende kvalifikatsioon

Õpetajate arv

Lastega töötavad inimesed formaalhariduses ja nende kvalifikatsioon

Hinnangud

Olukorra kirjeldus

Formaalhariduses töötavad õpetajate töötasu on seotud õpetajate riikliku palgaga. Häädemeeste Muusikakoolis spetsialistid olemas. Antakse muusikaharidust kuuel õppekaval.

Kvalifikatsioon

Õpetajad tegelevad regulaarselt enesetäiendamisega, olemas nõutav kvalifikatsioon.

Olemasolevate

spetsialistide arv ei vasta vajadusele. Spetsialistide kvalifikatsiooni tõstmist ei toetata.

Väga halb

Pigem halb

Pigem hea

Väga hea

Olemasolevate

spetsialistide arv vastab vajadusele. Toetatakse järjepidevalt spetsialistide kvalifikatsiooni, tuginedes vajadusele.

Analüüs

Kõik haridusasutused on varustatud õpetajatega. Kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate osakaal Häädemeeste valla põhikoolis on 90,9% . Vabariigi keskmine on 82,5 %. Lasteaegades on kvalifitseeritud õpetajate osakaal 96,67%, vabariigis 86,97%. Meie probleemiks on 39-aastaste ja nooremate õpetajate osakaal põhihariduses. Kui vabariigi keskmine on 26,6%, siis meie vallas on see 15,2 %. See näitab, et õpetajaskond vananeb ning läheb tööturult välja. Seega on ees ootamas vajadus uute kvalifitseeritud õpetajate järele.

5.2.6 Noorsootöötajate olemasolu ja kvalifikatsioon (sh huvihariduse osutajad)

Noorsootöötajate olemasolu ja kutsetunnistuse või erialase kõrghariduse omamine

Tabel 5.2.6.1 Noorsootöötajate olemasolu ja kutsetunnistuse või erialase kõrghariduse omamine

	2017	2018	2019
Noorsootöötajate arv			3
Laste arv noorsootöötaja kohta			83,0
Noorsootöötaja kutsetunnistuse või erialase kõrgharidusega noorsootöötajate arv			1
Noorsootöötaja kutsetunnistuse või erialase kõrgharidusega noorsootöötajate osakaal			33,3

Olukorra kirjeldus

Hinnangud

Ametikoht

Vallas on 3 noorsootöötajat, kuid koormused jagunevad 1.0, 0.5 ja 1.0. Vaadates noorte arvu noorsootöötaja kohta ning noorte soovi osaleda noorsootöös, on igapäevane vajadus rohkemate noorsootöötajate järgi. Enamusel spetsialistidel puudub noorsootöötaja kutse või erialane kõrgharidus.

Kvalifikatsioon

Uulus tegutsev noorsootöötaja omab noorsootöötaja kutse tase 4 (kutse nr 163420) ja omandab erialast kõrgharidust. Võiste noortetoa noorsootöötajal on (osakutse omandamisel) ja Häädemeeste Noortetoas on keskharidusega noorsootöötaja. Kõik noorsootöötajad pidevalt arengavad enda oskuseid erinevate koolituste ja projekidega.

Spetsialistide arv ei rahulda tegeliku vajadust. Spetsialistide kvalifikatsiooni hindamisega ei tegeleta. Spetsialistide kvalifikatsiooni tõstmine ja individuaalse arengu tagamine ei ole järjepidev ega piisav.

○ ○ ○ ○
Väga halb Pigem halb Pigem hea Väga hea

Olemasolevate spetsialistide arv vastab vajadusele. Spetsialistide kvalifikatsiooni hindamisega tegeletakse järjepidevalt. Toetatakse spetsialistide kvalifikatsiooni tõstmist ja individuaalset arengut vastavalt vajadustele.

Analüüs

Noorsootöötajate olemasolu ja kutsetunnistuse või erialase kõrghariduse omamine (andmed 2022. aasta kohta).

Vaadates noorte arvu noorsootöötaja kohta ning noorte soovi osaleda noorsootöös on vallas igapäevane vajadus rohkemate noorsootöötajate järgi.

Kvalifitseeritud spetsialistid ja koostöö heaolu tagamiseks- kokkuvõte

Häädemeeste vald on keskmise tulukusega ca. 5 000 elanikkonnaga hajaasutusega vald. Vallas toimub asutuste vahel koordineeritud koostöö, toimivad võrgustikud (juhtumipõhine võrgustik, pereabikomisjon, tervise- ja heaolunõukogu, kultuuritöötajate võrgustik). Toimivad volikogu komisjonid ja ettevõtjate ümarlauad jne.

Võrreldes varasemaga toimib liikumine positiivses suunas koostöö ja kogukonna kaasatuse osas. Esmakordselt on kasutuses kaasav eelarve.

TUGEVUSED

- Kvalifitseeritud spetsialistid valla ametikohtadel
- Toimiv Häädemeeste valla tervise-ja heaolunõukogu
- Koostöö kogukondadega (külad ümarlaud)

NÕRKUSED

- Noorte õpetajate osakaal põhihariduses madal
- Lisavajadus noorsootöötajate ja lastekaitse spetsialistide järele
- Ebaühtlane elanikkonna jaotus valla territooriumil

Koondhinnang olukorrale

1. Demograafiline olukord ja rahvastiku tervis

	HINNANG	TREND
1.1 Demograafiline olukord	2.7 Pigem hea	○ 2.0 Stabiilne
1.2 Rahvastiku tervise seisund	2.4 Pigem halb	○ 1.8 Stabiilne
1.3 Haavatavad sihtrühmad	3.3 Pigem hea	○ 2.3 Stabiilne
1.4 Tööturg	2.5 Pigem hea	↗ 2.5 Paranemas
1.5 Kuritegevus	2.0 Pigem halb	○ 2.0 Stabiilne
Keskmine:	2.6 Pigem hea	○ 2.1 Stabiilne

Kokkuvõte:

1.1 Demograafiline olukord

Kuigi sündimus on aastate lõikes näidanud absoluutarvudes mõningast kasvu, toob surmade suurem kasv loomuliku iibe miinusesse. Rahvaarv on viimasel aastal sisserände arvelt pisut tõusnud, kuid see pole muutnud rahvastiku soo- ja vanusejaotust oluliselt. Tegemist on vananemisele kalduva rahvastikuga, kus noorte osakaal on väike see mõjutab ka tööturu surveindeksit.

Häädemeeste valla rahvastiku soo- ja vanusjaotus on pigem halb, kuid laste arv ja osakaal rahvastikust on Eesti keskmisele lähedal. Häädemeeste valla õppekohad haridusasutustes vastavad nõudlusele. Analüüsi tulemusel on koolikohustuse täitmine Häädemeeste vallas 100%. Õppurid asuvad teistesse omavalitsustesse õppima enamjaolt III kooliastmes, omandamaks üldkeskharidust ja kutsekeskharidust. Häädemeeste valla elanike seas väheneb madala haridustasemega inimeste arv ning kõrgharidusega inimeste hulk on tõusutrendis.

Loomulik iive on viimasel viiel aastal olnud negatiivne, mis viitab vananevale rahvastikule. Rahva arvu suurendamiseks tuleb leida võimalusi sisserände suurendamiseks.

1.2 Rahvastiku tervise seisund

Pärnu maakonnas on vereringeelundite suremus ja pahaloomuliste kasvajate suremuste näitajad kõrgemad Eesti keskmisest.

Häädemeeste valla tugevusteks on esmatasandi terviseabi kättesaadavus, millest tulenevalt on valla kahes keskuses perearstid olemas ja toimiv Häädemeeste kiirabi. Traumasid ja teisi välispõhjustesse surmasid on vähe.

Vallas on moodustatud tervise- ja heaolunõukogu, kelle eestvedamisel pööratakse tähelepanu paikkonna tervisedenduslikele eesmärkidele ja rahvastiku tervisele.

1.3 Haavatavad sihtrühmad

Häädemeeste vallas on tagatud abivajajatele vajalikud sotsiaalteenused ja toetused kõigile elanikkonna gruppidele. Loodud on ametikohad kõigi haavatavate sihtgruppidega töötamiseks.

Töövõimetuspensionäride osakaal tööealisest elanikkonnast on aastate jooksul vähehaaval suurenenud.

Olulises tõusutrendis on kõigis sihtrühmades vaimse tervis probleemidega isikute arvu suurenemine Häädemeeste vallas. Seega on oluline elanike vaimse tervise probleemide ennetamiseks ja parandamiseks tegevuste ja teenuste planeerimine.

Haavatavate sihtrühmadega tegelemiseks on kujunenud hea koostöö partnerite võrgustik, mis lähtub indiviidist.

Kogukonnad on aktiivsed abivaja märkajad ning teavitajad.

Häädemeeste vallas on puudus eluruumi teenusest, mida pakkuda kõigile haavatavatele gruppidele elukoha kaotuse või sobimatuse korral.

1.4 Tööturg

Kohalikku tööturgu toetaks maksuerisused hajaasutuspiirkonnas.

Häädemeeste valla ettevõtjatel on hea koostöö kohaliku omavalitsusega. Toimuvad ettevõtjate ümarlauad, võimalusel kasutatakse Häädemeeste kohalike ettevõtjate teenuseid ja tooteid üritustel, toitlustamiseks, kingitusteks. Kohalikel ettevõtjatel on võimalused enda tegevuste turundamiseks valla kanalites.

Negatiivseks võib lugeda, et brutotulu suurus on alla Eesti keskmise ja Häädemeeste valla töötusemäär on 6% ehk veidi kõrgem Eesti keskmisest 5,6%.

1.5 Kuritegevus

Kuritegevusega võitlemiseks tehakse preventatiivset võrgustikutööd koostöös erinevate osapooltega (politsei, lastekaitse, ohvriabi jm). Ennetustöö toimub nii haridusasutustes kui noortekeskuses ja -tubades.

Üks ennetuse võimalusi on ka naabrivalve piirkondade laienemine.

TUGEVUSED

- Laste arv ja osakaal elanikkonna hulgas positiivne
- Esmatasandi terviseabi kättesaadavus
- Laialdased sotsiaalteenused ja toetused, mille tulemusel on tekkinud koostöö partnerite võrgustik

NÕRKUSED

- Vananev rahvastik
- Vaimse tervise probleemid tõusutrendis

2. Tervist toetav ja turvaline elukeskkond ning osalusvõimalused

	HINNANG	TREND
2.1 Turvaline elukeskkond	2.5 Pigem hea	○ 2.0 Stabiilne
2.2 Elukeskkond ja planeeringud	3.0 Pigem hea	↗ 2.5 Paranevas
2.3 Osalusvõimalused	3.0 Pigem hea	○ 2.3 Stabiilne
Keskmine:	2.8 Pigem hea	○ 2.3 Stabiilne

Kokkuvõte:

2.1 Turvaline elukeskkond

Häädemeeste vallas on suur merepiir, seega veeäärsele ohutusele tuleb tähelepanu pöörata, kuigi uppumissurmi on olnud vähe. Kohalikul tasandil on päästeameti ja politsei ning toimib vabatahtlik merepäästeüksus.

Haridusasutustes pööratakse tähelepanu liiklusohutusalasele ennetustööle ja liikluskorraldust reguleeritakse vastavalt olukorrale, kuna Häädemeeste valda läbib Via Baltica põhimaantee, mis on Eesti kõige tihedama liiklusega maantee.

Kohalike sõnul ei vasta joogivee kvaliteet nõuetele ja vee kvaliteet erineb suuresti piirkonniti.

2.2 Elukeskkond ja planeeringud

Häädemeeste vallas ollakse ühistranspordi teenustega üldiselt rahul. Vald kogub elanikelt tagasisidet, et korraldada paremini peatusi ja võimalusel viiakse sisse muudatusi. KOV on osaluses Pärnu Ühistranspordi Keskuse rahastuses, et tagada nõudlusele vajalik transpordiühendus.

Koolitranspordi rahastab vald enda eelarvest ja lahendamist vajavad Pärnu poolsete külade koolitranspordi korraldamine.

KOV teeb tihedat koostööd noorsoopolitsei, haridusasutuste ja spetsialistide vahel, et pöörata tähelepanu tervisalastele ennetustegevustele ja arendada sekkumisprogramme. Haridusasutuste kokkadele on korraldatud tervisliku toitumise koolitusi, Häädemeeste Eakate kodus ja Häädemeeste Lasteaias on võetud kasutusse tunnustatud tervislik menüü ning toitumisspetsialist on teinud ettepanekud lasteasutuste menüüde tasakaalustamiseks.

2022. aastal viis Häädemeeste valla tervise- ja heaolunõukogu valla elanike hulgas läbi esimese tervisekäitumise uuringu, millele vastas 200+ valla elanikku.

2.3 Osalusvõimalused

KOV-is on toimiv noortevolikogu ja kõikides vallapiirkondades töötavad noorsootöötajad (Häädemeeste seltsimaja, Tahkuranna avatud noortekeskus, Võiste piirkonnas).

Häädemeeste vallas on kultuuri ja kohaliku kogukonna koostöö tugev, inimesed on aktiivsed ja aset leiavad mitmekesised ja juurdunud kultuurisündmused ning traditsioonid. Suveperioodil on aktiivsed üritustesarjad (Häädemeeste Hää, Päikeseloojangu Festival, Uulu Lamba Vest, Võiste Suvefestival jne). KOV-is on loodud toetusfond vabaühenduste toetamiseks.

Kohalikul elanikkonnal on võimalus osaleda aruteludel, ümarlaudadel ja kogukonda kaasatakse erinevatel võimalustel paikkonna puudutavate otsuste vastu võtmisel.

Võimalused tuleks leida väheaktiivsete piirkondade kaasamiseks ja taristud vajaksid kaasajastamist.

TUGEVUSED

- Tervist toetav looduskeskkond, mida kohalik elanikkond väga hindab (mere ja metsa lähedus, sportimisvõimalused)
- Toimiv ühistransport, koolitransport ja sotsiaaltranspordi teenus
- Aktiivne kogukond, juurdunud kultuurisündmused

NÕRKUSED

- Valda läbib aktiivne maantee Via Baltica (ohutus, liiklusõnnetused)
- Suur merepiir
- Joogivee kvaliteet ei vasta kohalike inimeste soovidele

3. Universaalsete teenuste kättesaadavus ja kvaliteet

	HINNANG	TREND
3.1 Tervishoiuga seotud universaalsed teenused	2.4 Pigem halb	○ 2.0 Stabiilne
3.2 Haridusega seotud teenused	3.1 Pigem hea	○ 2.2 Stabiilne
Keskmine:	2.8 Pigem hea	○ 2.1 Stabiilne

Kokkuvõte:

Esmatervishoiuteenus on kättesaadav kogu valla ulatuses. KOV-i poolsest korraldatakse jõudmine eriarstide juurde tänu maakonna keskselt kordineeritud sotsiaaltranspordi teenusele.

35% Häädemeeste elanikkonnast on väga rahul esmatasandi tervishoiuteenuste kättesaadavusega. (minuomavalitsus.ee, elanike rahulolu uuring 2022).

Toimib perearsti vastuvõtt, pakutakse koduõenduse teenust. Erivajadustega inimestele on tagatud sotsiaaltransport, mida kasutatakse väga aktiivselt.

Häädemeeste vald on osalenud viimastel aastatel projektides, mille kaudu on pööratud tähelepanu elanikkonna kodude tuleohutusele ja eluasemete kohandamisele erivajadustega inimestele.

Koolitervishoiuteenust pakutakse kõikides koolides. Koolides on läbi viidud LC Tahkuranna ja LC Häädemeeste korraldatud suuhügieenikoolitused. Piirkonnas puudub hambaraviteenuse võimalus, mida saaks arendada.

Vald pakub üldhooldusteenust 70le hoolealusele neist 50% Häädemeeste valla elanikud.

TUGEVUSED

- Esmatasandi tervishoiuteenuste kättesaadavusega ollakse rahul
- Toimiv sotsiaaltransporditeenus
- Perearsti vastuvõtt ja koduõenduse teenus

NÕRKUSED

- Koduhooldusteenuse osutamise võimekus on madal
- Eriarstijärjekorrad on väga pikad
- lasteasutustes rohkem ennetusprogramme, mis on jätkusuutlikud, mida seiratakse ja kogutakse andmeid, et uusi otsuseid teha.

4. Haavatavate (riskis) sihtrühmadega tegelemine

	HINNANG	TREND
4.1 Sotsiaalteenused ja -toetused	3.2 Pigem hea	↗ 3.0 Paranemas
4.2 Abivajavate lastega tegelemine		↘
4.3 Perede toetamine		↘
	Keskmine: 3.2 Pigem hea	↗ 3.0 Paranemas

Kokkuvõte:

Häädemeeste vallas osutatakse või korraldatakse sotsiaalteenustena kõiki sotsiaalhoolekande seaduse poolt kohalikele omavalitsustele kohustuseks pandud sotsiaalteenuseid. Seega on kohustuslikud teenused Häädemeeste valla abivajajatele tagatud. Arendamist vajaksid teenused, mille mahud on viimaste aastate jooksul tõusnud, nendeks on koduteenus, tugiisikuteenus, isikliku abistaja teenus ning võlanõustamisteenus. Lisaks vajab eluruumi tagamise teenus täiendavaid investeeringuid olemasolevate eluruumide remondiks ning erivajadusega isikutele sobivaks kohandamisel või täiesti uue kaasaegsetele tingimustele vastava teenusmaja ehituseks.

Sotsiaaltranspordi teenuse osutamine on lähiaastatel teinud kõige suurema arengu nii sisus kui kvaliteedis. Sotsiaaltranspordi teenuse lepinguliseks partneriks on MTÜ Pärnumaa Ühistranspordikeskus.

Vaimse tervise probleemide süvenemine on teenuste vajadust tõstnud oluliselt kõigi sihtrühmade seas. Laste, noorte ja perede abistamiseks on oluliseimaks koostööpartneriks Pärnu Haigla Vaimse Tervise Keskus.

Häädemeeste vallas on olemas töötajad kõigi sihtrühmadega tegelemiseks: sotsiaalnõunik, sotsiaaltöö spetsialist, puuetega inimeste spetsialist ja lastekaitseõunik. Lastekaitsevaldkonna juhendmaterjalid ja hindamise meetodid on riiklikult väljatöötatud, kuid täiskasvanute puhul vajavad hindamisinstrumendid kaasajastamist või kohandamist.

Sihtrühmadega tegeletakse juhtumipõhiselt ning võrgustikutöö põhimõtteid jälgides. Igakuiseid eri valdkondade spetsialistide kohtumised ja üldine valdkondade ülene töö aitavad abivajajaid märgata ja abivajaduse süvenemist abistavate meetmetega vähendada või ka ennetada.

Kõigi sihtrühmade jaoks on olemas vastava ettevalmistuse ja haridusega spetsialistid, kuid aastatega tõusva töömahu tõttu on vajadus uute töötajate järele.

TUGEVUSED

- Sotsiaalteenuste ja -toetuste süsteem hõlmab kõiki sihtgrupe
- Osutatakse või korraldatakse kõiki kohustuslikke teenuseid
- Võrgustikutöö

NÕRKUSED

- Kohaliku omavalitsuse osutatavad teenused vajavad arendamist ja mahu suurendamist
- Täiskasvanute hindamisinstrumendid vajavad kaasajastamist
- Lisatöötajate vajadus suureneva töömahu tõttu

5. Kohaliku omavalitsuse toimimine ja ressursid

	HINNANG	TREND
5.1 Kohaliku omavalitsuse toimimine	3.0 Pigem hea	○ 2.0 Stabiilne
5.2 Kvalifitseeritud spetsialistid ja koostöö heaolu tagamiseks	2.8 Pigem hea	○ 2.2 Stabiilne
Keskmine:	2.9 Pigem hea	○ 2.1 Stabiilne

Kokkuvõte:

Häädemeeste valla üldine eesmärk on teenustasemetel tõstmine elanikkonna paremaks teenindamiseks. Lasteasutuste energiatõhusaks muutmine, kaasaegse õpikeskkonna tagamine haridusasutustes ning kvalifitseeritud pedagoogidega kindlustamine.

TUGEVUSED

- Sotsiaalkaitse kulud (toetused, teenused) on ajas kasvanud
- Pereabikomisjon
- Kvalifitseeritud spetsialistid valla ametikohtadel

NÕRKUSED

- Töötavate pedagoogide keskmine vanus on kõrgem Eesti keskmisest
- Valla majandusliku olukorra ehk eelarve kulude seotus tööturu seisukorraga
- Investeeringuvõimaluse vähesus, vald asub pikal territooriumil ja puudub ühtne keskus

Kasutatud allikad

Pärnu Arenduskeskus, Pärnumaa Omavalitsuste Liit. Pärnumaa tervise-ja heaoluprofiil
https://www.terviseinfo.ee/images/P%C3%A4rnumaa_THP_2019.pdf (06.03.2023);

Statistikaameti Statistika andmebaas;

Haridussilm;

KOV enda kogutud info lastehoidude kohta;

Eesti Hariduse infosüsteem

Tervise Arengu Instituudi Tervisestatistika andmebaas;

Surma põhjuste register (andmepäring);

Päästeameti statistika;

Töötukassa;

SoM (S-veeb);

STAR andmebaas;

Politsei- ja Piirivalveamet (andmepäring);

Terviseamet;

Sotsiaalkindlustusamet.